

บทที่ 3

แหล่งและที่มาของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

จากสิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 จะเห็นได้ว่าการก่อการร้ายระหว่างประเทศมีแนวคิดและความเป็นมาอย่างไร กลุ่มหรือองค์การการก่อการร้ายระหว่างประเทศที่ปรากฏขึ้นในสังคมระหว่างประเทศ และเหตุการณ์ของการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในประชาคมระหว่างประเทศที่สำคัญบางเหตุการณ์ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความเสียหาย น่าสยดสยอง และความน่าสะพึงกลัวของการก่อการร้ายระหว่างประเทศ การกระทำของผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศจึงเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ (INTERNATIONAL CRIMES) ประเภทหนึ่งที่ประชาคมระหว่างประเทศเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะต้องแก้ไขปัญหานี้¹ ดังนั้นการศึกษาถึงแหล่งที่มาของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศจึงมีความสำคัญเพราะ เป็นวิถีทางที่สำคัญอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหการก่อการร้ายระหว่างประเทศเพราะจะเป็นสิ่งที่จะแสดงออกถึงความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างแท้จริงหรือไม่ในการแก้ไขปัญหานี้หรือว่าจะมีอุปสรรคอย่างไรหรือไม่

3.1 ลักษณะของอาชญากรรมและการกระทำความผิดอาญา

การแบ่งลักษณะของอาชญากรรมและการกระทำความผิดในทางอาญาซึ่งเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศนั้น จะใช้หลักของการแบ่งประเภทตามความผิดตามลักษณะของการกระทำว่ามีความร้ายแรงและมีผลกระทบต่อสังคมระหว่างประเทศมากน้อยเพียงใด โดยหลักการนี้จึงทำให้

¹ดูข้อคิดของสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติที่เกี่ยวกับปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศ เช่น ข้อคิดที่ 31/102, 32/147 และ 40/61 เป็นต้น และโปรดดู

แบ่งแยกลักษณะของอาชญากรรมและการกระทำความผิดอาญาออกได้เป็น 3 ประเภท^{๕๔} คือ

3.1.1 อาชญากรรมและการกระทำความผิดทางอาญาที่กระทำต่อความสงบเรียบร้อยภายใน^๓ (CRIMES AND CRIMINALS AGAINST THE DOMESTIC OR MUNICIPAL PUBLIC ORDER)

อาชญากรรมประเภทนี้เป็นความผิดต่อกฎหมายภายในของแต่ละรัฐ โดยแต่ละรัฐจะมีกฎหมายในกำหนดให้ถือว่ากระทำความผิดเป็นความผิดและผู้กระทำความผิดจะต้องรับโทษตามกฎหมายที่รัฐได้บัญญัติไว้และหลักเกณฑ์ส่วนใหญ่ที่สำคัญของกฎหมายแต่ละรัฐก็จะมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของรัฐ อาชญากรรมประเภทนี้ยังไม่ได้จำกัดเฉพาะที่จะลงโทษต่อคนสัญชาติของรัฐเท่านั้น แต่รัฐยังมีเขตอำนาจศาลต่อผู้กระทำความผิดที่เป็นชาวต่างชาติได้อีกด้วย ถ้าหากชาวต่างชาตินั้นได้กระทำความผิดในดินแดนของรัฐ ยิ่งไปกว่านั้น รัฐยังอาจดำเนินคดีกับบุคคลไม่ว่าจะเป็นสัญชาติใดก็ได้ ถ้าหากเขากระทำความผิดตามกฎหมายที่รัฐกำหนดไว้ ถึงแม้จะเป็นการกระทำความผิดในต่างแดนก็ตาม

อาชญากรรมประเภทนี้รัฐจะมีเขตอำนาจศาลภายในของรัฐอย่างสมบูรณ์ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ทุก ๆ รัฐต่างก็ให้การยอมรับมาโดยตลอด แต่ในช่วงระยะหลังนี้รัฐที่มีความเจริญแล้วส่วนใหญ่พยายามที่จะปกป้องผลประโยชน์ของรัฐและนโยบายของรัฐไว้ รัฐเหล่านี้จึงได้ขยายเขตอำนาจศาลของตนออกไปเท่าที่จะทำได้เพื่อรักษานโยบายของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐที่เป็นมหาอำนาจทั้งหลาย แต่การขยายเขตอำนาจศาลไปเช่นนี้ ยังไม่ได้รับการยอมรับและเป็นสิ่งที่ค่อนข้างเป็นไปได้ยาก

แม้ว่าจะเป็นที่ยอมรับกันว่าเพื่อให้เกิดความยุติธรรมเมื่อมีการกระทำความผิดที่ละเมิดกฎหมายของรัฐในต่างแดน รัฐนั้นก็ควรที่จะมีเขตอำนาจศาลในการพิจารณาตัดสินโทษผู้กระทำความผิดได้ แต่ในทางปฏิบัตินั้นย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางการเมืองว่ารัฐนั้นจะมีความสามารถรักษาผลประโยชน์ของตนได้เพียงใด ทั้งนี้มีสาเหตุที่สำคัญคือรัฐทั้งหลายมักไม่ยินยอมที่จะส่งผู้กระทำ

^{๕๔}M. Cherif Bassiouni and Ved P. Nanda, A Treaties on International Criminal Law, Volume I (Illinois : Springfield, 1973), pp. 637-648.

^๓Ibid., pp. 637-638.

ความผิดไปให้รัฐที่ร้องขอเพราะศาลของบางรัฐตัดสินลงโทษผู้กระทำความผิดรุนแรงมาก และรัฐแต่ละรัฐยังไม่มีควมไว้วางใจซึ่งกันและกันในความยุติธรรมที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับ ถึงแม้จะมีกาให้หลักประกันไว้ก็ตาม

โดยสรุปอาชญากรรมประเภทนี้ จึงไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ เพราะเป็นอาชญากรรมและการกระทำความผิดอาญาที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยภายในของแต่ละรัฐเท่านั้น

3.1.2 อาชญากรรมและการกระทำความผิดทางอาญาที่กระทำต่อความสงบเรียบร้อยระหว่างประเทศ⁴ (CRIME AND CRIMINALS AGAINST THE INTERNATIONAL PUBLIC ORDER) หรือ (DELICTA JURIS GENTIUM)

มีอาชญากรรมหรือการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้ละเมิดต่อกฎหมายของรัฐเพียงประเทศเดียวเท่านั้น แต่ได้ละเมิดต่อกฎหมายของรัฐตั้งแต่สองรัฐขึ้นไปในเวลาเดียวกัน และผู้กระทำความผิดมักที่จะไม่ถูกจับกุมตัวในรัฐที่กระทำความผิด ในรัฐที่ได้มีการวางแผนเตรียมการ หรือในรัฐที่ได้รับผลจากการกระทำความผิด ทั้งนี้เพราะผู้กระทำความผิดเหล่านี้จะพยายามหลบหนีไปให้ไกลที่สุดจากรัฐที่ไปกระทำความผิด หรือหลบหนีไปอยู่ในรัฐที่เห็นว่า เป็นมิตรกับผู้กระทำผิด หรือหลบหนีไปอยู่ในรัฐที่มีสภาพบังคับทางกฎหมายในการลงโทษที่เห็นว่าเบาที่สุด อาชญากรรมในลักษณะเช่นนี้ จึงถูกเรียกว่าเป็นอาชญากรรมและการกระทำความผิดที่กระทำต่อความสงบเรียบร้อยระหว่างประเทศ (DELICTA JURIS GENTIUM) หรือเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายในหลาย ๆ ประเทศ (CRIMES AGAINST THE LAW OF THE NATIONS) หรือเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ (CRIME AGAINST THE INTERNATIONAL LAW AND ORDER) หรือเป็นการกระทำความผิดที่โดยสภาพและลักษณะของกระทำแล้วย่อมถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมที่ละเมิดต่อกฎหมายในระบบที่ไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร (COMMON LAW) หรือกฎหมายจารีตประเพณี ยกตัวอย่างอาชญากรรมประเภทนี้ที่เห็นได้ชัดที่สุดคือการกระทำทำความผิดของกลุ่ม MAFIA ทั้งหลาย หรือการกระทำความผิดของกลุ่มองค์กรอาชญากรรมระหว่างประเทศทั้งหลาย และยังมีอีกหลาย ๆ ลักษณะของการกระทำความผิด

⁴ Ibid., pp. 638-644.

ระบบกฎหมาย COMMON LAW โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอาชญากรรมประเภทนี้ก็ได้พัฒนาไปอย่างมาก แต่ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ก็สามารถหลบหนีการพิจารณาคำเนินคดีไปได้ ถึงแม้หลาย ๆ รัฐจะมีเขตอำนาจศาลในระดับระหว่างประเทศก็ตาม จึงเป็นสิ่งที่บ่งชี้ได้ว่าอาชญากรรมระหว่างประเทศนี้ยังเป็นสิ่งที่ท้าทายต่อเขตอำนาจศาลในระดับระหว่างประเทศ

ถึงแม้ว่ากฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศในทางอาญาจะได้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเหล่านี้ก็ตามแต่อาชญากรรมประเภทนี้ก็เพิ่มความรุนแรงขึ้นมาโดยตลอด ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากอาชญากรรมประเภทนี้มักมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย และยังมีสาเหตุมาจากการที่หลาย ๆ รัฐยินยอมให้มีการแทรกแซงสิทธิภายในดินแดนของรัฐได้ โดยรัฐมีจุดมุ่งหมายที่ไม่ถูกต้อง ยกตัวอย่างเช่น การขับเคี่ยวทำสงครามกัน ซึ่งไม่ใช่สงครามระหว่างรัฐโดยตรงแต่เป็นสงครามโดยกลุ่มบุคคลที่สาม เช่นการยินยอมให้มีการค้าขายอาวุธสงคราม ซึ่งการกระทำในลักษณะนี้ต่างยอมรับกันว่าเป็นอาชญากรรมที่ละเมิดกฎหมายในหลาย ๆ รัฐ ถึงแม้ผู้กระทำความผิดเหล่านี้จะเป็นคนสัญชาติของรัฐ หรือเป็นบริษัทต่าง ๆ ก็ตาม ซึ่งมีหลักฐานยืนยันได้ว่าการซื้อขายอาวุธสงครามด้วยผลประโยชน์อันมหาศาลก็ตามรัฐก็ยินยอมให้มีการกระทำ ความผิดเกิดขึ้น โดยเฉพาะในประเทศที่มีการเคลื่อนไหวในทางปฏิวัติ และการซื้อขายอาวุธ โดยเสรีนั้นมีข้อเท็จจริงปรากฏออกมาว่าชาติมหาอำนาจเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของชาติมหาอำนาจนั้น

ส่วนมากแล้วอาชญากรรมประเภทนี้ จะมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมาก โดยได้รับอิทธิพลอย่างรุนแรง ไม่แต่เฉพาะการแทรกแซงเท่านั้นแต่ได้รับการบีบบังคับอีกด้วย และเมื่อผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดแล้วจะหลบหนีไปอยู่ในเขตอำนาจศาลของรัฐใดรัฐหนึ่งที่เห็นว่าเป็นลอบภัย ตัวอย่างของอาชญากรรมประเภทนี้เช่น ผู้กระทำความผิดเป็นสลัดทะเล สลัดอากาศ และการละเมิดเขตดินแดน เป็นต้น

นอกจากนี้ยังได้มีการแบ่งอาชญากรรมประเภทนี้ ออกเป็น 3 ลักษณะด้วยกัน โดยพิจารณาจากผลแห่งการกระทำที่เกิดขึ้น⁵

⁵Quoted by Sladana Quintiliano in acts of the 1st Congress on Penal Law 642 (1926).

3.1.2.1 อาชญากรรมที่กระทำความผิดต่อความเป็นมนุษย์และสิทธิของคน (CRIMES AGAINST HUMAN PERSON AND AGAINST THE RIGHT OF MEN) เช่น การก่อการร้าย, การเอาคนไปเป็นทาส, การค้าทาส, การค้าหญิงและเด็ก และการค้ายาเสพติด เป็นต้น

3.1.2.2 อาชญากรรมที่กระทบกระเทือนต่อศีลธรรมของรัฐและมวลมนุษย (CRIMES AGAINST PUBLIC MORALITY) เช่น การเผยแพร่วัตถุลามก, หนังสือลามก, หรือ สิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับลามก เป็นต้น

3.1.2.3 อาชญากรรมที่กระทำต่อความเชื่อดีระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศ และการกระทำต่อวิถีทาง หรือพาหนะของการสื่อสารคมนาคมระหว่างประเทศ (CRIMES AGAINST INTERNATIONAL GOOD FAITH THE INTERNATIONAL TRADE AND THE INTERNATIONAL MEANS OF COMMUNICATION) ยกตัวอย่างเช่น สลัดทะเล สลัดอากาศ การปลอมแปลงเงินตรา และการทำลายและสร้างความเสียหายให้กับสายโทรเลขใต้น้ำ เป็นต้น

อาชญากรรมเหล่านี้ได้รับการยอมรับว่า เป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ แต่ก็ยังมีความผิดอีกมากมายที่ถือว่าเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศเช่นกัน และอาชญากรรมระหว่างประเทศนี้ได้มีการกระทำความผิดอย่างระมัดระวังไปทั่วด้วยเหตุผลทางการเมืองระหว่างประเทศเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย เช่น อาชญากรรมที่เกี่ยวกับการสื่อสาร การฆาตกรรม ซึ่งทรัพย์สิน การฉ้อโกง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก่อการร้าย การต่อสู้ในแบบกองโจร สลัดอากาศ และสลัดทะเล เป็นต้น หากจะพิจารณาแล้วอาชญากรรมประเภทนี้จะแยกออกได้เป็นสองระดับ ระดับแรก เป็นอาชญากรรมที่ไม่เกรงกลัวต่อสิ่งใดทั้งสิ้น เช่น ใช้ความทารุณโหดร้าย การใช้กำลังอำนาจขู่เข็ญ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย อาชญากรรมลักษณะนี้จึงเป็นการละเมิดทั้งกฎหมายภายในของรัฐและระหว่างประเทศ อาชญากรรมระดับที่สอง เป็นอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับทางการเมือง เช่น การต่อสู้เพื่อผลในทางการเมือง การแย่งชิงอำนาจทางทหาร การใช้ทหารรับจ้าง ความคลั่งในลัทธิการเมือง เพราะความสันติโดยผู้กระทำความผิดมักเป็นนักการเมือง องค์การหรือขบวนการหรือกลุ่มเพื่อการปฏิวัติ อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องในทางการเมืองนี้จะไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ ถ้าหากผลแห่งการกระทำไม่เป็นสาเหตุให้ระหว่างประเทศได้รับความกระทบกระเทือนไปด้วยและจะไม่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญากรุงเจนีวา 12 สิงหาคม

ค.ศ. 1949 อนุสัญญานี้จะได้กล่าวโดยละเอียดในภายหลัง

มีการกล่าวถึงกันอย่างทั่วไปว่าสาเหตุที่ทำให้อาชญากรรมระหว่างประเทศใน
 ประเภทนี้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วนั้น มีสาเหตุมาจากการที่รัฐอื่นๆ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับด้วยสาเหตุที่
 มีระบบกฎหมายที่แตกต่างกัน และเป็นไปตามนโยบายของแต่ละรัฐ ซึ่งแม้แต่ในประเทศเดียวกันแต่
 มีการปกครองในรูปสหพันธรัฐ รัฐแต่ละรัฐก็มีระบบกฎหมายที่แตกต่างกัน การนิยามดำเนินคดี
 กับผู้กระทำความผิดก็ย่อมแตกต่างกันไป และผู้กระทำความผิดมักจะทราบดีว่ากฎหมายของรัฐไหน
 รุนแรงแค่ไหนเพียงไร กรมตำรวจของรัฐใดอ่อนแอแค่ไหนเพียงไร หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใดมักที่
 จะแสวงหาผลประโยชน์ที่มีขอบด้วยกฎหมาย ผู้กระทำความผิดเหล่านั้นก็จะหลบหนีเข้าไปในรัฐนั้น
 นอกจากนี้ผู้กระทำความผิดมักจะทราบดีว่ารัฐใดเป็นปฏิปักษ์กับรัฐใด รัฐใดสามารถช่วยเหลือ
 ได้ และด้วยเหตุผลเหล่านั้นเองที่ทำให้พวกก่อการร้ายทั้งหลายสามารถหลบหนีเข้าไปอยู่ในรัฐที่ขอบใช้
 วิธีการก่อการร้าย และผู้ก่อการร้ายเหล่านั้นก็จะได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดี ในทางตรงกันข้าม
 ถ้าผู้ก่อการร้ายถูกจับได้ในประเทศที่ไม่ยอมรับลัทธิการก่อการร้ายหรือในประเทศที่เป็นกลาง ผู้
 ก่อการร้ายเหล่านั้นก็จะถูกพิจารณาคำเนนคดีและถูกลงโทษอย่างรุนแรง เป็นที่ทราบกันดีโดยทั่วไป
 ว่าการก่อการร้ายได้สร้างความสูญเสีย ความหายนะ และความทุกข์ทรมานให้กับประชาคมระหว่าง
 ประเทศอย่างมากมาย ผู้บริสุทธิ์ เด็กไร้เดียงสา และผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในเหตุการณ์ใด ๆ ต่าง
 ก็ตกเป็นเป้าหมายของอาชญากรรมนี้ เช่น การจี้เครื่องบินโดยสารนเรื่อน การก่อวินาศกรรมรถไฟ
 ดิกอาคารบ้านเรือน เป็นต้น การกระทำของผู้ก่อการร้ายเหล่านี้ยังเป็นสาเหตุทำให้ สันติสุขหรือ
 ความปลอดภัยไม่บังเกิดขึ้นในประชาคมระหว่างประเทศ และการก่อการร้ายนี้เป็นที่สังเกตได้ว่ามี
 หลายประเทศนิยมใช้ลัทธินี้ ซึ่งถือว่าเป็นความผิดแม้จะไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
 ก็ตาม การก่อการร้ายส่วนใหญ่จะมีมูลเหตุจูงใจในทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย แต่จะถือ
 ว่าผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับทางการเมืองหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานะของผู้
 กระทำความผิดเป็นสำคัญ และส่วนมากแล้วผู้ก่อการร้ายมักจะไม่ถูกจับกุมตัวดำเนินคดีในรัฐที่ได้
 กระทำความผิด แต่ถึงอย่างไรก็ตามความผิดฐานนี้ต่างยอมรับกันว่า ทุก ๆ ประเทศมีเขตอำนาจ
 ศาลในระดับระหว่างประเทศ หรืออย่างน้อยที่สุดผู้ที่กระทำความผิดก็ควรถูกพิจารณาคำเนนคดีใน
 เขตอำนาจศาลของประเทศที่เป็นกลาง ปัญหาที่ตามมาก็คือ ผู้ก่อการร้ายส่วนใหญ่มักจะอ้างว่า
 ความผิดที่ได้กระทำไปนั้นเป็นความผิดทางการเมือง ซึ่งตามหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่าง
 ประเทศแล้วจะไม่มี การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดฐานนี้ แต่การกระทำความผิดของผู้ก่อการ

ร้ายนี้จะกระทำไปโดยมีเหตุจงใจในทางการเมือง หรือเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวนั้นยากที่จะพิสูจน์ถึงอย่างไรก็ตาม หากการกระทำที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเหตุให้ผู้บริสุทธิ์ หรือผู้ไม่มีส่วนรู้เห็นด้วยตกอยู่ในภาวะอันตรายหรือสูญเสียซึ่งทรัพย์สินแล้วก็ควรจะต้องให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐที่ร้องขอ แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดฐานนี้จะขึ้นอยู่กับเหตุผลทางการเมืองซึ่งเป็นอำนาจตัดสินใจของรัฐที่จับกุมตัวผู้กระทำความผิดไว้ได้และความสัมพันธ์ระหว่างรัฐที่ร้องขอกับรัฐที่ถูกร้องขอ การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในหลาย ๆ คดีเป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องจากรัฐที่ถูกร้องขอไม่มีความเชื่อมั่นในความยุติธรรมที่รัฐผู้ร้องขอจะพิจารณาคดีกับผู้กระทำความผิด เพราะการที่รัฐผู้ร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปนั้นอาจร้องขอไปเพื่อการล้างแค้นก็ได้

การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอาชญากรรมระหว่างประเทศนั้นรัฐทุกรัฐมีเขตอำนาจศาลตามหลักสากล เขตอำนาจศาลตามหลักสากลนี้ได้รับการรองรับโดยหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศและกฎหมายสนธิสัญญาทั้งหลาย เช่นการกระทำความผิดที่เป็นโจรสลัด รัฐที่ได้รับความเสียหาย หรือรัฐที่ผู้กระทำความผิดถือสัญชาติอยู่ หรือรัฐที่จับตัวผู้กระทำความผิดได้ย่อมมีเขตอำนาจศาลที่จะพิจารณาคดีลงโทษผู้กระทำความผิดตามกฎหมายระหว่างประเทศและตามอนุสัญญากรุงเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม 1949 ก็มีบทบัญญัติระบุไว้ว่า รัฐภาคีมีพันธกรณีที่จะได้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่ละเมิดอนุสัญญานี้ โดยให้ถือว่าทุกรัฐมีเขตอำนาจศาลตามหลักสากล แต่ตามหลักเขตอำนาจศาลสากลนี้ ในทางข้อเท็จจริง เป็นสิทธิของผู้กระทำความผิดที่จะเลือกถูกดำเนินคดีในประเทศใด หรือผู้กระทำความผิดจะยอมรับเขตอำนาจศาลของศาลใด ซึ่งมีตัวอย่างให้เห็นแล้วในคดี SANTA MARIA CASE^๕ แต่เคยมีเหตุการณ์ให้เห็นในอดีตที่ผ่านมาแล้วว่ามี การกระทำความผิดที่เป็นสลัดอากาศเกิดขึ้น โดยการจับบังคับเครื่องบิน ปรากฏว่าผู้กระทำความผิดอ้างว่ากระทำไปเพื่อวัตถุประสงค์ในทางการเมือง รัฐที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นกับยอมรับข้อกล่าวอ้างของสลัดอากาศและปล่อยให้มีการจับเครื่องบินดังกล่าวไปยังประเทศที่สลัดอากาศต้องการ หากให้มีเหตุการณ์ในลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้งแล้ว ความปลอดภัยในการบินพลเรือนระหว่างประเทศก็จะไม่มี ดังนั้นรัฐทุกรัฐต้องพยายามป้องกันไม่ให้มีการกระทำความผิดเช่นนี้เกิดขึ้นหรือ

^๕Frank, To Define and Punish Piracies - The Lessons of the Santa Maria, in M. Sorensen, supra note 6, at 213.

หากเกิดขึ้นแล้วก็จะต้องหาหนทางระงับป้องกัน และจะต้องไม่มีการยอมรับในข้ออ้างที่ว่ากระทำไปเพื่อวัตถุประสงค์ในทางการเมือง และรัฐส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับในการจัดตั้งศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ หรือศาลยุติธรรมที่พิจารณาคดีโดยเจเนาะ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม รัฐทั้งหลายก็ควรหาหนทางที่จะระงับแก้ไขมิให้มีอาชญากรรมระหว่างประเทศเกิดขึ้น ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีพื้นฐานทางกฎหมายที่เป็นหลักประกันอย่างแน่นอนในการพิจารณาคดีระหว่างรัฐสองรัฐหรือมากกว่าสองรัฐในศาลยุติธรรมระหว่างประเทศหรือศาลยุติธรรมพิเศษก็ตาม แต่รัฐแต่ละรัฐก็สามารถทำสนธิสัญญาก่อตั้งศาลยุติธรรมและยอมรับในเขตอำนาจศาลซึ่งกันและกัน เพื่อพิจารณาคดีที่เกิดขึ้นในทุก ๆ คดี ยกตัวอย่างเช่น ก่อตั้งศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามลัทธิการก่อการร้าย แต่ในอดีตที่ผ่านมาไม่มีตัวอย่างให้เห็นถึงความอ่อนแอและความไม่สัมฤทธิ์ผลถึงการก่อตั้งศาลยุติธรรมลักษณะดังกล่าวและความไม่บรรลุผลของเขตอำนาจศาลสากล กล่าวคือมีการลอบสังหารกษัตริย์ ALEXANDER ของยูโกสลาเวียและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของฝรั่งเศส LOUIS BARTHOU ใน MARSEILLE ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม ค.ศ. 1934 เพราะบุคคลทั้งสองมีส่วนเกี่ยวข้องกับอย่างมากในการที่จะดำเนินจุดหมายให้เป็นไปตามข้อเสนอลบเลือนของสันนิบาตชาติในการยกวางอนุสัญญาในระดับระหว่างประเทศ คืออนุสัญญาที่เกี่ยวกับการปราบปรามและลงโทษการกระทำการก่อการร้ายในทางการเมือง⁷ โดยจะจัดทำเป็นสองอนุสัญญาด้วยกันและจะเปิดให้ลงนามในที่ประชุมระดับผู้แทนทางการทูต ที่กรุงเจนีวา ในวันที่ 16 ธันวาคม 1937 อนุสัญญาดังกล่าวเป็นอนุสัญญาว่าด้วยการดำเนินการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในอาชญากรรมที่เกี่ยวกับลัทธิการก่อการร้าย ซึ่งรวมถึงผู้ให้การสนับสนุน ยุยง ส่งเสริม หรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย และในบางกรณีให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐภาคีที่ร้องขออีกด้วย อนุสัญญาดังกล่าวฉบับที่สองเป็นอนุสัญญาเกี่ยวกับการก่อตั้งศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเพื่อพิจารณาคดีและลงโทษให้เป็นไปตามอนุสัญญาดังกล่าวฉบับแรก โดยมาตรา 2 ของอนุสัญญาดังกล่าวฉบับนี้ระบุว่า ภาคีในอนุสัญญานี้ต่างให้สัญญาต่อกันว่า แทนที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดในอาชญากรรมตามมาตรา 3, 9 และ 10 ของอนุสัญญาดังกล่าวฉบับแรกไปฟ้องร้องยังศาลยุติธรรมในรัฐของตนหรือส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐที่ร้องขอ

⁷Doc. on International Affairs III (1934).

⁸L.N. Doc. C546 Virgule M353.

จะต้องส่งตัวผู้กระทำความผิดไปให้ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้พิจารณาคดีเสียก่อน เพราะตามมาตรา 21 ให้อำนาจศาลยุติธรรมระหว่างประเทศสามารถพิจารณาคดีตามกฎหมายภายในให้กับรัฐที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นรวมถึงรัฐที่ร้องขอให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้อีกด้วย⁹ จากอดีตที่ผ่านมาเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความพยายามในการขยายเขตอำนาจของศาลออกไปเพื่อป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายต่ออนุสัญญาทั้งสองฉบับที่ถูกยกกว้างขึ้นมีรัฐลงนามเป็นจำนวนน้อยเท่านั้นและไม่เคยถูกนำมาใช้ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ต่อมาก็ยังมีการประชุมเพื่อยกกว้างอนุสัญญาในการก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศเพื่อพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับการปราบปรามลัทธิการก่อการร้ายถึงสองครั้งในปี ค.ศ. 1951 และ 1953 แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จกลายเป็นภาพลวงตาเท่านั้น

3.1.3 อาชญากรรมและการกระทำความผิดต่อสากลหรือความสงบเรียบร้อยของโลก (CRIMES AND CRIMINALS AGAINST THE UNIVERSAL OR WORLD PUBLIC ORDER)¹⁰

อาชญากรรมประเภทนี้ โดยหลักและเหตุผลหรือความรุนแรงของการกระทำความผิดและ โดยลักษณะข้อเท็จจริงของการกระทำความผิดจะเป็นการกระทำความผิดโดยกลุ่มบุคคลที่อยู่ในระดับกลุ่มผู้นำ, กลุ่มผู้ปกครอง หรือกลุ่มผู้มีอำนาจในการปกครองรัฐ ซึ่งกระทำความผิดในลักษณะที่สร้างความเสียหายให้ประชาคมระหว่างประเทศอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพย์สินหรือร่างกาย เพราะผลแห่งการกระทำผิดที่รุนแรงนี้เอง ทำให้ทั่วโลกหรือประชาคมระหว่างประเทศต้องการนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีและลงโทษตามกฎหมาย แม้ว่าการกระทำของผู้กระทำความผิดเหล่านั้นจะเป็นสิ่งที่ชอบธรรมตามกฎหมายภายในของผู้กระทำความผิดก็ตาม ทั้งนี้เพราะผู้กระทำความผิดเหล่านั้นกระทำในฐานะตัวแทนของรัฐ หรือในนามของรัฐ แนวความคิดในการแบ่งอาชญากรรมและการกระทำผิดต่อสากลหรือความสงบเรียบร้อยของโลกยังได้แบ่งออกไปอีก 2 ระดับ โดยพิจารณาตามความร้ายแรงหรือความรุนแรงแห่งการกระทำความผิดคือ

⁹United Nations Secretariat, Historical Survey of the Question of International Criminal Jurisdiction, U.N. Doc. A/CN. 4/7/Rev.1, at 18 (1949).

¹⁰M. Cherif Bassiouni and Ved P. Nanda op.cit., pp. 644-648.

3.1.3.1 เป็นระดับของการกระทำความผิดที่มุ่งทำลายความสงบเรียบร้อยของโลกมากที่สุดคือ สงครามรุกรานรัฐอื่น หรือการกระทำร่วมกัน ในลักษณะ เช่นเดียวกับสงคราม และการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ของมวลมนุษยชาติ

3.1.3.2 เป็นระดับของการกระทำความผิดที่มุ่งทำลายความสงบเรียบร้อยของโลกน้อยกว่าระดับแรก คืออาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ

บุคคลผู้ใดก็ตามหากกระทำความผิดดังกล่าวข้างต้น โดยรู้หรือทราบดีอยู่แล้ว จะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ จึงจะเป็นการกระทำความผิดในข้อหาฆ่าผู้บริสุทธิ์ เป็นร้อย เป็นพัน หรือเป็นล้านคน CLAUSE WITZ ได้ให้คำจำกัดความของสงครามหมายถึงการใช้นโยบายหรือวิธีการใดเพื่อทำสงคราม และยังได้อธิบายถึงว่าการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ของมวลมนุษยชาตินั้นจะถือว่าเป็นการกระทำความผิดอย่างประชาชนธรรมคาไปไม่ได้ เพราะด้วยวิธีการและการใช้กำลังเพื่อกระทำผิดนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ให้ เห็น ได้ว่าการกระทำผิดนั้นเป็นการกระทำที่ถูกมอบหมายโดยรัฐและผู้กระทำอาชญากรรมสงครามมักจะอ้างว่าที่กระทำไปนั้นได้กระทำไปตามนโยบายหรือตัวแทนของรัฐและตามคำสั่งของรัฐบาล การกระทำที่เกิดขึ้นนั้นจึงเป็นการกระทำของรัฐและได้รับความคุ้มครอง ซึ่งข้อแก้ตัวทั้งหลายย่อมรับฟังไม่ได้ และตามข้อตกลงที่กรุงลอนดอน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1945 ก็มีข้อตกลงในมาตรา 7 และมาตรา 8 ห้ามผู้กระทำผิดโดยข้อแก้ตัวว่าเป็นการกระทำโดยรัฐและกระทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสูงสุดซึ่งศาลทหารพิเศษระหว่างประเทศจะไม่รับข้อแก้ตัวนี้¹¹ ศาสตราจารย์ LUIS JIMENEZ DE ASUA ได้ให้ทัศนคติว่าอาชญากรรมที่กระทำต่อความสงบเรียบร้อยของโลกนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะใช้กฎหมายอาญาธรรมดา แต่เป็นเรื่องที่รัฐผู้กระทำผิดจะต้องรับผิดชอบและผู้กระทำผิดจะไม่ถูกลงโทษถ้าหากไม่กระทำต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์¹² ในอดีตที่ผ่านมา MUSSOLINI ก็ได้เคยยกข้อกล่าวอ้าง เช่นเดียวกันว่าเป็นการกระทำที่กฎหมายภายในของรัฐให้อำนาจกระทำได้แต่ศาลทหารก็ไม่รับฟังข้อกล่าวอ้างนี้ เช่นเดียวกัน

¹¹ Ibid., p. 644.

¹² Ibid.

สำหรับการทำลายล้างเผ่าพันธ์นั้นถึงแม้ผู้กระทำความผิดจะมีเจตนามุ่งทำลาย
 กลุ่มบุคคลที่มีเชื้อชาติ หรือศาสนาที่ตามแต่ก็ไม่ใช่เป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ เพราะไม่ใช่
 เป็นการกระทำความผิดต่อบุคคลโดยทั่วๆ ไป แต่เป็นการกระทำความผิดต่อบุคคลที่เป็นกลุ่ม ๆ ไป
 โดยมีเจตนาฆาตกรรมบุคคลเป็นพัน ๆ เป็นล้าน ๆ คน และผู้กระทำความผิดจะไม่สามารถกระทำ
 การดังกล่าวได้ถ้าไม่ได้เป็นเจ้าของที่ของรัฐ ซึ่งเปรียบเสมือนสงครามรุกรานเช่นเดียวกัน และ
 มีลักษณะเป็นการกระทำโดยรัฐปัญหาเรื่องการกระทำโดยรัฐนี้เป็นปัญหามากเนื่องจากรัฐไม่มีตัวตน
 รัฐกระทำได้ก็เพียงในรูปของนโยบาย ในอดีตที่ผ่านมาการกระทำของ MUSSOLINI ซึ่งเป็นผู้ก่อ
 สงครามแต่ประชาชนต้องกลับเป็นผู้รับเคราะห์กรรมหลังจากการพ่ายแพ้สงคราม การจะลงโทษ
 รัฐจะทำได้ก็เพียงตามหลักความรับผิดชอบของรัฐ พลิกนี้จะได้กล่าวในภายหลัง อนุสัญญาว่าด้วย
 การปราบปรามและลงโทษการทำลายล้างเผ่าพันธ์ ซึ่งทำเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม ค.ศ. 1948 ได้
 บัญญัติถึงบุคคลซึ่งถูกกล่าวหาว่าทำลายล้างเผ่าพันธ์นั้นสามารถถูกดำเนินคดี ในศาลทหารของรัฐ
 ได้หรือถูกดำเนินคดีในศาลอาญาระหว่างประเทศที่มีเขตอำนาจศาลซึ่งภาคีตามอนุสัญญาให้การรับ
 รอง แต่ถ้าหากผู้กระทำความผิดฐานทำลายล้างเผ่าพันธ์กลับกลายเป็นผู้ชนะ และเป็นผู้รักษาภ
 ษาของผู้ชนะ แล้วจะลงโทษผู้กระทำความผิดนั้นอย่างไร ในเมื่อผู้กระทำความผิดดังกล่าว
 จะต้องถูกดำเนินคดีและขึ้นศาลในรัฐที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้รักษาภษาในเรื่องนี้ ศาสตราจารย์
 HENRI DONNEDIEU DE VABRES ซึ่งเป็นผู้พิพากษาชาวฝรั่งเศสในศาลทหารระหว่างประเทศ
 ประจํากรุง NUREMBOURG ต้องการให้ก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศซึ่งมีเขตอำนาจศาลโดยอยู่
 ภายใต้การอุปถัมภ์ขององค์การสหประชาชาติ เพื่อพิจารณาคดีในปัญหาที่เกิดขึ้น ในลักษณะที่กล่าว
 มาข้างต้น¹³ อย่างไรก็ตามรัฐบาลทั้งหลายควรมีความจริงใจในการก่อตั้งศาลอาญาระหว่าง
 ประเทศขึ้น เพื่อพิจารณาคดีอาชญากรรมทำลายล้างเผ่าพันธ์ หากจะพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า
 ในอดีตที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวในการก่อตั้งศาลดังกล่าวคือ กลุ่มประเทศ
 คอมมิวนิสต์ชอบการรุกรานและในการร่วมประชุมเพื่อก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศในปี ค.ศ.
 1951 และ 1953 กลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ก็เข้าร่วมประชุมด้วย แต่ประชุมในลักษณะเป็น
 การตบตาหรือลวงตามากกว่า ส่วนกลุ่มประเทศตะวันตกก็กลัวถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด

¹³ Ibid., p. 646.

โดยการขอล่าอาณานิคม สำหรับกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดก็อีกจากกลุ่มประเทศที่หลุดพ้นจากการตกเป็นอาณานิคม ปัญหาความขัดแย้งดังกล่าวถึงทำให้การก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศต้องล้มเหลวลง และอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามและลงโทษการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ มีรัฐที่เข้าเป็นภาคีจำนวนน้อยกว่าที่มุ่งหวังไว้

จากอดีตที่ผ่านมาการกระทำความผิดฐานทำสงครามเพื่อการรุกรานและการกระทำความผิดฐานทำลายล้างเผ่าพันธุ์จะต้องนำตัวผู้กระทำความผิดขึ้นฟ้องร้องยังศาลที่มีเขตอำนาจศาลในระดับระหว่างประเทศเท่านั้น ส่วนการกระทำความผิดฐานอาชญากรรมสงครามและอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดขึ้นฟ้องร้องยังศาลของรัฐที่มีเขตอำนาจศาลหรือศาลทหารก่อนก็ได้ หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 มีกฎหมายที่กรุงมอสโก ลงวันที่ 30 ตุลาคม ค.ศ. 1943 ระบุให้สามารถส่งตัวผู้กระทำความผิดฐานอาชญากรรมสงครามและทำลายล้างเผ่าพันธุ์ไปยังรัฐที่ความผิดได้เกิดขึ้นเพื่อพิจารณาคดี และลงโทษตามกฎหมายภายในของรัฐนั้น ปัญหาจึงมีอยู่ว่าการที่ส่งตัวผู้กระทำความผิดไปยังรัฐที่กระทำความผิดเกิดขึ้น ผู้กระทำความผิดจะได้รับความยุติธรรมหรือไม่เนราะการส่งตัวไป เช่นนั้นอาจส่งตัวผู้กระทำความผิดไปให้รัฐนั้นได้แก่กันก็เป็นได้ หรือผู้กระทำความผิดนั้นอาจไม่ได้รับการพิจารณาคดีเลยก็ได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ความชอบธรรมจึงน่าจะอยู่ที่ควรส่งตัวผู้กระทำความผิดไปดำเนินคดียังศาลยุติธรรมระหว่างประเทศหรืออย่างน้อยที่สุดควรส่งตัวไปดำเนินคดียังศาลที่เป็นกลาง ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหานี้ได้

ได้มีคำกล่าวของ JOHN MAKOTOS ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมในคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาเขตอำนาจศาลอาญาในระดับระหว่างประเทศ เมื่อปี ค.ศ. 1953 ซึ่งสรุปได้ความดังนี้ศาลอาญาระหว่างประเทศนั้นผู้พิพากษาควรมีการคัดเลือกเสียก่อนก่อนที่จะให้พิจารณาตัดสินคดีในแต่ละคดี เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในกระบวนการพิจารณาคดี อีกทั้งยังเป็นการให้หลุดพ้นจากข้อครหาต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นเงื่อนไขที่สำคัญในการเป็นผู้พิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ และไม่ควรให้มีการใช้วิธีการบังคับขู่เข็ญกันในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศโดยใช้กองกำลังทหารที่เตรียมการไว้ แต่เราควรที่จะเตรียมการไว้ให้พร้อมสำหรับกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อคอยรองรับเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น¹⁴ ถ้อยคำกล่าวของ JOHN MAKOTOS นี้ทำให้ผู้พิพากษา

¹⁴Ibid., p. 648.

และอัยการของศาลอาชญากรรม NUREMBOURG รวมทั้งประชาชน โดยทั่วไปต่างก็ต้องการและให้การสนับสนุนในการก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศ โดยรัฐต่าง ๆ ไม่ควรที่จะใช้กองกำลังทหารมาเป็นสิ่งอุปสรรคขัดขวางแนวความคิดนี้ ทั้งนี้เพื่อให้สันติภาพและความสงบสุข ได้บังเกิดขึ้นในโลก แต่จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ศาลอาญาระหว่างประเทศก็ยังมีได้มีการจัดตั้งขึ้นมาทั้งนี้เพราะรัฐทั้งหลายยังหวงแหนอำนาจอธิปไตยของตน และจากอดีตที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าการจัดตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศต้องประสบกับปัญหามากมาย ศาลอาญาระหว่างประเทศจึงเป็นเพียงความหวังของประชาคมระหว่างประเทศเท่านั้น ซึ่งต้องรอดคอยดูอนาคตข้างหน้าต่อไป

จากหลักการที่แบ่งแยกลักษณะของอาชญากรรม และการกระทำความผิดอาญา คั้งที่ได้กล่าวถึงข้างต้นจึงทำให้ทราบได้ว่าอาชญากรรมระหว่างประเทศ (INTERNATIONAL CRIMES) นั้นแบ่งแยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. อาชญากรรมและการกระทำความผิดต่อสากลหรือความสงบเรียบร้อยของโลก ซึ่งถือว่าอาชญากรรมประเภทนี้ เป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศที่มีความรุนแรงที่สุด เพราะเป็นอาชญากรรมที่มุ่งทำลายล้างมวลมนุษยชาติ และทุกๆ รัฐ ต่างก็ได้รับผลเสียหายจากอาชญากรรมประเภทนี้ จึงทำให้ทุกๆ รัฐในสังคมระหว่างประเทศมีเขตอำนาจศาลตามหลักสากลที่จะพิจารณาคดีต่อผู้กระทำความผิดได้ (หลักเขตอำนาจศาลซึ่งเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศจะได้นำมากล่าวในหัวข้อต่อไป) และอาชญากรรมประเภทนี้ยังเป็นข้อยกเว้นของกฎหมายไม่มีผลย้อนหลัง¹⁵ รวมทั้งไม่มีอายุความที่จะมาจำกัด การดำเนินคดีผู้กระทำความผิด¹⁶ โดยหลักการทั้งสองประการนี้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติจนเป็นกฎหมายจารีตประเพณี¹⁷ไปแล้ว

¹⁵L.C. Green, International Law Through the Case, Third Edition, Lon, Stevens & Sons Limited, 1970, p. 716 and p. 239.

¹⁶Ibid.

¹⁷Burns H. Weston, Richard A. Falk, and Anthony A. D'Amato. International Law and World order (St. Paul, Minn : West Publishing, 1980), pp. 33-58.

2. อาชญากรรมและการกระทำความผิดอาญาที่กระทำต่อความสงบเรียบร้อยระหว่างประเทศ อาชญากรรมประเภทนี้เป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศที่สร้างความเสียหายน้อยกว่า อาชญากรรมและการกระทำความผิดต่อสากลหรือความสงบเรียบร้อยของโลก โดยอาชญากรรมประเภทนี้ จะก่อให้เกิดความเสียหายตั้งแต่ 2 รัฐขึ้นไป และการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอาชญากรรมระหว่างประเทศประเภทนี้รัฐทุกรัฐมีเขตอำนาจศาลตามหลักสากล เขตอำนาจศาลหลักสากลนี้ได้รับการรองรับโดยหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศและกฎหมายสนธิสัญญาทั้งหลาย และเมื่ออาชญากรรมประเภทนี้ไม่ได้สร้างความเสียหายแก่มวลมนุษยชาติจึงไม่ได้อยู่ในข้อยกเว้นของกฎหมายไม่มีผลย้อนหลัง และมีอายุความที่จะพิจารณาคดีคือผู้กระทำความผิด

3.1.4 วิเคราะห์แนวโน้มใหม่ในการกระทำความผิดฐานการก่อการร้ายระหว่างประเทศว่าเป็นอาชญากรรมประเภทใด

ปัญหาที่จะต้องพิจารณาและวิเคราะห์ต่อไป คือ การก่อการร้ายระหว่างประเทศนั้นจะถือได้หรือไม่ว่าเป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ (CRIMES AGAINST HUMANITY) ซึ่งเป็นอาชญากรรมหรือการกระทำความผิดต่อสากล หรือความสงบเรียบร้อยของโลก ปัญหาต่อไปนี้อาจให้เหตุผลและวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้ กล่าวคือในยุคเริ่มแรกของปัจจุบันนี้ การก่อการร้ายได้ถูกจัดอยู่ในอาชญากรรมประเภทอาชญากรรมและการกระทำความผิดอาญาที่กระทำต่อความสงบเรียบร้อยระหว่างประเทศ โดยยังไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรมและการกระทำความผิดต่อสากลหรือความสงบเรียบร้อยของโลก, ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่แนวความคิดในช่วงต้น ๆ ของยุคปัจจุบันนั้น หากวิเคราะห์ตามสภาพความเป็นจริงของสังคมระหว่างประเทศ แล้วจะเห็นว่ามิได้มีลักษณะเป็นเพียงทฤษฎีที่หนักไปในทางด้านวิชาการ ซึ่งทางปฏิบัติยังไม่เป็นที่ยอมรับกันอย่างจริงจังพอที่จะเชื่อถือได้ว่า ประชาคมระหว่างประเทศมีความเชื่อมั่นทางกฎหมาย (OPINIO JURIS) ของการแบ่งประเภทของอาชญากรรมระหว่างประเทศเช่นนั้น จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงไป ดังจะเห็นได้จากสภาพแท้จริงของสังคมระหว่างประเทศว่า แนวโน้มใหม่ในปัจจุบันของกฎหมายอาญาระหว่างประเทศในเรื่องนี้เป็นที่เห็นได้ชัดว่า หลักการเหล่านั้นได้วิวัฒนาการไปเป็นอันมากในหลาย ๆ เรื่อง จนถึงขนาดที่ทำให้หลักการในเรื่องการก่อการร้ายระหว่างประเทศซึ่งเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศเริ่มเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งความทำที่และด้วยแถลงของนานาชาติในการประชุม

ของคณะกรรมการ 6 ของสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ¹⁸ ซึ่งตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่มีผู้ใดที่จะคัดค้านได้ว่าถ้อยแถลงของผู้แทนที่มีอำนาจเต็มของแต่ละประเทศเป็นข้อพิสูจน์ของความเชื่อมั่นทางกฎหมายของประเทศนั้น ๆ หรืออย่างน้อยก็ได้ถือว่าเป็นการให้การรับรอง (RECOGNITION) ต่อหลักกฎหมายตลอดจนท่าทีของรัฐนั้น ๆ ต่อหลักกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งจะมีผลผูกมัดประเทศนั้น และในทางวิชาการกฎหมายระหว่างประเทศถือว่าเป็นกรณีตัวอย่าง (PRECEDENT) ซึ่งเป็นหลักการหรือองค์ประกอบในการก่อตั้งของหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ¹⁹

ในเมื่อโดยหลักวิชาการกฎหมายระหว่างประเทศเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าทางปฏิบัติของนานาชาติ (STATE PRACTICE) อาจแสดงออกได้ในรูปของการกระทำของรัฐและถ้อยแถลงอย่างเป็นทางการของรัฐโดยผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นการมอบอำนาจเต็มหรือได้รับมอบอำนาจเต็มในตราสารที่แต่งตั้ง (CREDENTIALS) ให้เป็นผู้แทนผู้มีอำนาจเต็ม การที่ผู้แทนของสมาชิกรองค์การสหประชาชาติซึ่งมีจำนวนมากเพียงพอที่จะถือได้ว่า เป็นการแสดงออกซึ่งมติมหาชนระหว่างประเทศเมื่อมีแนวโน้มไปในทางใดก็ย่อมต้องถือว่าแนวโน้มของการเชื่อมั่นของกฎหมายชาวโลกย่อมเป็นไปในแนวนั้น²⁰ ด้วยเหตุนี้การที่จะวินิจฉัยว่าการก่อการร้ายระหว่างประเทศตามกฎหมายระหว่างประเทศในยุคปัจจุบัน จะมีแนวโน้มไปในทางที่สอดคล้องกับแนวคิดดั้งเดิมดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นหรือไม่จึงต้องวิเคราะห์จากท่าทีของรัฐต่าง ๆ ในการประชุมคณะกรรมการกฎหมาย (คณะกรรมการ 6) ขององค์การสหประชาชาติ

ท่าทีและแนวโน้มของทางปฏิบัติของนานาชาติที่แสดงออกมาในรูปของถ้อยแถลงของผู้แทนรัฐสมาชิกขององค์การสหประชาชาติมีแนวโน้มที่เห็นได้ตลอดมาในช่วงหลัง ๆ ของยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา ที่จะถือว่ากฎเกณฑ์และลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁸โปรดดูการประชุมของคณะกรรมการ 6 (คณะกรรมการกฎหมายของสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ) ในการประชุมวาระที่ 126 หัวข้อปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศตั้งแต่ปี ค.ศ. 1972-1987.

¹⁹Paul Reuter, Cours de droit international public, cours polycopie, Paris II, 1978, pp.11 et ss.

²⁰Ibid.

อาชญากรรมระหว่างประเทศที่เป็นความผิดต่อมวลมนุษยชาติ²¹ คือ อาชญากรรมนั้นจะต้องส่งผลกระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของมนุษยชาติ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปของชาวโลกจนไม่อาจเป็นที่ยอมรับกันได้ ในสังคมระหว่างประเทศ ซึ่งเป็น CONCEPT เดียวกันกับอาชญากรรมสงคราม และขัดกับความสงบเรียบร้อยของมวลมนุษยชาติ²² และในการประชุมเพื่อยกย่องอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1969 เรื่องกฎหมายว่าด้วยสนธิสัญญาในส่วนที่เกี่ยวกับหลักกฎหมายของมวลมนุษยชาติ (JUS COGENS) คณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งถือได้ว่าเป็นคณะกรรมการที่ได้รับการยอมรับนับถือมากที่สุดทางกฎหมายระหว่างประเทศของโลกก็มีแนวคิดทำนองเดียวกันนี้ ว่าหลักกฎหมายที่ถือได้ว่าเป็น JUS COGENS คือหลักกฎหมายที่เป็นการละเมิดกระทบกระเทือนถึงความสงบเรียบร้อยของมวลมนุษยชาติ และถือว่าชาวโลกทั้งมวลจะต้องร่วมกันปราบปราม โดยถือได้ว่าเป็นหลักกฎหมายในลักษณะเด็ดขาดที่มีอายุยกเว้นได้โดยสนธิสัญญา²³ และสรุปว่าตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุดของหลักกฎหมายที่เรียกว่า JUS COGENS นี้คือ การห้ามมิให้สังหารล้างเผ่าพันธุ์ (GENOCIDE)

ด้วยเหตุผลเดียวกับคณะกรรมการของกฎหมายนี้เองทำให้สรุปโดยหลักวิธีพิจารณาจากหลักทั่วไปไปสู่เรื่องเฉพาะ (DEDUCTIVE) ได้ว่าการที่ผู้แทนของสมาชิกสหประชาชาติยอมรับกันโดยฉันทามติเป็นหลักการว่าการก่อการร้ายระหว่างประเทศ เป็นอาชญากรรมที่ชั่วร้ายและโหดเหี้ยมเกินกว่าที่ชาวโลกทั้งหลายจะยอมรับได้ และเรียกร้องให้ชาวโลกร่วมกันปราบปราม โดยให้ถือว่าทุกประเทศมีเขตอำนาจศาลในอันที่จะปราบปราม และลงโทษอาชญากรรมประเภทนี้²⁴ ถือได้ว่าเป็นการสอดคล้องกับแนวความคิดเดียวกันกับกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศในการกำหนดให้ข้อห้ามมิให้สังหารล้างเผ่าพันธุ์เป็น JUS COGENS ยิ่งกว่านั้นสิ่งที่ทำให้เห็นเด่นชัดที่สุดของแนวโน้มของกฎหมายระหว่างประเทศในยุคปัจจุบันที่จะให้ถือว่าการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

²¹ Cf. United Nations General Assembly, Forty-second Session. Official Record, Sixth Committee, Agenda Item 126. November 1987.

²² Noyes E. Leech, Cover T. Oliver, and Joseph Modeste Sweeney. Cases and Materials on the International Legal System (New York : The Foundations Press, 1973), pp. 656-714.

²³ โปรดดูอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1969 ว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา มาตรา 58

²⁴ Noyes E. Leech, Cover T. Oliver, and Joseph Modeste., op. cit.

เป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ ก็คือ บรรดาถ้อยแถลงของสมาชิกสหประชาชาติระบุโดยแจ้งชัดว่า การก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ที่ชาวโลกทั้งหลายประณามอย่างรุนแรง และมีมติให้ทุกชาติปราบปรามลงโทษอาชญากรรมประเภทนี้²⁵

เหตุผลทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ทำให้สรุปได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่า อย่างน้อยในยุคปัจจุบัน ได้มีกฎหมายที่กำลังก่อตัวขึ้นมาหรือหลักเกณฑ์ที่กำลังจะกลายเป็นกฎหมาย และสิ่งที่เกิดขึ้นเองโดยรวบรวมได้จากทางปฏิบัติของรัฐ²⁶ (DE LEGE FERENDA) ในเรื่องนี้ว่าชาวโลกทั้งหลายมีแนวโน้มที่จะให้ถือว่า การก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ ซึ่งเป็นอาชญากรรมและการกระทำความผิดสากลหรือความสงบเรียบร้อยของโลก และจากหลักฐานต่าง ๆ เป็นที่ปรากฏโดยแน่ชัดในรายงานการประชุมของสหประชาชาติตลอดช่วง 4 ปี²⁷ ที่ผ่านมานี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศโดยตรง หรือแม้แต่ในประเด็นข้อกฎหมายที่ยังถกเถียงอยู่ในเรื่องการใช้ทหารรับจ้าง (MERCENARY) ซึ่งผู้แทนกลุ่มประเทศโลกที่สาม โดยเฉพาะผู้แทนของนิการากัว และประเทศอเมริกากลาง และลาตินอเมริกาทั้งหลายต่างก็ยืนยันว่า "การใช้ทหารรับจ้างเป็นการก่อการร้ายระหว่างประเทศ อันเป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ" โดยสรุปแล้วความผิดฐานการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ถ้าหากมีความรุนแรงมากจนทำให้ความสงบเรียบร้อยของโลกได้รับความกระทบกระเทือนไปด้วยแล้วก็จะเป็นอาชญากรรมและการกระทำความผิดต่อสากลหรือความสงบเรียบร้อยของโลก แต่ถ้าหากว่าการกระทำความผิดนั้นยังไม่มี ความรุนแรงพอที่จะทำให้ความสงบเรียบร้อยของโลกได้รับความกระทบกระเทือนไปด้วยแล้ว ก็จะเป็นเพียงอาชญากรรมและการกระทำความผิดอาญาที่กระทำต่อความสงบเรียบร้อยระหว่างประเทศ

เมื่อได้ทราบว่าการก่อการร้ายระหว่างประเทศในปัจจุบันมีแนวโน้มให้ถือว่าเป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติและอาชญากรรมหรือการกระทำความผิดต่อความสงบเรียบร้อยของโลกแล้วทุก ๆ ประเทศจะใช้เขตอำนาจศาลใดในการพิจารณาคดีนั้นหากศาลติลงโทษผู้กระทำความผิด ซึ่ง

²⁵Cf. United Nations General Assembly, thirty-nine to Forty-second. Official Record, Agenda Item 126. 1984-1987.

²⁶Paul Reuter., op. cit.

²⁷Cf. United Nations General Assembly, thirty-nine to Forty-second, Official Records., op.cit.

เรื่องนี้จะศึกษาได้จากหลักเขตอำนาจศาลอันเป็นที่ยอมรับของประชาคมระหว่างประเทศ

3.2 หลักเขตอำนาจศาลซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

ในตัวของบัญญัติของอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายนั้น จะมีทั้งบทบัญญัติที่เป็นกฎหมายบัญญัติ และสารบัญญัติอยู่ในตัว โดยการกำหนดลักษณะของการกระทำผิดในแง่มุมต่าง ๆ และวิธีดำเนินการ เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดไปฟ้องร้องยังศาลที่มีอำนาจในเขตศรัทธา หากจะกล่าวเขตอำนาจศาลในศรัทธา ของประเทศทั่วไปซึ่งเป็นที่ยอมรับกันแล้วจะมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเรื่องเขตอำนาจศาลอยู่ 4 หลักเกณฑ์ด้วยกัน คือ²⁸

3.2.1 เขตอำนาจศาลตามหลักดินแดน (THE TERRITORIAL JURISDICTION)²⁹

เมื่อถือว่ารัฐมีอำนาจอธิปไตย (SOVEREIGNTY) รัฐย่อมใช้กฎหมายบังคับตลอดดินแดนที่อยู่ภายในเขตอำนาจอธิปไตยของรัฐ ดังนั้นเมื่อมีการกระทำความผิดใดเกิดขึ้นภายในดินแดนของรัฐ รัฐย่อมมีอำนาจดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้ เสมอไม่ว่าผู้กระทำความผิดนั้นจะเป็นบุคคลสัญชาติของรัฐหรือต่างสัญชาติก็ตาม

นานาประเทศต่างให้การยอมรับว่าดินแดนภายในอาณาเขตของรัฐนั้นหมายถึง

3.2.1.1 พื้นแผ่นดินซึ่งรวมถึงใต้ผืนดินด้วย พื้นแผ่นดิน ได้แก่แผ่นดินทั้งหลายที่ประกอบกันขึ้นเป็นดินแดน และอยู่ในอาณาเขตของรัฐ ซึ่งย่อมรวมทั้งแผ่นดินใหญ่ เกาะน้อยใหญ่ทั้งหลาย และรวมทั้งแม่น้ำลำธารที่อยู่ในแผ่นดินของรัฐด้วย³⁰

²⁸M. Cherif Bassiouni and Vet P. Nanda, Vol.2 op. cit. 17-34.

โปรดศึกษาเพิ่มเติมจาก สุพานิต มั่นสุข, กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา (นิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523) หน้า 15-69.

M. Cherif Bassiouni, International Extradition and World Public Order (New York : Oceana Publications, 1974), pp. 205-269.

²⁹M. Cherif Bassiouni, op. cit., pp. 205-250.

³⁰Ibid., pp. 211-216.

3.2.1.2 ทะเลอาณาเขต หมายถึง พื้นน้ำในทะเลซึ่งรวมทั้ง ท้องทะเลที่อยู่ใต้น้ำด้วย สำหรับทะเลอาณาเขตของรัฐใดจะมีความกว้างขนาดใดนั้น ย่อมแล้วแต่ข้อตกลงของรัฐนั้น ๆ ว่าจะกำหนดแค่ไหน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับกฎหมายทะเลอีกด้วย³¹

3.2.1.3 อากาศที่อยู่เหนือพื้นแผ่นดินและทะเล อาณาเขตขึ้นไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด³²

3.2.1.4 เรือและอากาศยานที่ติดธงชาติของรัฐ ให้ถือว่าเรือและอากาศยานนั้นเป็นดินแดนอาณาเขตของรัฐ ทั้งนี้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธงชาติ (THE LAW OF THE FLAG) ที่นานาประเทศให้การรับรองแล้ว และให้ถือว่าเรือและอากาศยานที่ติดธงชาติของรัฐใดจะมีสัญชาติของรัฐนั้นด้วย³³

3.2.2 เขตอำนาจศาลเหนือบุคคล (THE PERSONAL JURISDICTION)³⁴

นอกจากรัฐจะมีเขตอำนาจศาลตามหลักดินแดนแล้ว รัฐยังมีอำนาจศาลเหนือคนชาติของรัฐที่ไปกระทำความผิดต่อกฎหมายของรัฐ แม้การกระทำความผิดนั้นจะเกิดขึ้นนอกดินแดนของรัฐ นอกจากนั้นรัฐยังมีอำนาจศาลลงโทษคนต่างด้าวที่กระทำความผิดต่อบุคคลในสัญชาติของรัฐได้อีกด้วยแม้การกระทำความผิดจะเกิดขึ้นนอกดินแดนของรัฐก็ตาม แต่รัฐต้องสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องร้องได้และลักษณะของการกระทำความผิดประเภทนี้มักเป็นความผิดในตัวของมันเอง (MALA IN SE)

เขตอำนาจศาลเหนือบุคคล ในคดีอาญานี้ได้รับการยอมรับจนเป็นกฎหมายจารีตประเพณีไปแล้วเพราะรัฐมีสิทธิและหน้าที่ ที่จะต้องคุ้มครองและบังคับแก่คนชาติของรัฐเสมอ แม้คนชาติของรัฐจะไปกระทำการใดในต่างแดนก็ตาม หรือถูกบุคคลอื่นกระทำความผิดต่อคนชาติของรัฐนอกดินแดนก็ตามรัฐก็ต้องมีหน้าที่ให้ความคุ้มครองเสมอ

³¹ Ibid., pp. 217-223.

³² Ibid., pp. 244-250.

³³ Ibid., pp. 224-243.

³⁴ Ibid., pp. 251-258.

3.2.3 เขตอำนาจศาลตามหลักสากล (UNIVERSAL JURISDICTION)³⁵

เขตอำนาจศาลตามหลักสากลนี้ เป็นหลักเขตอำนาจศาลที่ได้รับการพัฒนา มาจนเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศและในรูปของกฎหมายสนธิสัญญา โดยให้ทุก ๆ รัฐในประชาคมระหว่างประเทศนี้มีเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น เหตุผลที่กฎหมายระหว่างประเทศให้การรองรับเขตอำนาจศาลไว้เช่นนี้ ก็เพราะว่าความผิดที่เกิดขึ้นจะมีลักษณะ เป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ (INTERNATIONAL CRIMES) ซึ่งสร้างความเสียหายและมีผลกระทบกระเทือนต่อประชาคมระหว่างประเทศไปทั่วทุกแห่ง และประชาคมระหว่างประเทศ ต่างเห็นพ้องต้องกันว่าความผิดในลักษณะเช่นนี้จะต้องให้ทุกรัฐมีเขตอำนาจศาลเหนือความผิดที่เกิดขึ้นเพื่อผลการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ ยกตัวอย่างเช่น ความผิดฐาน ก่อการร้ายระหว่างประเทศ ทุกรัฐย่อมมีเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็น ไปตามหลักเขตอำนาจศาลตามหลักสากลนี้ เป็นต้น

3.2.4 เขตอำนาจศาลตามหลักป้องกัน (THE PROTECTIVE JURISDICTION)³⁶

หลักเขตอำนาจศาลนี้ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ก็ เพื่อให้รัฐสามารถป้องกันผลประโยชน์ในทางการเมืองและเศรษฐกิจของรัฐไว้ เนื่องจากความผิดที่เกิดขึ้นนี้เป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและแปลงเงินตรา แสตมป์ไปรษณีย์ ภาษีอากร ของรัฐ เป็นต้น ลักษณะความผิดเช่นนี้ถ้าเกิดขึ้นกับรัฐใดรัฐนั้นย่อมได้รับ ความเสียหายอย่างมาก ด้วยเหตุนี้กฎหมายระหว่างประเทศจึงให้การรองรับว่ารัฐนั้นย่อมมี เขตอำนาจศาลเหนือการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะการกระทำความผิดนั้นจะเกิดขึ้นที่ใดก็ตาม

³⁵ Ibid., pp. 261-269.

³⁶ Ibid., pp. 259-260.

จากบรรดาถ้อยแถลงของสมาชิกสหประชาชาติต่างก็ระบุโดยแจ้งชัดว่าการก่อกองร้ายระหว่างประเทศเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติที่ชาวโลกทั้งหลายประณามอย่างรุนแรง และมีมติให้ทุกชาติร่วมกันปราบปรามลงโทษอาชญากรรมประเภทนี้ จึงเท่ากับแสดงให้เห็นว่าทุก ๆ ประเทศยอมรับว่าการพิจารณาคดีต่อผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศนั้น ทุก ๆ ประเทศมีเขตอำนาจศาลตามหลักสากลเป็นหลักในการใช้อำนาจศาลในการพิจารณาคดีต่อผู้กระทำความผิดอาชญากรรมประเภทนี้

หลังจากที่ได้มีการกล่าวถึงลักษณะของอาชญากรรมระหว่างประเทศ และเขตอำนาจศาลซึ่งเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศไปแล้ว ยังมีปัญหาที่จะต้องนำมากล่าวไว้ก่อนนั้นก็ คือ การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดทางการเมือง เหตุที่ต้องนำมากล่าวไว้ก่อนเพราะเนื่องจาก แหล่งและที่มาของกฎหมายที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ซึ่งมีอนุสัญญาหลายฉบับ ได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดที่เกี่ยวข้องกับทางการเมือง และผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศ มักจะอ้างว่าการกระทำของผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศนั้น เกี่ยวข้องกับความผิดทางการเมือง

3.3 การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดในทางการเมือง

ข้อยกเว้นที่ห้ามมิให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดทางการเมืองนั้น มีแหล่งและที่มาที่ปรากฏเห็นได้ชัดในช่วงศตวรรษที่ 19 โดยรัฐต่าง ๆ ยอมรับให้ที่พิกนิงแก่ผู้กระทำความผิดในทางการเมืองที่ขอลี้ภัยเข้ามา และไม่มีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ยิ่งไปกว่านั้นในช่วงปี ค.ศ. 1968 เป็นต้นมาได้เกิดการก่อการร้ายระหว่างประเทศไปทั่วทุกทวีปโดยผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศจะอ้างอยู่เสมอว่าความผิดที่ได้กระทำไปนั้น เป็นความผิดในทางการเมือง และส่วนใหญ่ผู้กระทำความผิดจะเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มประเทศแถบตะวันออก นอกจากนั้นแล้วยังมีบรรดารัฐต่าง ๆ ที่ร้องขอไปยังรัฐที่เป็นพันธมิตรด้วยกัน ให้รับและสนับสนุนผู้ก่อการร้ายเหล่านั้น ไว้ที่พิกนิง ทั้งนี้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย การก่อการร้ายระหว่างประเทศนี้เป็นอาชญากรรมที่มุ่งทำลายสิทธิมนุษยชนของประชาคมระหว่างประเทศโดยตรง และการที่ผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศอ้างว่าเป็นความผิดทางการเมืองนั้น เป็นสิ่งที่ยากจะพิสูจน์ว่าเกี่ยวข้องกับการเมืองหรือไม่ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับการเมืองหรือไม่ก็เป็นการกระทำความผิดที่ประชาคมระหว่างประเทศ

ไม่ยอมรับแต่ศาล³⁷

ในปัจจุบันนี้สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่นานาประเทศได้ตกลงกัน และในกฎหมายภายในเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนมีหลักการในทำนองเดียวกันว่า ห้ามส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดีความผิดทางการเมือง³⁸ ด้วยกันทั้งนั้น ประเทศไทยเราก็กฎหลักเช่นเดียวกันนี้เหมือนกัน ดังปรากฏในสนธิสัญญาและกฎหมายภายในดังต่อไปนี้ คือ

1. สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างไทยกับอังกฤษที่ทำกันเมื่อวันที่ 4 มีนาคม ร.ศ. 129 (ค.ศ. 1911) ข้อ 3 มีความว่า

"ถ้าผู้ร้ายที่หนีมายังประเทศใด ประเทศนั้นเห็นว่าโทษที่ส่งตัวไปชำระนั้นเป็นโทษที่มีลักษณะผิดต่ออำนาจของบ้านเมืองก็ดี หรือว่าผู้ร้ายนั้นนำพยานนิสุนันให้เห็นว่าการที่ให้ส่งตัวกลับไปเป็นการเพื่อจะชำระและลงโทษอันมีลักษณะผิดต่ออำนาจของบ้านเมืองแล้ว ก็ไม่ต้องส่งผู้ร้ายให้แก้กัน"

2. สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาที่ทำกันเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1922 ข้อ 3 มีข้อความว่า

"บทบัญญัตินี้จะไม่ก้าวทำไปถึงการเรียกร้องขอตัวผู้ร้ายข้ามแดนซึ่งได้กระทำผิดโทษอาญาหรือโทษละเมิดใด ๆ อันมีลักษณะโทษฐานการเมืองกับทั้งจะไม่ก้าวทำไปถึงกิจการอันกระทำเกี่ยวเนื่องกับโทษอาญาหรือโทษละเมิดนั้นด้วย และบุคคลผู้ใดที่ประเทศทำสัญญาใหญ่นี้แต่ละฝ่าย นำส่งตัวให้หรือรับส่งตัวมาด้วยอำนาจศาลนี้ไซ้ ห้ามมิให้นำไปชำระหรือลงโทษเนื่องด้วยการกระทำผิดโทษอาญา หรือโทษละเมิดฐานการเมืองนั้นเลย ถ้าแม้โทษละเมิดที่ต่องานนั้นมีโทษ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

³⁷Geoffrey S. Gilbert, "Terrorism and The Political offence exemption reappraised, "International and Comparative Law Quaterly Vol.34 (October 1985), pp. 695-723.

M. Cherif Bassiouni, International Extradition and World Public Order (New York : Oceana Publications, 1974), pp. 368-428.

³⁸M. Cherif Bassiouni. op. cit. pp. 368-428.

ภาสกร ชุณหะวัณ, "ปัญหาเรื่องความผิดทางการเมืองในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน," วารสารนิติศาสตร์ 16 ฉ.4 (ธันวาคม 2529) : 42-54.

ฆ่าคนตายโดยเจตนาร้าย หรือโทษลอบฆ่าคนตาย หรือโทษวางยาพิษ จะเป็นการสำเร็จผลหรือเพียงแต่พยายามกระทำก็ดี อย่างไรก็ตามหนึ่งรวมอยู่ด้วยแล้ว ความจริงที่ว่าละเมิดนั้นได้กระทำไป หรือได้พยายามกระทำเพื่อประทุษร้ายต่อชนชั้นของพระราชาธิบดี หรือผู้เป็นประธานของต่างประเทศ หรือเพื่อประทุษร้ายต่อชนชั้นของสมาชิกแห่งวงศ์สกุลนั้น ๆ ผู้ใดผู้หนึ่งก็ดี ทั้งนี้ ไม่ให้ถือว่าเป็นการเพียงพอที่จะสนับสนุนพินิจให้เห็นว่าโทษอาญาหรือโทษละเมิดเช่นนั้นมีลักษณะเป็นโทษฐานการเมือง หรือว่ากิจการเช่นนั้นเป็นการเกี่ยวเนื่องกับโทษอาญาหรือโทษละเมิด ซึ่งมีลักษณะเป็นโทษฐานการเมืองนั้นเลย"

3. สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างไทยกับเบลเยียมที่ทำกันเมื่อวันที่ 14 มกราคม ค.ศ. 1937 ข้อ 5 มีหลักว่า

"การส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนนั้น จะไม่ส่งให้แก่กัน ถ้าหากว่าประเทศที่ได้รับคำขอเห็นว่าการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนนั้น เป็นความผิดทางการเมือง หรือเป็นการกระทำอันเกี่ยวเนื่องกับความผิดเช่นนั้น

คนต่างด้าวที่ได้ตกลงส่งตัวข้ามแดนให้แก่กันแล้วนั้น จะต้องไม่ถูกฟ้องโดยการพิจารณาคดีซ้ำจำเลย หรือถูกลงโทษ สำหรับความผิดทางการเมืองใด ๆ ซึ่งได้กระทำก่อนที่ถูกส่งตัวข้ามแดน หรือสำหรับการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับความผิดเช่นนั้น....

การกระทำประทุษร้ายแก่ร่างกายของประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ หรือผู้หนึ่งผู้ใดในตระกูลของผู้นั้น หากว่าการกระทำประทุษร้ายนั้นเป็นการฆ่าคนตายโดยเจตนา หรือฆ่าคนตายด้วยความพยายามฆ่าร้ายหรือวางยาพิษ ก็ไม่ให้ถือว่าเป็นความผิดทางการเมืองหรือเป็นการกระทำผิดอันเกี่ยวเนื่องกับความผิดเช่นนั้น"

4. ประเทศไทยได้ทำข้อตกลงร่วมกันกับประเทศมาเลเซีย เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2502 ที่กรุงเทพฯ โดยประเทศมาเลเซียจะใช้สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ประเทศไทยทำกับประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ 4 มีนาคม ค.ศ. 1911 ให้มีผลบังคับใช้ระหว่างประเทศมาเลเซียกับประเทศไทยด้วย สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ ก็ได้ระบุห้ามมิให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดทางการเมือง ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว³⁰

³⁰Thailand, Treaty of Extradition with Great Britain 1911, art.2.

5. สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินโดนีเซีย ลงนามกันเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 1976 ที่กรุงเทพมหานคร และให้สัตยาบันต่อกันเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1980 ในสนธิสัญญาดังกล่าวนั้นมีข้อตกลงไว้เช่นเดียวกันว่า ห้ามมิให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดที่เกี่ยวกับทางการเมือง⁴⁰

6. สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศฟิลิปปินส์ ลงนามกันที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ 16 มีนาคม ค.ศ. 1981 ในสนธิสัญญาดังกล่าวนั้นมีข้อตกลงไว้เช่นเดียวกันว่า ห้ามมิให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดทางการเมือง⁴¹

7. พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 มาตรา 12 ซึ่งเป็นกฎหมายภายในของเรา เกี่ยวกับเรื่องนี้บัญญัติไว้ว่า "ศาลจะเป็นที่พอใจว่า

1.
2.
3. ความผิดนั้นอยู่ในประเภทที่จะส่งตัวจำเลยข้ามแดนได้ และไม่ใช้เป็นการผิดอันเนื่องมาจากลักษณะในทางการเมือง"

มาตรา 13 มีความว่า

"ศาลไม่จำเป็นต้องฟังพยานหลักฐานข้อต่อสู้ฝ่ายจำเลยนอกจากในข้อหาต่อไปนี้ คือ

1.
2. ความผิดนั้นไม่อยู่ในประเภทที่จะส่งข้ามแดนหรือว่าเป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง
3. การที่ส่งข้ามแดนนั้น ความจริงเพื่อประสงค์เพื่อที่จะพาไปลงโทษ สำหรับความผิดอย่างอื่นอันมีลักษณะในทางการเมือง"

ต่อจากนี้ไปจะแยกรายละเอียดในเรื่องนี้ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ประวิติความเป็นมาในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดทางการเมือง
2. เหตุผลในการห้ามส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดทางการเมือง
3. ลักษณะสำคัญของความผิดทางการเมือง

⁴⁰Thailand, Treaty with the Republic of Indonesia 1976, art.2.

⁴¹Thailand, Treaty with the Republic of Philippines 1981, art.2.

3.3.1 ประวัติความเป็นมาของการห้ามส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดทางการเมือง⁴²

คำว่า คดีการเมืองนั้นในสมัยก่อนยังไม่เป็นที่รู้จักและยอมรับกันว่า เป็นคดีที่ไม่อาจส่งผู้ต้องหาในคดีประเภทนี้ข้ามแดนกันได้ ปรากฏว่าในสมัยก่อนศตวรรษที่ 18 ประเทศต่าง ๆ จึงนิยมส่งผู้ต้องหาในคดีการเมือง ให้แก่กันตลอดมาในรูปของธรรมเนียมปฏิบัติระหว่างประเทศและในรูปสนธิสัญญา โดยระบุข้อตกลงให้ส่งผู้ต้องหาในคดีการเมืองให้แก่กันไว้ตั้งนั้นในสมัยนั้น การกระทำผิดอันจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ กลับต้องเป็นการกระทำผิดทางการเมืองทั้งสิ้น เพราะในสมัยนั้นกษัตริย์แห่งประเทศต่าง ๆ พากันเห็นว่า ประโยชน์แห่งความยุติธรรมมีน้อยกว่าความมั่นคงของพระองค์และราชบัลลังก์ ตัวอย่างเช่น สนธิสัญญาระหว่างอังกฤษกับสก๊อตแลนด์ ค.ศ. 1074 และ 1304 สนธิสัญญาระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศส ค.ศ. 1303 สนธิสัญญาระหว่างอังกฤษกับเดนมาร์ก ค.ศ. 1661 สนธิสัญญาระหว่างฝรั่งเศสและสวิสเซอร์แลนด์ ค.ศ. 1828 สนธิสัญญาระหว่างปรัสเซีย ออสเตรีย และรัสเซีย ค.ศ. 1834 เป็นต้น สนธิสัญญาต่าง ๆ เหล่านี้ให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดทางการเมืองทั้งสิ้น

ต่อมาเมื่อมีการปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส ค.ศ. 1789 ประกอบกับระบบการปกครองในทวีปยุโรปเริ่มเปลี่ยนแปลงจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (ABSOLUTE MONARCHY) มาเป็นระบอบประชาธิปไตย (DEMOCRACY) ต่างก็เป็นส่วนสำคัญให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากแนวความคิดเดิมสู่แนวความคิดใหม่ คือการห้ามส่งผู้ต้องหาในคดีการเมืองข้ามแดนให้แก่กัน จนเป็นผลให้เกิดการยอมรับหลักการนี้อย่างจริงจังในศตวรรษที่ 19 โดยพิจารณาได้จากบทบัญญัติ มาตรา 20 แห่งรัฐธรรมนูญของฝรั่งเศส ค.ศ. 1793 ซึ่งบัญญัติให้รัฐยอมรับตัวผู้ลี้ภัยจากประเทศของผู้ลี้ภัยเพื่อเหตุแห่งเสรีภาพ ซึ่งหมายความรวมถึงความผิดทางการเมืองด้วยโดยปริยาย

ต่อมาใน ค.ศ. 1832 ฝรั่งเศสและสวิสได้ทำสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันใหม่อีกครั้งหนึ่ง และใน ค.ศ. 1834 ฝรั่งเศสได้ทำสนธิสัญญากับเบลเยียม ในสนธิสัญญาทั้งสองฉบับนี้ เป็น

⁴² ภาสกร ชุณหอุไร, เรื่องเดียวกัน

อันตกลงกันว่าจะไม่ส่งผู้กระทำความผิดการเมืองให้แก่กันต่อไป⁴³ ทั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ลัทธิไม่ส่งตัวผู้กระทำความผิดการเมือง ได้เกิดขึ้นต่อนั้นแล้วหลักการนี้ได้แพร่หลายและยอมรับนับถือ โดยประเทศต่าง ๆ ทั้งในยุโรปและทวีปอเมริกา ตัวอย่างเช่น

- (1) สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างฝรั่งเศสกับซาร์ดิเนีย ค.ศ. 1838
- (2) สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสหรัฐฯ กับฝรั่งเศส ค.ศ. 1843
- (3) สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างสหรัฐฯ กับอังกฤษ ค.ศ. 1890 เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีกลุ่มประเทศที่ยึดถือหลักการส่งผู้ต้องหาในคดีการเมืองให้แก่กัน ได้แก่ ประเทศรัสเซีย ออสเตรเลียและปรัสเซีย โดยที่ทั้งสามประเทศนี้เข้าร่วมทำสนธิสัญญาระหว่างกันให้ส่งผู้ต้องหาในคดีการเมืองระหว่างกัน⁴⁴ โดยมีข้อความระบุไว้ว่า "บุคคลใด ๆ ซึ่งกระทำความผิดฐานกบฏหรือสมคบกันก่อการกระทำใด ๆ เพื่อจะโค่นราชบัลลังก์หรือล้มล้างรัฐบาลที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีส่วนร่วมในการกบฏ จะต้องถูกส่งตัวกลับไปให้รัฐเจ้าของที่เกิดเหตุ" อย่างไรก็ตาม ในที่สวิตเซอร์แลนด์ได้เปลี่ยนมายึดถือหลักการห้ามส่งผู้ต้องหาทางการเมือง คือ ใน ค.ศ. 1925 รัสเซียได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญของประเทศและบัญญัติมาตรา 12 ซึ่งมีข้อความว่า "รัฐย่อมทรงไว้ซึ่งอำนาจที่จะรับผู้ลี้ภัยในกรณีเกี่ยวกับความผิดในทางการเมืองหรือทางศาสนา"

สำหรับสหรัฐอเมริกา โดยเหตุที่ระบบกฎหมายมีที่มาจากระบบกฎหมายอังกฤษจึงยึดถือหลักการห้ามส่งผู้ต้องหาในคดีการเมืองเช่นเดียวกับอังกฤษ ฝรั่งเศส เบลเยียมและสวิตเซอร์แลนด์ และเป็นผลให้ประเทศต่าง ๆ ยึดหลักการห้ามดังกล่าวนี้เป็นหลักสากลไปทั่วโลกในปัจจุบัน ทั้งในการทำสนธิสัญญาค่อกัน และในการออกกฎหมายภายใน

3.3.2 เหตุผลในการห้ามส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดทางการเมือง⁴⁵

มีเหตุผลที่สำคัญดังนี้คือ

3.3.2.1 การกระทำความผิดทางการเมืองนี้ มีลักษณะเป็นความผิดอาญาแต่เพียงเล็กน้อยอันเกิดขึ้นแต่เพียงชั่วขณะ และกระทบกระเทือนต่อประเทศเพียงประเทศเดียว ทั้งนี้

⁴³ Oppenheim, op. cit., p. 706.

⁴⁴ ประกอบ ประพันธ์เนติวุฒิ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล และคดีอาญา นิพนธ์ ปี 2523, หน้า 91.

⁴⁵ ภาสกร ชุณหอุไร, เรื่องเดียวกัน.

เพราะประเทศต่าง ๆ ในโลกนี้หาได้มีความคิดเห็นเรื่องระบอบการปกครองเหมือนกันไม่ ดังนั้น การพยายามที่จะล้มคณะรัฐบาลและระบอบการปกครองของประเทศหนึ่ง จึงไม่จำเป็นเสมอไปที่ จะกระทบกระเทือนจิตใจของอีกประเทศหนึ่ง เช่น ในประเทศที่ผู้กระทำผิดไปอาศัยอยู่นั้น การกระทำ ผิดเช่นนั้นได้เคยบรรลุผลสำเร็จมาแล้ว คือสมมติว่ารัฐบาลแห่งประเทศนี้ได้กลายเป็นรัฐบาลระบอบ ประชาธิปไตย ดังนั้นย่อมไม่มีเหตุผลอย่างใดในอันที่จะต้องส่งผู้กระทำฐานพยายามล้มระบอบการ ปกครองจากราชาธิปไตยมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ให้แก่รัฐบาลราชาธิปไตยที่ขอมมา ในกรณี เช่นนี้กฎหมายของประเทศที่ให้อาศัยมิได้ถูกละเมิดในทางตรงหรือทางอ้อม โดยการกระทำนั้นแต่ ประการใด ดังนั้นประเทศนั้นจึง ไม่มีส่วนได้เสียในการปราบปรามการกระทำนั้นเลย

3.3.2.2 เหตุผลที่ไม่ส่งผู้กระทำผิดทางการเมืองข้ามแดน เพราะเกรงว่า การปราบปรามจะมีได้เป็นไปด้วยความยุติธรรม เพราะการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้น มีวัตถุประสงค์ที่ จะให้การกระทำที่กล่าวหาว่าเป็นผิดนั้น ได้รับพิจารณาปราบปรามด้วยความเที่ยงธรรมดังนั้นหาก ประเทศที่ให้อาศัยกับการร่วมมือกับการกล่าวหาในกรณีเช่นนี้ ก็เป็นที่น่าเกรงว่าการปราบปราม อาจจะเป็นไปด้วยความอาฆาตก็ได้ ดังนั้นก็จะหาความยุติธรรมในการพิจารณาความผิดได้ยาก

3.3.3 ลักษณะสำคัญของความผิดทางการเมือง

3.3.3.1 ความคิดเห็นของนักนิติศาสตร์และทางปฏิบัติของรัฐ

การกระทำอย่างใดจึงจะเรียกว่าเป็นการกระทำทางการเมือง มีนักนิติศาสตร์ให้นิยามไว้แตกต่างกัน เช่น

1. ORTOLAN ชาวฝรั่งเศสเห็นว่า "ไม่มีใครคาดถึงเลยว่า เครื่องหมายที่จะให้รู้ว่าการกระทำอย่างนั้นอย่างนี้เป็น การกระทำผิดทางการเมืองนั้น ยากที่จะ ค้นหาให้พบได้เพียงไร เมื่อได้ใคร่ครวญไตร่ตรองมาเป็นเวลาช้านาน และคิดค้นปัญหาทดลองกลับไป กลับมาทุกแง่มุมเป็นหลายครั้ง จนกระทั่งได้พยายามกำหนดรายการแบ่งชอยการกระทำผิดออกเป็นประเภทต่าง ๆ เท่าที่จะกระทำได้และได้พยายามหาส่วนที่ละม้ายคล้ายคลึงกันอย่างไร ๆ แล้วก็ตาม ก็ไม่เคยพบสูตรของการทำผิดทางการเมืองแน่นอน โดยปราศจากการลังเลแต่ประการ ใดเลย"⁴⁶

⁴⁶ ภาสกร ชูณหอไร, เรื่องเดียวกัน.

2. GARRAUD มีความเห็นว่า "การกระทำผิดทางการเมือง โดยแท้จริง คือ การกระทำที่มีจุดประสงค์อย่างเดียวกันในอันที่จะมุ่งทำลายเปลี่ยนแปลง หรือทำให้ระบอบการเมืองของประเทศอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดปั่นป่วนขึ้น ระบอบการเมืองของประเทศนี้ ถ้าเป็นการภายนอกอาณาเขต ได้แก่ เอกราชของประเทศ บุรณภาพแห่งดินแดนและความสัมพันธ์ของประเทศนั้นกับประเทศอื่น ๆ ถ้าเป็นการภายในก็ได้แก่ระบอบของรัฐบาล องค์การของหน่วยราชการต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยราชการเหล่านี้และสิทธิในทางการเมืองของพลเมือง"⁴⁷

3. ROLIN เห็นว่า "การกระทำผิดทางการเมือง คือ การกระทำผิดที่มุ่งเฉพาะองค์การเมืองของประเทศหนึ่ง ๆ และมีวัตถุประสงค์ที่จะทำลาย หรือล้มระบอบการเมืองหรือองค์การเมืองนั้นเท่านั้น"⁴⁸

4. RENAUT ได้ชี้ให้เห็นความผิดทางการเมืองดังนี้⁴⁹

1. การจับอาวุธเข้าทำสงครามกับประเทศของตน
2. คิดต่อสมคบกับศัตรูหรือกระทำผิดอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน
3. ยุยงให้พลเมืองให้เป็นกบฏ
4. มั่วสุมคบคิดกันจะเปลี่ยนแปลงระเบียบแบบแผนการปกครอง
5. สมคบคิดจะทำลายชีวิตผู้เป็นประมุขแห่งชาติ
6. เข้าเป็นสมาชิกสมาคมลับ
7. หมิ่นประมาทหน่วยราชการต่าง ๆ
8. การกระทำผิดต่อกฎหมายการพิมพ์ (เว้นการกระทำผิดต่อบุคคลธรรมดา)
9. กระทำผิดต่อกฎหมายเลือกตั้ง

ฯลฯ

⁴⁷ ภาสกร ชุณหะวัณ, เรื่องเดียวกัน.

⁴⁸ เรื่องเดียวกัน.

⁴⁹ เรื่องเดียวกัน.

ทางปฏิบัติของรัฐ⁵⁰

รัฐหลายรัฐได้วางหลักเกณฑ์ของความผิดทางการเมืองไว้

ต่าง ๆ กัน มีตัวอย่างดังเช่น

1. ฝรั่งเศส ได้วางหลักว่าด้วย "การกระทำที่กระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของประเทศ" มีหลักสำคัญอยู่ที่ กฎหมายฝรั่งเศสจะไม่คำนึงถึงมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิด แต่ถือสาระสำคัญในการกระทำ ซึ่งถ้าเป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อธรรมนูญการปกครองและรัฐบาล โดยมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงหรือล้มล้างหลักการปกครองของประเทศในหลักใหญ่ คือ อำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการแล้ว ถือว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำผิดทางการเมือง (ตัวอย่างเช่น คดี IN RE GIOVANNI GATTI ANN DIG 1947)⁵¹
2. อังกฤษ ได้วางหลักว่า "การจะเป็นความผิดทางการเมือง จะต้องได้ความว่าการกระทำผิดเกิดขึ้น ในขณะที่ไม่มีความสงบทางการเมืองระหว่างบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป โดยต่างฝ่ายต่างพยายามที่จะบังคับให้อีกฝ่ายหนึ่งยอมรับระบบการปกครองตามที่ฝ่ายตนต้องการ" ดังนั้นแล้วการกระทำของพวกก่อการร้ายที่เพียงแต่ก่อความไม่สงบต่อการปกครองของรัฐก็ดี หรือการกระทำของพวก ANARCHIST ที่ยึดถือลัทธิที่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลไม่ว่าในแบบใดก็ดี จึงไม่ถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง เพราะผู้กระทำ ไม่มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะให้มีการปกครองไม่ว่าในรูปใดเลย (ตัวอย่างคดี RE CASTIONI ค.ศ. 1890 และคดี IN RE MEUNIER ค.ศ. 1894)⁵²
3. ชิลี ได้วางหลัก "มูลเหตุจูงใจทางการเมือง (POLITICAL MOTIVE)" มีหลักสำคัญว่าแม้การกระทำตามที่ปรากฏจะเข้าองค์ประกอบความผิดธรรมดา เช่น ข่มขืนโดยเจตนา แต่ถ้าผู้กระทำผิดมีมูลเหตุจูงใจทางการเมืองก็ต้องถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางการเมือง (ตัวอย่างคดี RE GARCIA ZEPEDA ค.ศ. 1955)⁵³

⁵⁰ ประกอบ ประพันธ์เนติวิไล, เรื่องเดียวกัน หน้า 94-96.

⁵¹ ภาสกร ชุณหะวัณ, เรื่องเดียวกัน.

⁵² เรื่องเดียวกัน.

⁵³ เรื่องเดียวกัน.

4. เยอรมัน ได้วางหลัก "มูลเหตุจูงใจทางการเมือง

(POLITICAL MOTIVE) และวัตถุประสงค์ทางการเมือง (POLITICAL PURPOSE) ประกอบกัน" มีหลักสำคัญว่า การที่มีมูลเหตุจูงใจทางการเมืองแต่อย่างเดียวยังไม่พอที่จะถือว่าการนั้นเป็นความผิดทางการเมือง แต่การกระทำนั้นจะต้องมีวัตถุประสงค์ทางการเมืองด้วย⁵⁴

ตัวอย่าง ค.ศ.1921 ศาลเยอรมันยอมส่งตัวผู้ต้องหาสองคนไปให้รัฐบาลสเปน โดยข้อหาสมคบกันฆ่านายกรัฐมนตรีของสเปน เพราะมีสนธิสัญญาระหว่างเยอรมันและสเปน ไว้ว่า ห้ามส่งผู้ต้องหาคดีการเมือง โดยศาลให้เหตุผลว่า การฆ่านั้นเป็นการกระทำเพื่อแก้แค้น ซึ่งอาจจะมิมีมูลกรณีสืบเนื่องมาจากเรื่องการเมืองเป็นต้นเหตุก็ได้ แต่ไม่ถึงกับจะเป็นการฆ่าโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ได้ผลในทางการเมือง จึงต้องถือว่าเป็นการฆ่าคนตายอย่างธรรมดา

3.3.3.2 ความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเมืองหรือมีความผิดทางการเมืองแฝง ความผิดที่เกี่ยวเนื่องกับการเมืองนั้น การกระทำที่กระทบถึง

ระบอบการเมือง หรือระบอบการเมืองของรัฐหนึ่งๆ ในขณะเดียวกันก็กระทบถึงส่วนได้เสียเอกชนอันเป็นความผิดต่อเอกชนด้วย เช่น พวกที่ก่อการจลาจลในระหว่างที่เกิดการจลาจลนั้นได้บุกกรุกเข้าทำลายร้านขายอาวุธเพื่อเอาอาวุธออกมาต่อสู้เจ้าพนักงาน หรือได้ทำลายรถยนต์บ้านเรือนเพื่อใช้เป็นสิ่งกีดขวาง หรือได้ทำการฆาตกรรมประมุขของรัฐบาลเนื่องจากเหตุการเมือง เหล่านี้เป็นต้น จะถือว่าเป็นความผิดทางการเมืองที่ไม่ต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือไม่ เรื่องนี้มีผู้ให้ความเห็นว่า ในกรณีความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเมืองนั้น ควรส่งผู้กระทำผิดข้ามแดนในเมื่อความผิดที่เป็นประธาน คือ ความผิดที่ร้ายแรงกว่าเป็นความผิดต่อประชาชนธรรมดา ตัวอย่างเช่น กฎหมายสวีเดนในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ค.ศ.1892 มาตรา 10 วางหลักว่า "แม้ผู้กระทำผิดจะอ้างได้ว่ากระทำผิดเพราะเหตุหรือเนื่องจากการเมืองก็ตาม หากความผิดที่เป็นมูลให้ขอร้องให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนนี้เป็นความผิดต่อประชาชนธรรมดาเป็นส่วนใหญ่แล้ว ก็ให้อนุมัติการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้"⁵⁵

⁵⁴ เรื่องเดียวกัน.

⁵⁵ เรื่องเดียวกัน.

ในเรื่องนี้สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ไทยทำกับสหรัฐอเมริกา ปรากฏความในข้อ 3 ว่า สนธิสัญญานี้จะไม่กินความถึงการเรียกร้องขอให้ส่งตัวผู้กระทำความผิดทางการเมืองและการกระทำผิดอันเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดทางการเมืองข้ามแดน ไม่ว่าจะการกระทำความผิดนั้นจะมีโทษอาญาหรือโทษตามกฎหมายอื่น และเมื่อประเทศผู้ขอรับตัวขอส่งตัวบุคคลใดข้ามแดนให้ไป ก็ห้ามมิให้ประเทศผู้ร้องขอเอาตัวไปชำระหรือลงโทษ เนื่องจากการกระทำผิดทางการเมือง หรือความผิดนั้นมีลักษณะเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดทางการเมืองนั้นด้วย

แต่ถ้าการกระทำความผิดดังที่กล่าวหาตั้งว่าเป็นความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนาร้ายกิติ หรือลอบฆ่าคนตายกิติ หรือเป็นความผิดฐานวางยาพิษ หรือพยายามวางยาพิษกิติ อย่างใดอย่างหนึ่ง หากผู้กระทำความผิดได้ทำลงไป หรือพยายามกระทำเพื่อประทุษร้ายต่อพระชามังของพระมหากษัตริย์ หรือผู้เป็นประมุขของชาติก็ไม่ให้ถือว่าการกระทำผิดนี้มีลักษณะเป็นความผิดทางการเมือง หรือความผิดเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดทางการเมืองนั้น

สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ไทยทำกับเบลเยียมนั้น ความในข้อ 5 นั้นก็คล้ายคลึงกับความในข้อ 3 ของสนธิสัญญาที่ไทยทำกับสหรัฐฯ กล่าวคือ ประเทศภาคีจะไม่ส่งผู้กระทำความผิดทางการเมือง หรือผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดทางการเมืองให้แก่อีก การประทุษร้ายร่างกายของผู้เป็นประมุขแห่งรัฐต่างประเทศหรือผู้หนึ่งผู้ใดในตระกูลของผู้นั้น หากเป็นการฆ่าคนตายโดยเจตนา กิติ หรือฆ่าคนตายด้วยความพยายามตามหมายกิติ หรือเป็นการวางยาพิษกิติ เหล่านี้ก็ไม่ให้ถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง หรือเป็นการกระทำที่เกี่ยวเนื่องกับความผิดทางการเมือง

แต่สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ไทยทำกับอังกฤษนั้น หาได้กล่าวถึงเรื่องความผิดเกี่ยวเนื่อง ไว้แต่อย่างใดไม่ คงกล่าวเพียงว่าประเทศภาคีจะไม่ส่งผู้กระทำความผิดทางการเมืองให้แก่อีกเท่านั้น ดังนั้นจึงอยู่ที่ประเทศผู้รับคำขอจะพิจารณาอย่างไร ในเมื่อมีคำร้องขอให้ส่งผู้กระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกับความผิดทางการเมือง การส่งหรือไม่ส่งผู้กระทำความผิดชนิดนี้ อาจจะกลายเป็นวิธีปฏิบัติค้อนแทนกันได้ อย่างไรก็ตามถ้าประเทศไทยเป็นผู้รับคำขอก็น่าจะปฏิเสธไม่ส่งตัวผู้กระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกับความผิดทางการเมืองให้ไป เพราะจะเป็นการปฏิบัติสอดคล้องกับสนธิสัญญาที่ไทยทำกับสหรัฐอเมริกา และสนธิสัญญาที่ไทยทำกับเบลเยียมด้วย

3.3.3.3 ความผิดฐานประทุษร้ายต่อชีวิตที่เป็นประมุขแห่งชาติ⁵⁶

ใน ค.ศ. 1854 ได้มีเหตุการณ์อย่างหนึ่งเกิดขึ้น ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความสนใจเป็นพิเศษในความผิดประเภทหนึ่ง ซึ่งจะไม่อยู่ในพวกที่จะส่งข้ามแดนให้แก่กัน คือ เมื่อเดือน กันยายน ค.ศ. 1854 ได้มีผู้เอาลูกระเบิดไปวางไว้ที่ทางรถไฟสายเหนือ โดยเจตนาที่ให้ขบวนรถไฟซึ่งมีพระเจ้านโปเลียนที่ 3 เสด็จไปด้วยนั้นระเบิดขึ้น พระเจ้านโปเลียนที่ 3 ได้รอดพ้นอันตรายมาได้อย่างหวุดหวิด ผู้กระทำความผิดคนหนึ่งชื่อ J. JACQUIN ได้หนีเข้าไปในประเทศเบลเยียม รัฐบาลฝรั่งเศสจึงขอให้รัฐบาลเบลเยียมส่งตัวผู้กระทำความผิดข้ามแดน ศาลของเบลเยียมมีความเห็นแตกต่างกัน ศาลกรุงลิวเอชเห็นว่า เป็นการกระทำความผิดต่อประชาชนธรรมดา ควรส่งผู้กระทำความผิดส่งข้ามแดนไป แต่ศาลกรุงบรัสเซลส์เห็นว่า เป็นการกระทำความผิดทางการเมืองจะส่งข้ามแดนไม่ได้ มติมหาชนก็เห็นว่า เป็นการกระทำความผิดทางการเมืองและรื้อร้องต่อรัฐบาลของตนว่าอย่าได้ส่งผู้กระทำความผิดไป ต่อมารัฐบาลฝรั่งเศสได้ตกลงใจที่จะถอนคำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายรายนี้เสีย แต่เรื่องนี้หาได้ยุติเพียงนี้ไม่ ภายหลังได้มีการประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเบลเยียมในเรื่องนี้ สภานี้ได้ลงมติรับร่างกฎหมายลงวันที่ 22 มีนาคม ค.ศ. 1856 เป็นกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 6 แห่งกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ลงวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 1833 โดยเพิ่มข้อความไปอีกวรรคหนึ่งดังนี้ คือ "การประทุษร้ายต่อบุคคลผู้เป็นประมุขต่อรัฐบาลต่างประเทศหรือต่อบุคคลที่อยู่ในเครือญาติของผู้เป็นประมุขนั้น ไม่ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางการเมืองหรือเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเมือง ในเมื่อการประทุษร้ายนี้ เป็นความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา หรือลอบฆ่า หรือฆ่าด้วยความพยายามฆ่าตาย หรือวางยาพิษ⁵⁷

⁵⁶ เรื่องเดียวกัน

⁵⁷ Oppenheim, supra note 1 p. 709

Belgium enacted in 1856 a law amending the extradition law and stipulating that murder of the Head of a foreign Government, or of a member of his family, should not be considered a political crime. Many European States, not including Great Britain, have adopted that attentat clause

เมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลฝรั่งเศสจึงฉวยโอกาสขอตกลงทำอนุสัญญากับรัฐบาลเบลเยียม ในเดือนกันยายนต่อมา เพื่อเพิ่มเติมความในสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน ที่ฝรั่งเศสได้ทำไว้กับเบลเยียม เมื่อ ค.ศ. 1834 บางข้อความที่เพิ่มเติมเป็นข้อความที่คัดจากกฎหมายเบลเยียมทุกตัวอักษรเลยทีเดียว ข้อความนี้ได้ชื่อว่า ข้อสัญญาเกี่ยวกับการประทุษร้ายประมุขของรัฐ (CLAUSE D' ATTENTAT หรือ ATTENTAT CLAUSE)⁵⁸

เจตนารมณ์ทางกฎหมายของ ATTENTAT CLAUSE มุ่งหมายที่จะไม่ให้ถือว่าความผิดฐานประทุษร้ายต่อชีวิตที่กระทำต่อประมุขของประเทศหรือบุคคลในครอบครัวของประมุขเป็นความผิดทางการเมือง ผลของหลักการนี้ทำให้ความหมายของคดีการเมืองแคบลงคือเมื่อมีการฆาตกรรมของประมุขของรัฐต่างประเทศแล้ว ย่อมส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้

หลังจากนั้นมา ประเทศในภาคพื้นยุโรปหลายประเทศต่างก็นำ ATTENTAT CLAUSE ไปใช้ ถ้าไม่ไว้ในกฎหมายภายในก็บัญญัติไว้ในสนธิสัญญา เช่น ฝรั่งเศส กับชิลี ค.ศ. 1860 ฝรั่งเศสกับเบลเยียม ค.ศ. 1869, 1874 ฝรั่งเศสกับเดนมาร์ค ค.ศ. 1877 เป็นต้น นอกจากนี้ในอนุสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนแห่งยุโรป ค.ศ. 1957 ได้บรรจุ ATTENTAT CLAUSE ไว้ด้วย⁵⁹

สำหรับประเทศที่ยังไม่ได้ถือ ATTENTAT CLAUSE ก็มีอยู่บ้าง แต่เป็นส่วนน้อยมาก เช่น อังกฤษ ส่วนบางประเทศได้แก้ไขข้อความนี้เสียบ้าง คือ แม้จะไม่ได้ว่าเรื่องเช่นนั้นเป็นคดีการเมือง แต่ที่ยอมให้อยู่ในดุลพินิจของรัฐที่จะรับคำขอที่จะพิจารณาก็อันหนึ่งซึ่งอาจจะไม่ให้ก็ได้ เช่น สนธิสัญญาระหว่างฝรั่งเศสกับฮอลแลนด์ ค.ศ. 1895 และ ฝรั่งเศสกับกรีซ ค.ศ. 1906 เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยใน พ.ร.บ. ส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2472 ซึ่งเป็นกฎหมายภายในก็ดี และในสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ไทยทำกับอังกฤษก็ดี ไม่มีข้อบัญญัติเกี่ยวกับ ATTENTAT CLAUSE แต่อย่างใด แต่ในสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ไทยทำกับสหรัฐอเมริกา ข้อ 3 และในสนธิสัญญาที่ไทยทำกับเบลเยียม ข้อ 5 วรรค 2 ปรากฏเรื่อง ATTENTAT CLAUSE ไว้ด้วย ผลจึงมีว่าคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนในลักษณะดังกล่าวนี้ ศาลไทยอาจวินิจฉัยแตกต่างกันก็ คือ

⁵⁸ ภาสกร ชุณหะวัณ, เรื่องเดียวกัน.

⁵⁹ เรื่องเดียวกัน.

1. ถ้ารัฐบาลต่างประเทศผู้ร้องขอไม่มีสนธิสัญญากับรัฐบาลไทย หรือมีสนธิสัญญาแต่ไม่มีความตกลงว่ากำหนดไว้ ศาลไทยอาจปฏิเสธไม่ส่ง โดยถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง
2. แต่ถ้ารัฐบาลต่างประเทศผู้ร้องขอมีสนธิสัญญา ซึ่งมีข้อความนี้ ศาลอาจสั่งให้ส่งข้ามแดนไปได้

3.3.3.4 ความผิดต่อสังคมหรือความผิดต่อมวลมนุษยชาติ⁶⁰

ปลายศตวรรษที่ 19 ได้เกิดมีขบวนการผู้ก่อการร้ายเกิดขึ้นในหลายประเทศ ขบวนการผู้ก่อการร้ายเหล่านี้ล้วนแต่ตั้งขึ้นเพื่อจะเผยแพร่ลัทธิทำลายล้างระเบียบของสังคม ด้วยเครื่องมือประหารที่นำกลัวที่สุด เรียกความผิดชนิดนี้ว่าเป็นการกระทำผิดต่อสังคม หรือความผิดต่อมวลมนุษยชาติ

การกระทำผิดเช่นนี้ ไม่แต่จะกระทำต่อรัฐใดรัฐหนึ่ง โดยเฉพาะเท่านั้น ยังได้กระทำต่อสิ่งที่เป็นรากฐานขององค์การต่าง ๆ อีกด้วย ดังนั้นควรจะต้องถือว่าเป็นการกระทำผิดทางการเมืองด้วยหรือไม่ นักกฎหมายบางคนเห็นว่าเป็นความผิดทางการเมือง แต่ส่วนมากคัดค้านความเห็นนี้เพราะองค์ประกอบของความผิดทางการเมืองคือ การประทุษร้ายต่อระบอบของรัฐบาล หรือทำให้ประเทศขาดความปลอดภัยหรืออยู่ในภาวะอันตราย แต่การกระทำผิดต่อสังคมเป็นการกระทำที่มุ่งร้ายต่อระเบียบของสังคมทั้งหมด สนธิสัญญาหลายฉบับได้แยกเอาการกระทำผิดต่อสังคมนี้ออกจากการกระทำผิดทางการเมืองอย่างเด็ดขาด เช่น สนธิสัญญาระหว่างสเปนกับคิวบา ค.ศ. 1906 และสนธิสัญญาระหว่างเยอรมันกับปารากวัย ค.ศ. 1909 เป็นต้น

สภากฎหมายต่างประเทศที่ประชุมกันที่นครเจนีวาใน ค.ศ. 1892 ข้อ 4 ได้มีมติว่า การกระทำผิดทุกชนิดที่เป็นการประทุษร้ายต่อรากฐานแห่งระเบียบของสังคมนั้น ไม่ให้ถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง ทั้งนี้ไม่ว่าการกระทำผิดนั้นจะกระทำต่อรัฐใดรัฐหนึ่ง หรือต่อระบอบของรัฐบาลใดรัฐบาลหนึ่ง โดยเฉพาะ

⁶⁰Cf. Noyes E. Leech, Cover T. Oliver, and Joseph Modeste Sweeney, *op. cit.*, p. 244-288.

อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1969 ว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา มาตรา 58

Cf. Geoffrey S. Gilbert, *op. cit.*, pp. 695-723.

ปัญหาในข้อที่จะถือว่าการกระทำผิดทางสังคมนี้ จะเป็นการกระทำผิดทางการเมืองหรือไม่ เป็นปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งประเทศโดยมากถือปฏิบัติกันอยู่ คือนอกจากจะเป็นการประทุษร้ายต่อชีวิตของประมุขแห่งชาติแล้วประเทศโดยมากจะไม่ยอมส่งผู้กระทำผิดทางการเมืองข้ามแดนเลย อีกประการหนึ่งนักกฎหมายบางคนก็เห็นว่าการกระทำผิดธรรมดาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางการเมืองนั้นอาจจะส่งผู้กระทำผิดข้ามแดนได้ในบางกรณี ดังนั้นการกระทำผิดทางสังคมก็อาจเข้าอยู่ในจำพวกการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องดังกล่าวนั้นก็ได้ จึงส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้

ตัวอย่าง (1) อังกฤษได้เคยส่งพวก ANACHIST สองคนให้ฝรั่งเศส คือ FRANCOIS และ MEUNIER ซึ่งได้ทำให้คนตายหลายคน และได้ทำลายสิ่งปลูกสร้างแห่งหนึ่งในปารีส^{๕๑}

(2) รัฐบาลเยอรมันได้เคยส่งผู้ร้ายชื่อ BOLDRINI ให้แก่อิตาลี ผู้ร้ายสองคนนี้ต้องการว่าได้ร่วมมือกับผู้ร้ายอื่นที่เป็นพวก ANACHIST โดยใช้ดินโปนาไม่ระเบิดหมู่คนที่เมือง มีแลน เมื่อ ค.ศ. 1931 ทำให้คนตาย 30 คน และคนบาดเจ็บ 80 คน^{๕๒}

3.3.3.5 ประเทศที่ใช้ดุลพินิจว่าจะเป็นการกระทำผิดทางการเมืองหรือไม่ การขอให้ส่งผู้กระทำผิดทางการเมืองข้ามแดนนั้นตกเป็นหน้าที่ของประเทศผู้รับคำขอ หรือประเทศผู้ร้องขอที่จะต้องพิจารณาใช้ดุลพินิจว่า การกระทำนั้นเป็นความผิดที่มีลักษณะเป็นการเมืองหรือการกระทำผิดธรรมดา ในเรื่องนี้กฎหมายระหว่างประเทศได้ยอมรับรองว่าการใช้ดุลพินิจในกรณีนี้ตกเป็นอำนาจของประเทศผู้รับคำขอที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร^{๕๓} เช่น สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ไทยทำกับเบลเยียม พ.ศ. 2479 ปรากฏความในข้อ 5 ว่า

"การส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนนั้นจะไม่ส่งให้แก่กัน ถ้าหากว่าประเทศผู้ได้รับคำขอเห็นว่าความผิดที่ขอให้ส่งตัวข้ามแดนนั้นเป็นความผิดทางการเมือง หรือเป็นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับความผิด เช่นว่านั้น"

^{๕๑} ภาสกร ชุณหะวัณ, เรื่องเดียวกัน

^{๕๒} เรื่องเดียวกัน

^{๕๓} เรื่องเดียวกัน

สนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ไทยทำกับอังกฤษ พ.ศ. 2453 ปรากฏในข้อ 5 ว่า
 "ถ้าผู้ร้ายที่หนีมายังประเทศใด ประเทศนั้นเห็นว่าเป็นโทษที่ขอให้ส่ง
 ตัวไปชำระนั้นเป็นโทษที่ขอให้ส่งตัวไปชำระนั้นเป็นโทษที่มีลักษณะผิดต่ออำนาจของบ้านเมือง... ฯลฯ"

ส่วนสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ไทยทำกับสหรัฐฯ เมื่อ พ.ศ. 2465 ไม่มีกล่าว
 ไว้ ณ ที่ใดเลยว่า ให้ประเทศใดเป็นผู้พิจารณาว่าการกระทำผิดจะเป็นการเมืองหรือความผิดผสม
 หรือความผิดเกี่ยวเนื่อง จึงต้องดำเนินการตามหลักทั่วไป คืออำนาจใช้ดุลพินิจตกแก่ประเทศผู้รับ
 ค่าของมันเอง

3.3.4 หลักและข้อยกเว้นการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดทาง การเมือง

สรุปความผิดทางการเมือง เป็นความผิดที่นานาประเทศถือเป็นหลักทั่วไปว่า จะ
 ส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่กัน ในความผิดฐานนี้ ไม่ได้อย่างเด็ดขาด อย่างไรก็ตามจะเป็นความผิดใน
 ทางการเมืองนั้น แนวความคิดของนิติศาสตร์และในทางปฏิบัติของรัฐเกี่ยวกับเรื่องนี้ก็แตกต่างกัน
 อยู่ แต่ก็พอจะวางหลักใหญ่ได้ว่าความผิดทางการเมือง เป็นความผิดที่กระทบกระเทือนต่ออำนาจ
 อธิปไตยของประเทศ คือการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเดิมด้วยการปฏิวัติรัฐประหาร เป็นต้น ซึ่งเป็นแนว
 ความคิดของฝรั่งเศส แต่ในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ถ้ามีการประทุษร้ายต่อชีวิตของประมุขต่าง
 ประเทศ ก็ได้ถือว่าเป็นความผิดทางการเมือง ซึ่งเป็นหลัก ATTENTAT CLAUSE หรือถ้าทำความ
 ผิดเพื่อทำลายล้างระเบียบของสังคมของนานาประเทศนั้นอย่างรุนแรง เช่นการก่อการร้ายระหว่าง
 ประเทศ อาชญากรรมสงครามซึ่งเป็นอาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ เป็นต้น ก็ได้ถือว่าเป็นความผิด
 ทางการเมือง เช่นเดียวกัน ดังนั้นความผิดดังกล่าวนี้ รัฐต่าง ๆ จึงสามารถส่งผู้กระทำความผิดในข้อหา
 ดังกล่าวข้ามแดนไปให้รัฐที่ร้องขอให้ส่งตัวเพื่อนำตัวไปลงโทษในประเทศนั้นได้

นอกจากหลักและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามาแล้วตั้งแต่ต้นยังมีแหล่งและที่มาที่สำคัญอีก
 แหล่งหนึ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งต่อการศึกษานโยบายการก่อการร้ายระหว่างประเทศ นั่นก็คือแหล่งและ
 ที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศ เพราะถ้าหากขาดเสียซึ่งความเข้าใจในแหล่งและที่มาของกฎ
 หมายระหว่างประเทศแล้ว การศึกษาเพื่อค้นคว้าหาหนทางแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายระหว่าง
 ประเทศก็จะเป็นสิ่งที่ยากอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาและค้นคว้าเพื่อแก้ไขปัญหานั้น
 ครั้งนี้ ได้มุ่งเน้นไปที่หลักและกฎเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าปัญหาการ
 ก่อการร้ายระหว่างประเทศนั้น ได้เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในสังคมระหว่างประเทศ การแก้ไขปัญหานั้น

นี้จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศ ดังนั้นเพื่อทำความเข้าใจก่อนที่จะศึกษากฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศโดยตรง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจกับแหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศเสียก่อน

3.4 แหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศ

ปัจจุบันนี้นานาชาติต่างก็ยอมรับกันว่ากฎหมายระหว่างประเทศ หมายถึง หลักกฎหมายหรือข้อตกลงร่วมกันที่ใช้บังคับต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ⁶⁴ โดยมีแหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศ (THE SOURCE OF INTERNATIONAL LAW) โดยแบ่งออกเป็น

⁶⁴Wolfgang Friedmann, Oliver J. Lissitzyn, and Richard C. Pugh. International Law Case and Materials (St. Paul, Minn : West Publishing, 1969), pp. 1-10.

The Permanent Court of Justice ได้ให้คำจำกัดความไว้ในคำพิพากษาคดี Lotus Case เมื่อวันที่ 7 กันยายน ค.ศ.1927

D.W.Greig. International Law (London : Batterworths, 1970), pp. 1-4.

Louis Henkin, Richard C. Pugh, Osear Schashter, and Hans Smit. International Law, Case and Materials (St. Paul, Minn, : West Publishing, 1980), pp. 1-10.

2 ระดับ⁶⁵ ดังนั้นคือ

3.4.1 แหล่งและที่มาระดับแรก

3.4.1.1 สนธิสัญญา (TREATY) หรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ (CONVENTION)⁶⁶

ตามอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ.1969 มาตรา 2 ข้อ 1 (a) สนธิสัญญาเป็นความตกลงลายลักษณ์อักษรซึ่งมุ่งก่อให้เกิดสิทธิและพันธะทางกฎหมายแก่ภาคีของสนธิสัญญาและมักจะลงนามโดยประมุขของรัฐหรือประมุขของรัฐบาลโดยมีการแปลต้นฉบับเป็นภาษาของต่างประเทศ หรือภาษากลางแล้วแต่ตกลงกันและมีการให้สัตยาบันสนธิสัญญาหรือทำภาคยานุวัติ แต่ตามหลักทั่วไป ไม่อาจกล่าวเป็นกฎตายตัวได้ว่ากฎหมายระหว่างประเทศกำหนดให้สนธิสัญญาต้องเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ในทางปฏิบัติทั่วไปสนธิสัญญานั้นกระทำในรูปลายลักษณ์อักษร และอนุสัญญากรุงเวียนนาได้ให้นิยามไว้เช่นนั้น ที่เป็นเช่นนั้นก็เนื่องจากการจัดทำความตกลงในรูปลายลักษณ์อักษรนั้นช่วยให้การพิสูจน์เป็นไปได้ง่าย เพราะเนื่องแต่การทำความเข้าใจร่วมกันแต่เพียงคำพูดย่อมแสดงว่าคู่ภาคียังลังเลที่จะดำเนินการผูกมัดกันเป็นมั่นเหมาะยิ่งกว่านั้น มาตรา 102 ของกฎหมายสหประชาชาติระบุให้มีการจดทะเบียนสนธิสัญญา โดยสำนักงานเลขาธิการใหญ่จะเป็นผู้จัดพิมพ์

⁶⁵Burns H. Weston Richard A. Falk, and Anthony A. D'A mato, International Law and World Order (St. Paul, Minn : West Publishing, 1980), pp. 19-115.

Wolfgang Friedmann, Oliver J. Lissitzyn, and Richard C. Pugh., op. cit. pp. 34-99.

Louis Henkin, Richard Crawford Pugh, Oscar schachter, and Hans Smit., op.cit.pp. 36-113.

⁶⁶หลักกฎหมายและหลักเกณฑ์ในการทำสนธิสัญญา โปรดศึกษาจาก Lord McNair, the Law of Treaties (Oxford : Clarendon, 1961), pp. 1-691.

E. Lunterpacht, International Law (London : Cambridge dge University, 1978), pp. 95-564.

ด้วยเหตุนี้ข้อตกลงด้วยวาจาจึงมิใช่สนธิสัญญาตามที่ระบุได้ในบทบัญญัติแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ⁶⁷ ถึงแม้สนธิสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1969 จะจำกัดความหมายของสนธิสัญญาเฉพาะความตกลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างประเทศ แต่มาตรา 3 ของสนธิสัญญานี้กลับได้ปฏิเสธผลบังคับใช้ของความตกลงด้วยวาจาตามกฎหมายระหว่างประเทศ กล่าวคือความตกลงด้วยวาจา⁶⁸ ยังคงถือใช้ปฏิบัติอยู่ตามกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ แต่ปัจจุบันความตกลงเช่นนี้⁶⁹ ใช้กันน้อยมาก แล้วหรืออาจจะเรียกได้ว่าเกือบไม่มีเลย

นอกจากนี้แล้ว สนธิสัญญายังมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป อีกหลายชื่อ เช่น พิธีสาร (PROTOCOL) ความตกลง (AGREEMENT) บันทึกหรือหนังสือแลกเปลี่ยน (EXCHANGE OF NOTES OR LETTERS) ข้อตกลง (ARRANGEMENT) ข้อบัญญัติหรือธรรมนูญ (STATUTE) เป็นต้น ไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร หากเป็นความตกลงระหว่างประเทศซึ่งมุ่งก่อให้เกิดสิทธิและพันธะทางกฎหมายแก่ภาคีของสนธิสัญญาแล้ว ก็ถือว่าเป็นกฎหมายสนธิสัญญา⁷⁰ ทั้งสิ้น

3.4.1.2 กฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

(INTERNATIONAL CUSTOMERY LAW)

⁶⁷D.W. Greig, International Law (London : Butterworths, 1976), pp. 451-461.

Charter of the United Nations, Chapterxvi, Article 102.

E. Lunterpacht., op.cit., pp. 95-127.

⁶⁸E. Lunterpacht, op.cit., pp. 128-139.

Lord McNair, op.cit., pp. 1-34.

กระบวนการเกิดกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ⁶⁹ นั้นจะมีกรณีตัวอย่างเกิดขึ้นก่อน (PRECEDENTS) และจากกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นนี้กลายเป็นทางปฏิบัติของรัฐ (STATE PRACTICE) และทางปฏิบัติของรัฐจะกลายเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศได้ก็ต่อเมื่อมีทางปฏิบัติของรัฐสอดคล้องติดกันและเป็นไปในแนวเดียวกันอย่างต่อเนื่องจนเป็นเวลานาน จนเกิดความเชื่อมั่นทางกฎหมาย หรือกฎหมายอนุญาตให้ทำเช่นนั้นได้หรือกฎหมายบังคับให้ต้องทำเช่นนั้นถ้าไม่ทำการละเมิดกฎหมาย (OPINIO JURIS) จึงเป็น LEX LATA หรือ LAW AS IT IS หรือกฎหมายเป็นเช่นนั้น

3.4.1.3 หลักกฎหมายทั่วไป (GENERAL PRINCIPLES OF LAW) ซึ่งอารยประเทศรับรอง

กระบวนการเกิดหลักกฎหมายทั่วไป⁷⁰ นั้นมิได้เกิดขึ้นเพราะรัฐได้ปฏิบัติต่อเนื่องกันมาอย่างกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศแต่เกิดขึ้นมาเพราะความจำเป็นบังคับให้ต้องมีเพื่อให้สังคมระหว่างประเทศ ดำรงอยู่ได้ด้วยสันติสุข จึงเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ

⁶⁹Wolfgang Friedmann, Oliver J. Lissitzyn, and Richard C. Pugh., op.cit.pp. 34-63.

Burns H. Weston, Richard A. Falk, and Anthony A. D'Amato., op.cit. pp. 33-67.

D.W.Greig, op.cit.,pp. 15-26.

J.G.Starke, An Introduction to International Law (London) : Butterworths, 1985), pp. 30.35.

⁷⁰Burns H. Weston, Richard A. Falk, and Anthony A. D'Amato. op.cit., pp. 68-73.

Wolfgang Friedmann, Oliver J. Lissitzyn, and Richard C. Pugh. op.cit.,pp. 69-81.

Louis Henkin, Richard Crawford Pugh, Oscar Schachtes, and Hans Smit, op.cit.,pp. 75-86.

ที่มีได้มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ตัวอย่างเช่น หลักการสืบสิทธิของรัฐ (STATE SUCCESSION) หลักว่าด้วยการห้ามข้อแทรกแซงกิจการภายในรัฐอื่น และหลักว่าด้วยรัฐแต่ละรัฐย่อมมีสิทธิได้รับการเคารพจากรัฐอื่น ๆ ในเอกราชของตน เป็นต้น

3.4.2 แหล่งและที่มาในระดับที่สอง

3.4.2.1 แนวคำนิพากษาของศาลโลก (JUDICIAL DECISIONS BY THE INTERNATIONAL COURT)

การที่ศาลโลกมีคำนิพากษาในคดีต่าง ๆ ขึ้นสู่การพิจารณาตัดสินของศาลโลกนั้น ในคำนิพากษาของศาลโลกจะชี้แจงไว้ให้ทราบว่าศาลโลกได้ยึดถือหลักกฎหมายอะไรที่ใช้ในการตัดสินคดี และบรรดารัฐทั้งหลายจะยอมรับยึดถือปฏิบัติตามแนวคำนิพากษาศาลโลกตลอดมา จึงทำให้แนวคำนิพากษาศาลโลกเป็นแหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศ⁷¹

3.4.2.2 แนวความเห็นของนักนิติศาสตร์ (THE TEACHINGS OF THE MOST HIGHLY QUALIFIED PUBLICISTS OF THE VARIOUS NATIONS) จะปรากฏออกมาในรูปของทฤษฎีกฎหมายระหว่างประเทศ และความคิดเห็นทางกฎหมายระหว่างประเทศต่าง ๆ และเมื่อแนวความเห็นของนักนิติศาสตร์ได้รับการยอมรับและยึดถือปฏิบัติตามจากสังคมนานาชาติ

⁷¹Wolfgang Friedmann, Oliver J. Lissitzyn, and Richard C. Pugh., op.cit.pp. 82-84.

Burns H.Weston,Richard A.Falk, and Anthony A. D'Amato.op.cit. pp. 74-76.

Louis, Henkin, Richard C. Pugh, Ocas Schachter, and Hans Smit, op. cit. pp. 87-89.

แล้ว ย่อมถือว่าเป็นแหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศอีกแห่งหนึ่ง⁷²

แหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศดังกล่าวข้างต้นนี้ ยังได้รับการยอมรับจากศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ โดยธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ได้ยืนยันหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ที่จะใช้เป็นหลักในการพิจารณาคดี ไว้ในมาตรา 38⁷³ ดังนี้

1. ศาลมีหน้าที่พิจารณานิพพานิชีชาติกรณีพิพาทที่มาสู่ศาล โดยใช้หลักกฎหมายระหว่างประเทศและใช้หลักเกณฑ์
 - ก. พึงบังคับ โดยอนุสัญญาระหว่างประเทศโดยทั่วไปหรือโดยเฉพาะซึ่งมีข้อกำหนดโดยชัดแจ้งและรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้ให้การรับรองแล้ว
 - ข. จารีตประเพณีระหว่างประเทศเท่าที่มี และเป็นหลักฐานแห่งการปฏิบัติโดยทั่วไป พอพิสูจน์ได้ว่าได้รับการรับรองเป็นกฎหมายแล้ว
 - ค. หลักกฎหมายทั่วไปซึ่งอารยประเทศรับรอง
 - ง. ภายใต้บทบัญญัติมาตรา 59 คำนิพพานิชีของศาลต่าง ๆ และคำสอนของผู้จัดเจนกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิสูงสุดแห่งประเทศต่าง ๆ อาจจะใช้เป็นหลักฐานประกอบในการพิจารณาได้ เพื่อให้ช่วยในการหยั่งทราบข้อบังคับที่มีอยู่ในกฎหมาย

2. บทนี้ไม่ห้ามกันอำนาจของศาลในการวินิจฉัยชี้ขาดคดี โดยอาศัยหลักความเที่ยงธรรมและความดีหากว่าคู่ความตกลงให้ปฏิบัติเช่นนั้น

จึงสรุปได้ว่าแหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศดังที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้ ได้รับการยอมรับจากสังคมระหว่างประเทศมาโดยตลอด จากนั้นไปจะได้กล่าวถึงแหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศทั้งหมดนี้ว่ามีแหล่งและที่มาใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

⁷²Wolfgang Friedmann, Oliver J. Lissitzyn, and Richard C. Pugh. op. cit. pp. 85-86.

Louis Henkin, Richard C. Pugh, Oscar Schachter, and Hans Smit, op. cit., pp. 90-91.

D.W.Greig, op.cit.,pp. 35-35.

⁷³Cf. Statute of the International Court of Justice, Chapter II, Competence of the Court, Article 38.

3.5 สนธิสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

ในปัจจุบันนี้สังคมระหว่างประเทศได้อาศัยองค์การระหว่างประเทศเป็นที่ประชุมเพื่อปรึกษาหารือ หรือหาหนทางที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และมักจะหาข้อยุติได้โดยการออกกฎหมายในรูปของสนธิสัญญาหรืออนุสัญญาต่าง ๆ ขึ้นมา⁷⁴ ปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศก็เป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งที่องค์การระหว่างประเทศ เช่น องค์การสหประชาชาติ สภายุโรป และองค์การนาถารัฐอเมริกันให้ความสำคัญอย่างมาก องค์การระหว่างประเทศทั้งหลายจึงมักจัดระเบียบวาระการประชุมโดยมีหัวข้อการประชุมเพื่อหาหนทางต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศเข้าไว้ด้วย⁷⁵ และมักจะทำการยกร่างอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศขึ้นมา⁷⁶ ดังนั้นหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศในปัจจุบันนี้ ส่วนใหญ่จึงปรากฏอยู่ในรูปของสนธิสัญญา (CONVENTIONAL LAW)

⁷⁴ ปรอคคูล์ข้อมติของสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ เช่น ข้อมติที่ 1815 (XVII), 1966 (XVIII), 2103 (XX) ข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงองค์การสหประชาชาติที่ 579 (1985) เป็นต้น และข้อมติของสภายุโรป, ข้อมติขององค์การนาถารัฐอเมริกันที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย

⁷⁵ เช่นองค์การสหประชาชาติจะจัดระเบียบวาระการประชุมไว้ในลำดับที่ 126 และปรอคคูล์ United Nations General Assembly. Agenda Item 126 : Measure to prevent international terrorism which endangers or takes innocent human lives or jeopardizes fundamental freedoms and study of the underlying cause of those forms of terrorism and act of violence which lie in misery, frustration, grivance and despair and which cause some people to sacrifice human lives, including their own, in an attempt to effect radical changes. A/C 6/42/SR. 28-34.

⁷⁶ ข้อมติของสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติที่ 3166 (XXVII) ได้ยกร่างอนุสัญญา Convention on the Prevention and Punishment of Crimes against Internationally Protected Persons including Diplomatic Agents. เป็นต้น

3.5.1 ลักษณะของสนธิสัญญาพหุภาคีและทวิภาคี สนธิสัญญาพหุภาคี (MULTILATERAL) เป็นสนธิสัญญาที่มีผู้ร่วมเจรจาหรือลงนามมากกว่า 2 ฝ่ายขึ้นไป⁷⁷ และทวิภาคี (BILATERAL) เป็นสนธิสัญญาสองฝ่ายหรือสนธิสัญญาที่มีคู่ภาคี 2 ฝ่าย⁷⁸ และแม้แต่สนธิสัญญาพหุภาคีเองก็ยังสามารถแบ่งเป็นสนธิสัญญาพหุภาคีที่มุ่งจะให้ เป็นประมวลหลักกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องนี้ โดยทำขึ้นในรูปของสนธิสัญญาพหุภาคีแบบเปิด หมายความว่ามุ่งให้ทุกประเทศเข้าร่วมเป็นภาคีได้⁷⁹ และสนธิสัญญาพหุภาคีแบบปิด คือให้เฉพาะประเทศกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้นที่จะเข้าเป็นภาคีได้⁸⁰ สนธิสัญญาที่ทำในรูปทวิภาคีและพหุภาคีนั้น จะมีความแตกต่างกันในเรื่องผลของสนธิสัญญา กล่าวคือ สนธิสัญญาทวิภาคีนั้น จะมีผลผูกพันในสิทธิและพันธกรณีตามกฎหมายเกิดขึ้นกับภาคีทั้ง 2 ฝ่าย ที่เข้าผูกพันกันตามสนธิสัญญาทวิภาคีเท่านั้น⁸¹ แต่สนธิสัญญาพหุภาคีจะทำให้ภาคีซึ่งมีมากกว่า 2 ฝ่ายขึ้นไป มีสิทธิและพันธกรณีตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในสนธิสัญญาที่ยอมเข้าผูกพันสนธิสัญญาพหุภาคีนั้น ๆ⁸² หากจะกล่าวอย่างง่าย ๆ ก็หมายความว่าสนธิสัญญาพหุภาคีจะเป็นการเจรจาและทำการตกลงกันในปัญหาที่มีการกระทบกระเทือนหรือรักษาผลประโยชน์ที่มีหลายฝ่ายจะต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับปัญหา นั้นด้วย ดังเช่น สนธิสัญญาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามการก่อการร้าย เป็นต้น นอกจากนี้ในการประชุมระหว่างประเทศในบางกรณีเมื่อที่ประชุมองค์การระหว่างประเทศยังไม่สามารถหาข้อยุติเพื่อออกกฎหมายมาในรูปของสนธิสัญญาได้ ก็จะเล็งออกมาในรูปของปฏิญญาหรือข้อมติต่าง ๆ ซึ่งผู้เขียนจะนำปฏิญญาและข้อมติขององค์การระหว่างประเทศไปกล่าวโดยละเอียดในบทที่ 4

3.5.2 ผลผูกพันของสนธิสัญญาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ⁸³

โดยทั่วไปสนธิสัญญาอย่างมีผลผูกพันภาคีในสัญญาเท่านั้น แต่สนธิสัญญาบางลักษณะอาจมีผลต่อรัฐที่สามก็ได้ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

⁷⁷ Lord McNair, op. cit., pp. 1-34.

⁷⁸ Ibid.

⁷⁹ Lord McNair, op. cit., pp. 322-329.

⁸⁰ Ibid.

⁸¹ Ibid.

⁸² Ibid.

⁸³ Ibid.

3.5.2.1 ผลต่อรัฐภาคี

เมื่อรัฐภาคีแสดงการยินยอมรับพันธกรณีในสนธิสัญญา โดยการลงนามการสัตยาบัน ภาคยานุวัติ หรือการยอมรับด้วยวิธีอื่น เช่น รัฐที่สามให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรตามมาตรา 35 ของอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1961 สนธิสัญญาย่อมมีผลบังคับใช้ผูกพันภาคี และภาคีต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญาโดยสุจริต (ตามหลักการทั่วไปที่เรียกว่า PACTA SUNT SERVANDA) โดยทั่วไปสนธิสัญญาจะใช้ครอบคลุมอาณาบริเวณทั้งหมดของรัฐภาคีและไม่มีผลย้อนหลัง (เว้นแต่กำหนดเป็นอย่างอื่น)⁸⁴

ตามหลักข้างต้นสนธิสัญญาย่อมมีผลตามกฎหมาย มีผลผูกพันให้องค์การบริหารนิติบัญญัติและตุลาการของรัฐต้องปฏิบัติตามความผูกพันในสนธิสัญญา ภาคีจะยกพันบัญญัติแห่งกฎหมายภายในมาเป็นข้ออ้างในการไม่ถือปฏิบัติตามสนธิสัญญาหาได้ไม่⁸⁵ แต่อาจมีข้อยกเว้น ในกรณีที่การยอมรับความผูกพันตามสนธิสัญญานั้น เป็นการละเมิดอย่างชัดเจนต่อข้อกำหนดตามกฎหมายภายในเกี่ยวกับความสามารถในการทำสนธิสัญญา และข้อกำหนดนี้เป็นหลักการสำคัญพื้นฐานในประเทศ⁸⁶ เช่น กรณีที่ผู้ทำสัญญาระหว่างประเทศไม่มีอำนาจตามกฎหมายภายใน ในการรับข้อผูกพันระหว่างประเทศ เป็นต้น

เมื่อยอมรับสนธิสัญญาแล้ว รัฐมีหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อให้สนธิสัญญามีผลบังคับใช้อย่างสมบูรณ์ดังนี้

การดำเนินการด้านนิติบัญญัติ ในกรณีประเทศที่ถือหลักว่าสนธิสัญญาก็คือกฎหมายของรัฐ หรือเหนือกว่ากฎหมายของรัฐ ทฤษฎีเอกนิยม (MONISM)⁸⁷ ก็ไม่จำเป็นต้องดำเนินการใดต่อไป เพราะถือว่าสนธิสัญญามีผลบังคับใช้ในประเทศโดยตรงทันที แต่ประเทศส่วนใหญ่มีกฏแยกสนธิสัญญาออกจากกฎหมายภายใน คือกรณีประเทศที่ถือทฤษฎีทวินิยม (DUALISM)⁸⁸ เช่น ประเทศไทยยึดถือระบบนี้ โดยมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521 มาตรา 162

⁸⁴ Ibid.

⁸⁵ อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1969 มาตรา 27

⁸⁶ อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1969 มาตรา 46

⁸⁷ Cf. D. N. Greig, op. cit., pp. 44-45.

⁸⁸ Ibid.

วรรค 2 เป็นบทบัญญัติที่ระบุว่าสนธิสัญญาฉบับใดที่ประเทศไทยต้องออกกฎหมายอนุวัติการให้เป็นไปตามสนธิสัญญา กล่าวคือ รัฐสภาโดยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรจะประชุมร่วมกันเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนที่จะมีผลผูกมัดขึ้นเด็ดขาดในสนธิสัญญา เช่น การให้สัตยาบัน หรือการภาคยานุวัติ หรือการลงนามซึ่งมีผลผูกพันทางกฎหมายในทันที ในสนธิสัญญาซึ่งมีผล 3 ประเภท คือ

1. เปลี่ยนแปลงอาณาเขตราชอาณาจักรไทย
2. เขตอธิปไตยแห่งชาติ
3. สนธิสัญญาใดที่ออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสนธิสัญญา

นอกจากนี้แล้วซึ่งเป็นการอื่น ๆ รัฐบาลอาจยอมรับขึ้นสุดท้ายโดยอาจร่างเป็นรูปพระราชกฤษฎีกา (ในกรณีที่ยังไม่มีกฎหมายรองรับสนธิสัญญา) ดังนั้นเมื่อประเทศไทยคืออยู่ในระบบทวินิยมนี้ ก็ต้องมีการดำเนินการภายในอีกครั้งหนึ่งให้เกิดผลตามกฎหมายภายในประเทศ โดยการออกกฎหมายภายในหรือเปลี่ยนแปลงกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งสนธิสัญญา ตัวอย่างเช่น ประเทศไทยออกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2521 หรือออกพระราชกฤษฎีกาตามความในประมวลรัษฎากรยกเว้นภาษีให้แก่องค์การต่าง ๆ เช่น สถานทูต องค์การสหประชาชาติ ซึ่งเป็นการออกกฎหมายให้เป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศ ฝ่ายนิติบัญญัติจะตรากฎหมายใหม่ที่มีผลลบล้างหรือขัดแย้งกับสนธิสัญญาไม่ได้ หากมีการออกกฎหมายที่มีผลขัดแย้งกับสนธิสัญญาในลักษณะที่ทำให้รัฐนั้นไม่สามารถปฏิบัติตามสนธิสัญญาได้ ก็ถือว่ารัฐนั้นละเมิดพันธกรณีของสนธิสัญญา

การดำเนินการด้านบริหาร นอกจากการดำเนินการภายในกรอบของอำนาจนิติบัญญัติแล้ว ฝ่ายบริหารก็ต้องดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เสนอร่างกฎหมายภายในที่ปริวรรตให้เป็นไปตามสนธิสัญญา ประกาศหรือลงพิมพ์ในหนังสือราชการ ตลอดจนดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งสนธิสัญญา เช่น จ่ายเงิน จัดตั้งองค์กรที่จำเป็น ถอนทหารกำหนดระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ฯลฯ

การดำเนินการทางด้านตุลาการ หมายความว่าในการใช้กฎหมายหรือตีความกฎหมายโดยฝ่ายตุลาการนั้นต้องสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งสนธิสัญญา การดำเนินการทางตุลาการของแต่ละรัฐอาจมีลักษณะแตกต่างกันไปสุดแต่ที่ว่ารัฐนั้นยึดถือทฤษฎีเอกนิยมหรือทวินิยมตามที่กล่าวมาแล้ว

นอกเหนือจากผลที่มีต่อรัฐภาคีแล้ว สนธิสัญญาอาจมีผล โดยตรงต่อประชาชนในรัฐภาคีด้วย จริงอยู่ศาลประจำยุติธรรมระหว่างประเทศ (PERMANENT COURT OF INTERNATIONAL JUSTICE) ณ กรุงเฮก เคยให้ความเห็นไว้เมื่อวันที่ 3 มีนาคม ค.ศ. 1928 ว่า "ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศนั้น ความตกลงระหว่างประเทศย่อมไม่ก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่โดยตรงแก่เอกชน แต่อย่างไรก็ตาม เป็นสิ่งที่ยังไม่ได้ว่าวัตถุประสงค์ของความตกลงระหว่างประเทศนั้นเอง ซึ่งภาคีสันธิสัญญาได้เจตนาทำขึ้นอาจก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่แก่เอกชน อันอาจใช้บังคับในศาล (ภายใน) ของชาติแต่ละฝ่ายได้" ในบางกรณีรัฐภาคีอาจตกลงในสนธิสัญญา โดยแจ้งชัดให้สนธิสัญญามีผล โดยตรงต่อประชาชนภายในรัฐภาคีก็ได้

3.5.2.2 ผลต่อรัฐที่สาม^{๕๑}

โดยหลักการทั่วไป ผลของสนธิสัญญาย่อมใช้บังคับแก่ภาคีเท่านั้น ไม่มีส่วนผูกพันรัฐอื่นซึ่งมิได้ร่วมเป็นภาคีด้วย

ในทางปฏิบัติ นอกจากกรณีที่รัฐที่สามเข้าร่วมเป็นภาคีแล้ว ความตกลงระหว่างประเทศจำนวนมากได้กำหนดแจ้งชัดให้เอื้อประโยชน์แก่รัฐหรือองค์กรและบุคคลฝ่ายที่สามด้วย ทั้งนี้ยังคงยึดถือหลักความยินยอมของรัฐเป็นเกณฑ์ กล่าวคือสนธิสัญญาไม่อาจก่อกำหนดหรือสิทธิใด ๆ แก่รัฐที่สามได้หากปราศจากความยินยอมของรัฐนั้น แต่หากรัฐที่สามยอมรับ โดยแสดงออกอย่างเปิดเผยก็ถือว่ารัฐที่สามยอมรับผูกพันตามที่สนธิสัญญากำหนดไว้ให้ การแสดงออกนี้อาจไม่จำเป็นต้องแสดง โดยระบุว่ารับพันธะหรือสิทธิ แต่แสดง โดยถือปฏิบัติ และไม่คัดค้านสิทธิที่ได้รับก็ใช้ได้ ตามอนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1969 สนธิสัญญาอาจให้ทั้งพันธะหรือสิทธิแก่รัฐที่สามได้

ในกรณีการกำหนดพันธะ สนธิสัญญาอาจกำหนดพันธะแก่รัฐที่สาม หากภาคีสันธิสัญญามุ่งให้ เป็นไป เช่นนั้น และรัฐที่สามแสดงการยอมรับพันธะดังกล่าว เป็นลายลักษณ์อักษร^{๕๒} ก็แสดงว่ารัฐที่สามซึ่งมิได้ เป็นภาคีสันธิสัญญามีพันธะต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญา ในส่วนที่เกี่ยวกับพันธะ ซึ่งสนธิสัญญากำหนดให้รัฐที่สามปฏิบัติ

^{๕๑} Lord McNair, op. cit.

^{๕๒} อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1969 มาตรา 35

สำหรับการกำหนดสิทธิในภาคีในสนธิสัญญาอาจกำหนดให้สิทธิแก่รัฐที่สาม หรือกลุ่มของรัฐหรือรัฐที่มีได้เป็นภาคีก็ได้ และรัฐที่สามยอมรับ การยอมรับนั้นไม่ต้องมีการแสดง ออกเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ให้ถือว่ายอมรับตราเท่าที่รัฐที่สามมิได้แสดงออกในทางตรงกันข้าม เว้นแต่สนธิสัญญาจะระบุเป็นอย่างอื่น^๑ และรัฐที่สามต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการใช้สิทธิตามที่กำหนด ในสนธิสัญญาหรือที่กำหนดให้เป็นไปตามสนธิสัญญา

เมื่อใดที่สนธิสัญญากำหนดพันธะแก่รัฐที่สามแล้ว การล้มเลิกพันธะหรือ เปลี่ยนแปลงพันธะจะกระทำได้อต่อเมื่อรัฐที่สามและภาคียินยอม

สำหรับการเลิกสิทธิ หากมีการกำหนดว่าสนธิสัญญามีได้มุ่งหมายให้มีการเพิกถอน สิทธิ หรือเปลี่ยนแปลงโดยปราศจากความยินยอมของรัฐที่สาม สิทธินั้นจะถูกเพิกถอนหรือ เปลี่ยนแปลงมิได้

ตัวอย่างสนธิสัญญาที่ให้สิทธิแก่รัฐที่สามได้แก่ มาตรา 36(2) แห่งกฎบัตร สหประชาชาติที่ระบุว่ารัฐซึ่งมิได้เป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติอาจเสนอกรณีการนิพาาซึ่งตน เป็นคู่กรณีต่อคณะมนตรีความมั่นคงหรือสมัชชาใหญ่ได้ถ้ารัฐนั้นยอมรับล่วงหน้า ซึ่งพันธะในการยุติ กรณีนิพาาโดยสันติตามที่กฎบัตรกำหนด

จากหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาแล้ว หากอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการปราบปรามการ ก่อการร้ายระหว่างประเทศ มีลักษณะเข้าช้อยกเว้นให้แก่รัฐที่สาม และรัฐที่สามแสดงออกด้วย การยอมรับตามอนุสัญญาเหล่านั้น รัฐที่สามก็มีพันธะกรณีที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญาที่ยอมเข้า ผูกพันนั้นด้วย

^๑ อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1969 มาตรา 36

อนุสัญญาในระดับระหว่างประเทศ เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย
ระหว่างประเทศ มีอยู่ 13 อนุสัญญากับ 4 พิธีสารดังนี้คือ

1. อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและลงโทษอาชญากรรมที่เป็นการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ (CONVENTION ON THE PREVENTION AND PUNISHMENT OF THE CRIME OF GENOCIDE) ทำที่กรุงนิวยอร์คเมื่อ 9 ธันวาคม ค.ศ.1948
2. อนุสัญญากรุงเจนีวาว่าด้วยความสัมพันธ์เพื่อการคุ้มครองประชาชนในยามสงคราม ค.ศ.1949 (GENEVA CONVENTION RELATIVE TO THE PROTECTION OF CIVILIAN PERSONS IN TIME OF WAR OF AUGUST 12, 1949)
3. อนุสัญญากรุงโตเกียวว่าด้วยการกระทำความผิดบนอากาศยาน (THE TOKYO CONVENTION ON OFFENCE COMMITTED ON BOARD AIRCRAFT OF 1963) ทำที่กรุงโตเกียวเมื่อ 14 กันยายน ค.ศ.1963
4. อนุสัญญากรุงเฮกว่าด้วยการปราบปรามยึดอากาศยานที่มิชอบด้วยกฎหมาย (THE HAGUE CONVENTION FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL SEIZURE OF AIRCRAFT) ทำที่กรุงเฮกเมื่อ 16 ธันวาคม ค.ศ.1970
5. อนุสัญญากรุงมอนทรีลเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน (THE MONTREAL CONVENTION FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL ACTS AGAINST THE SAFETY OF CIVIL AVIATION) ทำที่กรุงมอนทรีลเมื่อ 23 กันยายน ค.ศ.1971
6. อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามและลงโทษการกระทำที่เป็นการก่อการร้ายในรูปของอาชญากรรมที่กระทำต่อบุคคลและ การข่มขู่ บังคับที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายซึ่งมีความสำคัญในระดับระหว่างประเทศ (THE CONVENTION TO PREVENT AND PUNISH THE ACTS OF TERRORISM TAKING THE FORM OF CRIMES AGAINST PERSONS AND RELATED EXTORTION THAT ARE OF INTERNATIONAL SIGNIFICANCE) ทำที่กรุงวอชิงตันดี ซี เมื่อ 2 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1971

7. อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามและลงโทษอาชญากรรมที่กระทำความผิดต่อบุคคล ผู้ได้รับความคุ้มครองระหว่างประเทศรวมทั้งผู้แทนทางการทูต (CONVENTION ON THE PREVENTION AND PUNISHMENT OF CRIMES AGAINST INTERNATIONALLY PROTECTED PERSONS INCLUDING DIPLOMATIC AGENTS) ทำที่กรุงนิวยอร์กเมื่อ 14 ธันวาคม ค.ศ.1973
8. อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการกระทำความผิดกฎหมายโดยการจับกุมตัวบุคคล ไปเป็นประกัน (INTERNATIONAL COVENTION AGAINST THE TAKING OF HOSTAGES) ทำที่กรุงนิวยอร์กเมื่อ ธันวาคม ค.ศ.1979
9. อนุสัญญาของสภายุโรปว่าด้วยการปราบปรามการก่อการร้าย (THE EUROPEAN CONVENTION ON THE SUPPRESSION OF TERRORISM) ทำที่สภายุโรปเมื่อ 27 มกราคม ค.ศ. 1977
10. พิธีสารฉบับที่ 1 เพิ่มเติมจากอนุสัญญาเจนีวาเมื่อ 12 สิงหาคม ค.ศ.1949 และ เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้เสียหายซึ่งไม่มีส่วนร่วมในความขัดแย้งทางการรบระหว่างประเทศ (PROTOCOL ADDITIONAL TO THE GENEVA CONVENTIONS OF 12 AUGUST 1949 AND RELATING TO THE PROTECTION OF VICTIMS OF INTERNATIONAL ARMED CONFLICTS (PROTOCOL I) ADOPTED BY THE CONFERENCE ON 8 JUNE 1977)
11. พิธีสารฉบับ 2 เพิ่มเติมจากอนุสัญญากรุงเจนีวา เมื่อ 12 สิงหาคม ค.ศ.1949 และเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้เสียหายซึ่งไม่มีส่วนร่วมในความขัดแย้งทางการรบภายในประเทศ (PROTOCOL ADDITIONAL TO THE GENEVA CONVENTIONS OF 12 AUGUST 1949 AND RELATING TO THE PROTECTION OF VICTIMS OF NON-INTERNATIONAL ARMED CONFLICTED (PROTOCOL II) ทำที่กรุงเจนีวาเมื่อ 12 ธันวาคม ค.ศ.1977
12. อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองวัตถุที่มีกัมมันตภาพรังสี (ซึ่งเป็นหลักการที่กำหนดขึ้นเพื่อ ป้องกันมิให้วัตถุที่มีกัมมันตภาพรังสีถูกขโมยไปใช้เพื่อการก่อการร้าย) (THE CONVENTION ON THE PHYSICAL PROTECTION OF NUCLEAR MATERIAL) ทำที่องค์การพลังงานปรมาณูระหว่าง ประเทศ เมื่อ 3 มีนาคม ค.ศ.1980

13. อนุสัญญาว่าด้วยการกระทำผิดต่อกฎหมาย โดยการกระทำทรมานและการกระทำทารุณโหดร้ายอื่น ๆ หรือการปฏิบัติอย่างเลวทราม หรือการลงโทษอย่างทารุณ (CONVENTIONS AGAINST TORTURE AND OTHER CRUEL, INHUMAN OR DEGRADING TREATMENT OR PUNISHMENT) ทำที่กรุงนิวยอร์ก เมื่อ 10 ธันวาคม ค.ศ.1984

14. อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายของสมาคมเพื่อความร่วมมือแห่งภูมิภาคเอเชียใต้ พ.ศ.2530 (THE SOUTH ASIAN ASSOCIATIONS FOR REGIONAL COOPERATION - SAARC)

15. นิธิสารเพิ่มเติมจากอนุสัญญากรุงมอนทรีลว่าด้วยการปราบปรามการกระทำผิดต่อกฎหมายโดยใช้วิธีการรุนแรง เพื่อความปลอดภัยของท่าอากาศยานในการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ.1988 (PROTOCOL FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL ACTS OF VIOLENCE AT AIRPORTS SERVING INTERNATIONAL CIVIL AVIATION, SUPPLEMENTARY, TO THE CONVENTION FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL ACTS AGAINST THE SAFETY OF CIVIL AVIATION, DONE AT MONTREAL ON 23 SEPTEMBER 1971)

16. อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมายซึ่งมุ่งกระทำต่อความปลอดภัยในการเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ (CONVENTION FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL ACTS AGAINST THE SAFETY OF MARITIME NAVIGATION)

17. นิธิสารสำหรับการปราบปรามการกระทำความผิดกฎหมายที่มุ่งกระทำต่อความปลอดภัยในอาณาเขตการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติเพื่อวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจซึ่งตั้งอยู่บนไหล่ทวีป (PROTOCOL FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL ACTS AGAINST THE SAFETY OF FIXED PLATFORMS LOCATION ON THE CONTINENTAL SHELF)

จากอนุสัญญาในระดับระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายระหว่างประเทศนี้สามารถแบ่งแยกวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาต่าง ๆ ให้เข้ากับลักษณะในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศดังที่ได้เคยกล่าวมาแล้ว ซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดต่อไป

3.5.3 อาชญากรรมและการกระทำความผิดต่อสากลหรือความสงบเรียบร้อยของโลก

มีอนุสัญญาในระดับระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปราบปรามการก่อการร้ายระหว่างประเทศประเภทหนึ่งคือ

3.5.3.1 อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและลงโทษอาชญากรรมที่เป็นการทำลายล้างเผ่าพันธุ์^{๑๒} (CONVENTION ON THE PREVENTION AND PUNISHMENT OF THE CRIME OF GENOCIDE) ค.ศ. 1948

อนุสัญญาสัญชาตินี้ทำที่กรุงนิวยอร์ก เมื่อ 9 ธันวาคม ค.ศ. 1948 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 12 มกราคม ค.ศ. 1951 โดยมีสารสำคัญของอนุสัญญาคือ ภาคีในอนุสัญญานี้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าปฏิญญาของสมัชชาองค์การสหประชาชาติ ตามข้อมติที่ 96(1) เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม ค.ศ. 1946 การฆ่าทำลายล้างเผ่าพันธุ์เป็นอาชญากรรมที่ผิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งนำไปสู่ความขัดแย้งและจุดมุ่งหมายขององค์การสหประชาชาติและได้รับการประณามจากประชาคมระหว่างประเทศเพราะประชาคมระหว่างประเทศเล็งเห็นว่าจากระยะเวลาในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา การฆ่าทำลายล้างเผ่าพันธุ์ได้สร้างความทุกข์ทรมานอย่างใหญ่หลวงให้กับมนุษยชาติ ดังนั้นเพื่อให้มนุษยชาติหลุดพ้นจากความหายนะอันเป็นที่น่ารังเกียจอย่างยิ่ง ประชาคมระหว่างประเทศจึงต้องร่วมมือกันปฏิบัติอย่างจริงจังตามกฎหมายที่ของบทบัญญัติในอนุสัญญานี้ ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 19 มาตรา และเมื่อพิจารณาคูสารสำคัญของอนุสัญญานี้แล้วอาจนิยามได้ว่าลักษณะการกระทำการก่อการร้ายนั้นเป็นการกระทำที่เป็นการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ด้วยโดยสามารถพิจารณาได้จากมาตรา 2 ของอนุสัญญานี้จะเห็นได้ว่าการทำลายล้างเผ่าพันธุ์หมายถึง การกระทำซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้ซึ่งกระทำโดยมีเจตนาที่จะทำลายล้างทั้งหมดหรือบางส่วนของประเทศชาติเกี่ยวกับมนุษยชาติ เกี่ยวกับเชื้อชาติ หรือผิวหรือกลุ่มศาสนา ได้แก่ การกระทำ

^{๑๒} New Zealand Treaty Series 1978, (Convention on the prevention and punishment of the crime of genocide.) และรายละเอียดของอนุสัญญาศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 390-402.

1. การฆ่ากลุ่มสมาชิกของกลุ่ม
2. ก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจแก่สมาชิกของกลุ่ม
3. กระทำโดยเจตนาที่จะทรมานต่อกลุ่มคน โดยคาดคะเนได้ว่าจะเป็นการนำไปสู่การทำลายล้างทางกายภาพแก่กลุ่มคนทั้งหมด หรือบางส่วน
4. กระทำการอันน่ากลัว โดยมุ่งหวังที่จะป้องกันการเกิดของเด็กในกลุ่ม
5. กระทำการบังคับโดยใช้กำลังเพื่อให้มีการส่งตัวเด็ก ๆ ของกลุ่มไปยังอีกกลุ่มหนึ่ง

จึงเห็นได้ว่าการทำลายล้างเผ่าพันธุ์มีลักษณะ ใช้ชีวิตมนุษย์ผู้บริสุทธิ์ เป็นเครื่องมือเช่นเดียวกับการก่อการร้าย และที่ได้เคยกล่าวมาแล้วว่าการทำลายล้างเผ่าพันธุ์เป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ เช่นเดียวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ จึงถือได้ว่าบทบัญญัติในอนุสัญญาฉบับนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายระหว่างประเทศที่สามารถนำมาใช้เพื่อปราบปรามการก่อการร้ายได้

หลังจากวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1950 เป็นต้นไป ประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติสามารถภาคยานุวัติตามอนุสัญญาฉบับนี้ได้ ส่วนประเทศที่มีได้เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติก็อาจได้รับเชิญเพื่อเข้าภาคยานุวัติได้ เช่นเดียวกัน และภาคยานุวัติสารจะถูกเก็บไว้ที่เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ โดยมีประเทศที่เข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญาฉบับนี้รวมทั้งสิ้น 93 ประเทศ แต่ไม่มีประเทศไทยเข้าเป็นภาคีด้วย⁹³ สำหรับอนุสัญญาฉบับนี้หากจะวิเคราะห์ถึงผลการป้องกันการปราบปรามแล้ว จะเห็นได้ว่าตามอนุสัญญาฉบับนี้มีรัฐเข้าเป็นภาคีถึง 93 ประเทศ ย่อมเป็นสิ่งที่พิสูจน์ให้เห็นว่าประชาคมระหว่างประเทศได้ให้ความสำคัญของอาชญากรรมในลักษณะนี้ จึงได้ร่วมมืออย่างจริงจังเพื่อป้องกันและปราบปราม จึงน่าเชื่อได้ว่าอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและลงโทษอาชญากรรมที่เป็นการทำลายล้างเผ่าพันธุ์นี้ ย่อมได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาไปด้วยในตัว

⁹³ Ibid., รายชื่อรัฐภาคีศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 398-402.

3.5.3.2 อนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการคุ้มครองพลเรือนในยามสงคราม^{๑๔}

(GENEVA CONVENTION RELATIVE TO THE PROTECTION OF CIVILLIAN PERSONS IN TIME OF WAR OF AUGUST 12, 1949)

อนุสัญญานี้ลงนามเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ.1949 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 21 ตุลาคม ค.ศ.1950 เป็นต้นไป และจะเกิดผลผูกพันเมื่อได้มอบสัตยาบันสารต่อสหประชาชาติสวิสเป็นระยะเวลา 6 เดือน ได้ผ่านพ้นไปแล้ว โดยเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 153 และยังเปิดโอกาสให้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญานี้โดยวิธีการภาคยานุวัติได้ตลอดไปอีกด้วย ตามมาตรา 155, 156 และ 157

อนุสัญญานี้ได้วางบทบัญญัติเป็นกฎหมายทั่วไป เพื่อการคุ้มครองประชาชนในยามสงครามซึ่งถือเป็นกฎหมายภาคสงครามในส่วนที่ว่าด้วยกฎหมายในการทำสงคราม^{๑๕} (JUS IN BELLO) และมีบทบัญญัติ รวม 159 มาตรา แบ่งออกเป็นส่วน ๆ ได้ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ว่าด้วยบทบัญญัติทั่วไป ตั้งแต่มาตรา 1 - มาตรา 12

ส่วนที่ 2 ว่าด้วยความคุ้มครองประชาชนจากผลของสงคราม ตั้งแต่มาตรา

13 - มาตรา 26

ส่วนที่ 3 สถานะการปฏิบัติเพื่อการคุ้มครองบุคคลโดยทั่วไป

ลักษณะที่ 1 ว่าด้วยบทบัญญัติทั่วไปที่เกี่ยวกับดินแดนของภาคีสมาชิกในปัญหาความขัดแย้งและการเข้าครอบครองดินแดนตั้งแต่มาตรา 27 ถึงมาตรา 34

^{๑๔}United Nations Treaty Series of Geneva convention relative to the protection to civilian persons in time of war of August 12, 1949. และศึกษารายละเอียดของอนุสัญญาได้จากภาคผนวก ข หน้า 403-457.

^{๑๕}Cf. Esbjorn Rosenblad, International Humanitarian Law of Armed Conflict (Henry Dunant Institute : Geneva, 1974) pp. 42-74.

John Norton Moore, Law and Civil War in the Modern World (Baltimore and London : The John Hopkins University, 1974), pp. 518-538.

- ลักษณะที่ 2 ว่าด้วยบัญญัติกัณฑ์เรื่องดินแดนของรัฐภาคี มาตรา 35 ถึง
 มาตรา 46
- ลักษณะที่ 3 ว่าด้วยการครอบครองดินแดนตั้งแต่มาตรา 47 ถึง มาตรา 78
- ลักษณะที่ 4 ว่าด้วยกฎเกณฑ์การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
- หมวดที่ 1 บทบัญญัติทั่วไป มาตรา 79 ถึงมาตรา 82
- หมวดที่ 2 สถานที่กักกัน มาตรา 83 ถึงมาตรา 88
- หมวดที่ 3 อาหารและเสื้อผ้า มาตรา 89 ถึงมาตรา 90
- หมวดที่ 4 การอนามัยและรักษาพยาบาล มาตรา 91 ถึงมาตรา 92
- หมวดที่ 5 การปฏิบัติในการนับถือลัทธิศาสนา การแสดงความคิดเห็น
 และที่เกี่ยวกับร่างกาย มาตรา 93 ถึงมาตรา 96
- หมวดที่ 6 สิ่งที่เป็นทรัพย์สินและทรัพย์สินสมบัติทางการเงิน มาตรา
 97 ถึงมาตรา 98
- หมวดที่ 7 การบริหารและระเบียบวินัย มาตรา 99 ถึงมาตรา 104
- หมวดที่ 8 การแสดงกริยาท่าทางภายนอก มาตรา 105 ถึงมาตรา
 116
- หมวดที่ 9 การกระทำความผิดและกฎเกณฑ์ที่เป็นมาตรการบังคับ
 มาตรา 117 ถึงมาตรา 125
- หมวดที่ 10 การโยกย้ายผู้ต้องขัง มาตรา 127 ถึงมาตรา 128
- หมวดที่ 11 การสูญเสียชีวิต มาตรา 129 ถึงมาตรา 131
- หมวดที่ 12 การปลดปล่อย การส่งตัวกลับและการอำนวยความสะดวก
 สะดวกให้กับประเทศที่เป็นกลาง มาตรา 132 ถึงมาตรา 135
- ลักษณะที่ 5 การประสานงานกับสำนักงานซึ่งเป็นศูนย์กลางของตัวแทน
 ทั้งหลาย มาตรา 136 ถึงมาตรา 141
- ส่วนที่ 4 การดำเนินการตามอนุสัญญา
- ลักษณะที่ 1 บทบัญญัติทั่วไป มาตรา 142 ถึงมาตรา 149
- ลักษณะที่ 2 บทบัญญัติส่งท้าย มาตรา 150 ถึงมาตรา 159

ส่วนรัฐที่เป็นภาคีสมาชิกตามอนุสัญญานี้ศึกษาได้จากพิธีสาร ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ. 1977 ว่าด้วยการคุ้มครองผู้เสียหายซึ่งไม่มีส่วนร่วมในความขัดแย้งในทางการรบภายในประเทศ อนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการคุ้มครองพลเรือนในยามสงครามนี้เป็นอนุสัญญาที่จะต้องนำมากล่าวไว้ เนื่องจากปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศมีปัญหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำขบวนการปลดแอกประเทศชาติ^{๑๖} ซึ่งเป็นปัญหาที่ผู้เขียนจะนำไปวิเคราะห์โดยละเอียดในบทที่ 5 และอนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการคุ้มครองพลเรือนในยามสงคราม ค.ศ. 1949 จะมีส่วนที่สามารถแก้ไขการก่อการร้ายระหว่างประเทศที่กระทำในรูปแบบของขบวนการปลดแอกประเทศชาติได้ สำหรับผลการบังคับใช้อนุสัญญานี้กับผู้เขียนขอเข้าไปวิเคราะห์พร้อมกับพิธีสาร ฉบับที่ 1 ค.ศ. 1977 ซึ่งว่าด้วยความเกี่ยวพันในทางคุ้มครองประชาชนที่จะได้รับความเสียหายเนื่องจากความขัดแย้งในการใช้กำลังอาวุธในระหว่างประเทศ และพิธีสารฉบับที่ 2 ค.ศ. 1977 ซึ่งว่าด้วยความเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้เสียหายซึ่งไม่มีส่วนร่วมในความขัดแย้งในทางการรบภายในประเทศ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องถึงกัน

3.5.3.3 บทบัญญัติพิธีสารฉบับที่ 1 เพิ่มเติมจากอนุสัญญาเจนีวาซึ่งทำเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 ว่าด้วยความเกี่ยวพันในการคุ้มครองประชาชนที่จะได้รับความเสียหายเนื่องจากความขัดแย้งในการใช้กำลังอาวุธในระหว่างประเทศ (TEXT OF PROTOCOL ADDITIONAL TO THE GENEVA CONVENTIONS OF 12 AUGUST 1949, AND RELATING TO THE PROTECTION OF VICTIMS OF INTERNATIONAL ARMED CONFLICTS - PROTOCOL 1)

พิธีสาร (PROTOCOL) เป็นรูปแบบหนึ่งของสนธิสัญญา ไม่ว่าจะ เป็นพิธีสารที่ทำในลักษณะเป็นเอกเทศ หรือพิธีสารต่อท้ายสนธิสัญญาก็ตาม ถ้าต่อท้ายสนธิสัญญาก็ถือ

^{๑๖} ภาวะเบี่ยงเบนการประชุมที่ 126 ของสมัชชาใหญ่ขององค์การสหประชาชาติตั้งแต่วันที่ ค.ศ. 1981 เป็นต้น และข้อมติของสมัชชาใหญ่ขององค์การสหประชาชาติที่ 40/61 เป็นต้น

ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสนธิสัญญา ถ้ากระทำออกมาในรูปแบบเป็นเอกเทศก็ถือว่าเป็นสนธิสัญญา^{๑๗} สำหรับพิธีสารฉบับที่ 1^{๑๘} เพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ซึ่งทำเมื่อ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 นี้เป็นพิธีสารต่อท้ายอนุสัญญาเจนีวา ซึ่งว่าด้วยความคุ้มครองพลเรือนในยามสงคราม

พิธีสารฉบับที่ 1 นี้เป็นกฎเกณฑ์ในการทำสงครามระหว่างประเทศ^{๑๙} และได้รับเอาจากการประชุมที่กรุงเจนีวาเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1977 โดยมีบทบัญญัติประกอบไปด้วย 6 ส่วน

ส่วนที่ 1 ว่าด้วยบทบัญญัติทั่วไปมี 7 มาตรา ตั้งแต่มาตรา 1 ถึง มาตรา 7

ส่วนที่ 2 ว่าด้วยการได้รับบาดเจ็บ การเจ็บป่วยและเรืออับปาง มี 3 ลักษณะ

ลักษณะที่ 1 ว่าด้วยการคุ้มครองโดยทั่วไปตั้งแต่มาตรา 8 ถึง มาตรา 20

ลักษณะที่ 2 ว่าด้วยการขนส่งทางการแพทย์ตั้งแต่มาตรา 21 ถึง มาตรา 31

ลักษณะที่ 3 ว่าด้วยการปล่อยและละทิ้งบุคคลตั้งแต่มาตรา 32 ถึงมาตรา 34

^{๑๗}Cf. E. Lauterpacht, op. cit., pp. 128-139.

^{๑๘}United Nations General Assembly Protocol Additional to the Geneva Convention of 12 August 1949 and relating to the protection of victims of international conflicts (Protocol I-II) adopted by the Conference on 8 June 1977. A/32/144. และรายละเอียดของพิธีสารฉบับที่ 1 นี้ ศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 549-623.

^{๑๙}Cf. Esbjorn Rosenblad, op. cit. pp. 89-98.

John Norton Moore, op. cit.

ส่วนที่ 3 ว่าด้วยวิธีการและวิถีทางการต่อสู้ในสงครามและสถานะ
ของเชลยศึกในสงคราม และยังประกอบด้วย 2 ลักษณะ

ลักษณะ 1 ว่าด้วยวิธีการและวิถีทางสงครามตั้งแต่มาตรา 35-42

ลักษณะ 2 ว่าด้วยการต่อสู้และสถานะของเชลยศึกในสงคราม
ตั้งแต่มาตรา 43 ถึง 47

ส่วนที่ 4 ว่าด้วยส่วนที่เกี่ยวกับประชานมี 3 ลักษณะ

ลักษณะ 1 ว่าด้วยการคุ้มครองประชาชน โดยทั่วไปที่ได้รับผล
จากสู้รบ มี 6 หมวด

หมวดที่ 1 ว่าด้วยกฎเกณฑ์พื้นฐานและการนำพื้นฐานมา

ประยุกต์ใช้ตั้งแต่มาตรา 48-49

หมวดที่ 2 ว่าด้วยประชานและการอพยพพลเรือนตั้งแต่

มาตรา 50-51

หมวดที่ 3 ว่าด้วยการกระทำต่อพลเรือนตั้งแต่มาตรา 52-56

หมวดที่ 4 ว่าด้วยมาตรการการการเคลื่อนล่องหน้าตั้งแต่มาตรา

57-58

หมวดที่ 5 ว่าด้วยพื้นที่และแนวเขตที่ได้รับการคุ้มครองเป็น

พิเศษตั้งแต่มาตรา 59-60

หมวดที่ 6 ว่าด้วยการต่อสู้เพื่อป้องกันตัวของพลเรือนตั้งแต่

มาตรา 61-67

ลักษณะ 2 ว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือต่อพลเรือนตั้งแต่มาตรา

68-71

ลักษณะ 3 ว่าด้วยการปฏิบัติต่อบุคคลที่ตกอยู่ในอำนาจของภาคีที่เป็น

ฝ่ายสงคราม

หมวดที่ 1 ว่าด้วยการใช้พื้นที่และการคุ้มครองบุคคลตั้งแต่

มาตรา 72-75

หมวดที่ 2 ว่าด้วยมาตรการการที่จะปฏิบัติต่อหญิงและเด็กตั้งแต่

มาตรา 76-78

ส่วนที่ 5 ว่าด้วยการปฏิบัติตามอนุสัญญาและพิธีสารฉบับนี้

ลักษณะ 1 ว่าด้วยบทบัญญัติทั่วไปตั้งแต่มาตรา 80-84

ลักษณะ 2 ว่าด้วยการระงับความแตกแยกที่จะเกิดขึ้นตาม

อนุสัญญาและพิธีสารฉบับนี้ตั้งแต่มาตรา 85-91

ส่วนที่ 6 ว่าด้วยบทบัญญัติในการเข้าเป็นภาคี การมีผลบังคับใช้

และอื่น ๆ ตั้งแต่มาตรา 92-102

พิธีสารฉบับนี้ยังมีบทบัญญัติ แนบท้ายที่เกี่ยวกับหลักฐานและรูปพรรณต่าง ๆ

อีกด้วย รวม 16 มาตรา และรัฐที่เป็นภาคีสมาชิกของพิธีสารฉบับที่ 1 นี้ ศึกษาได้จากพิธีสารฉบับที่ 2 ค.ศ. 1977

พิธีสารเพิ่มเติมฉบับที่ 1 นี้เป็นบทบัญญัติเพิ่มเติมจากอนุสัญญาเจนีวา เมื่อ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 ซึ่งเกี่ยวกับการคุ้มครองประชาชนในยามสงคราม แต่เนื่องจากอนุสัญญาเจนีวายังมีความบกพร่องอยู่ จึงได้มีพิธีสารเพิ่มเติมฉบับที่ 1 นี้ขึ้นมา บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประชาชนในยามสงครามนี้จะ เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการที่คุ้มครองประชาชนจากการกระทำของชนวนการปลดแอกประเทศชาติ ซึ่งจะได้วิเคราะห์ในบทต่อไปของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แต่ผลของการบังคับใช้พิธีสารฉบับที่ 1 นี้จะวิเคราะห์พร้อมกับอนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการคุ้มครองพลเรือนในยามสงคราม ค.ศ. 1949 และพิธีสารฉบับที่ 2 เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้เสียหายซึ่งไม่มีส่วนร่วมในความขัดแย้งในทางการรบภายในประเทศ ค.ศ. 1977 เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน

3.5.3.4 พิธีสารฉบับที่ 2 เพิ่มเติมจากอนุสัญญาเจนีวาเมื่อ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้เสียหายซึ่งไม่มีส่วนร่วมในความขัดแย้งในทางการรบภายในประเทศ¹⁰⁰ (PROTOCOL ADDITIONAL TO THE GENEVA CONVENTIONS OF 12 AUGUST 1949, AND RELATING TO THE PROTECTION OF VICTIMS OF NON-INTERNATIONAL ARMED CONFLICTS - PROTOCOL II)

¹⁰⁰ Ibid. United Nations General Assembly, A 132/144. รายละเอียดของพิธีสารฉบับที่ 2 ศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 624-636.

พิธีสารฉบับที่ 2 มีสารสำคัญคือ ภาคในพิธีสารนี้ให้สัญญาว่าจะยึดมั่นและเคารพในกฎเกณฑ์แห่งบทบัญญัติมาตรา 3 ของอนุสัญญาเจนีวาเมื่อ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 ซึ่งเป็นพื้นฐานให้เคารพต่อกฎเกณฑ์ในกรณีที่มีมนุษยชาติไม่ได้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในความขัดแย้งทางการรบระหว่างประเทศ ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นการย้ำถึงสิทธิมนุษยชนในระหว่างประเทศ โดยการเสนอพื้นฐานการคุ้มครองต่อมนุษยชาติ และยิ่งเน้นถึงความต้องการที่จะให้เกิดความแน่ใจในการคุ้มครองที่ตีขึ้นสำหรับผู้เสียหาย ซึ่งได้รับผลจากความขัดแย้งของการรบ แต่ต้องระลึกไว้ว่าในกรณีนี้ไม่ได้ครอบคลุมถึงการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับมนุษยชาติซึ่งอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ความคุ้มครองของมนุษยชาติและความรู้สึกผิดชอบของสาธารณชน

พิธีสารจึงได้บัญญัติไว้ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ว่าด้วยขอบเขตของพิธีสารฉบับนี้ ตั้งแต่มาตรา 1 ถึงมาตรา 3
- ส่วนที่ 2 ว่าด้วยการปฏิบัติด้วยความเมตตาต่อมนุษย์ ตั้งแต่มาตรา 4 ถึงมาตรา 6
- ส่วนที่ 3 ว่าด้วยความคุ้มครองผู้ได้รับบาดเจ็บป่วยและเรืออับปาง ตั้งแต่มาตรา 7 ถึงมาตรา 12
- ส่วนที่ 4 ว่าด้วยความคุ้มครองประชาชนพลเรือน ตั้งแต่มาตรา 13 ถึงมาตรา 18
- ส่วนที่ 5 สรุบบทบัญญัติในพิธีสารฉบับนี้ ตั้งแต่มาตรา 19 ถึงมาตรา 28

พิธีสารฉบับนี้เป็นพิธีสารเพิ่มเติมบทบัญญัติในส่วนที่ยังมีช่องโหว่ในการคุ้มครองประชาชนในยามสงครามอยู่และมีความสำคัญเช่นเดียวกับเหตุผลในอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และพิธีสารเพิ่มเติมฉบับที่ 1 ค.ศ. 1977 แต่มีส่วนที่แตกต่างกันคือ พิธีสารฉบับที่ 2 นี้เป็นกฎเกณฑ์ที่ใช้เป็นกฎเกณฑ์ในการทำสงครามในภายในประเทศ¹⁰¹

พิธีสารฉบับนี้ลงนามเมื่อ 12 ธันวาคม ค.ศ. 1977 และเปิดให้ลงนามได้เป็นเวลา 12 เดือน

มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1978

¹⁰¹ Cf. Esbjorn Rosenblad, op.cit, pp. 99-102.

เก็บเอกสารไว้ที่ สวิสเซอร์แลนด์ และทำออกมาเป็น 5 ภาษาคือ อาราบิก จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส และสเปน

โดยสรุปมีประเทศที่ลงนามให้สัตยาบันและภาคยานุวัติตามอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยความสัมพันธ์เพื่อการคุ้มครองประชาชนในยามสงคราม (ลงนามเมื่อ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949) และพิธีสารฉบับที่ 1 และ 2 นั้น มีรัฐที่เป็นภาคีรวม 68 ประเทศ¹⁰² แต่ประเทศไทยมิได้เข้าเป็นภาคีด้วย

วิเคราะห์ผลการบังคับใช้อนุสัญญากรุงเจนีวา ว่าด้วยการคุ้มครองพลเรือนในยามสงคราม ค.ศ. 1949 พิธีสารฉบับที่ 1 ค.ศ. 1977 ว่าด้วยการเกี่ยวพันตามความคุ้มครองประชาชนที่จะได้รับความเสียหายเนื่องจากความขัดแย้ง ในการใช้กำลังอาวุธในระหว่างประเทศ พิธีสารฉบับที่ 2 ค.ศ. 1977 ว่าด้วยการคุ้มครองผู้เสียหายซึ่งไม่มีส่วนร่วมในความขัดแย้งในทางการรบภายในประเทศ กล่าวคือ สิ่งใดที่อนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. 1949 มีบทบัญญัติไว้แล้ว พิธีสารฉบับที่ 1 ค.ศ. 1977 จะไม่ไปบัญญัติและวางกฎเกณฑ์ซ้ำอีก พิธีสารฉบับที่ 1 เป็นพิธีสารฉบับเพิ่มเติมที่มาจากข้อหวั่นอนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. 1949 ซึ่งทั้งอนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. 1949 และพิธีสารฉบับที่ 1 ค.ศ. 1977 ต่างก็เป็นบทบัญญัติที่บังคับใช้ในการทำสงครามระหว่างประเทศ และมุ่งคุ้มครองประชาชนผู้ไม่มีส่วนรู้เห็นในการรบด้วย ส่วนพิธีสารฉบับที่ 2 ค.ศ. 1977 นั้น เป็นพิธีสารที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการทำสงครามภายในประเทศ และมุ่งคุ้มครองประชาชนที่ไม่มีส่วนในการรบด้วย หากจะกล่าวถึงผลการบังคับใช้ทั้งอนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. 1949 และพิธีสารทั้งสองฉบับแล้ว ยังต้องถือว่ามีผลบังคับใช้ในระดับปานกลาง เพราะมีรัฐที่เข้าเป็นภาคีเพียง 68 ประเทศเท่านั้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็ด้วยเหตุผลที่ว่า อนุสัญญากรุงเจนีวาและพิธีสารทั้งสองฉบับเป็นเรื่องยากจะปฏิบัติในเวลาทำสงคราม รวมทั้งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในทางการเมืองโดยตรง ซึ่งทำให้หลาย ๆ ประเทศ ไม่อยากเข้าไปเกี่ยวข้องหรือเข้าผูกพันตามอนุสัญญา และพิธีสารทั้งสองฉบับดังกล่าว

3.5.4 อาชีพการรวมทั้งกระทำต่อความเชื่อถือระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศ และกระทำต่อวิถีทางหรือพาหนะ การสื่อสาร การคมนาคมระหว่างประเทศ มีอนุสัญญาในระดับ

¹⁰²United Nations General Assembly, A 132/144 และรายชื่อรัฐภาคี ศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 635-636.

ระหว่างประเทศ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ ดังต่อไปนี้

3.5.4.1 อนุสัญญากรุงโตเกียวว่าด้วยการกระทำความผิดบนอากาศยาน ค.ศ. 1963¹⁰³ (THE TOKYO CONVENTION ON OFFENCES COMMITTED ON BOARD AIRCRAFT 1963)

เป็นอนุสัญญาที่เกี่ยวกับการจี้เครื่องบินขึ้นแรก ทำขึ้นที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่นมีประเทศที่ลงนามในอนุสัญญานี้ครั้งแรก 15 ประเทศ คือ เบลีซ กัวมาล ไซปรัส เยอรมัน ตะวันตก คองโก กัวเตมาลา โอลิซี อินโดนีเซีย อิตาลี ญี่ปุ่น ลิเบีย ปานามา ฟิลิปปินส์ สวีเดน สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และยูโกสลาเวีย ต่อมาชาติเข้าร่วมเป็นภาคีอีก 13 ชาติ แต่ในจำนวน 13 ชาตินั้นมีประเทศที่ให้สัตยาบัน 6 ประเทศ คือ ปอร์ตุเกส ฟิลิปปินส์ สวีเดน นอร์เวย์ เซเนกัล และเดนมาร์ก อนุสัญญานี้ จึงไม่บรรลุผลตามความมุ่งหมายข้อตกลงในอนุสัญญากรุงโตเกียว ที่ให้รัฐภาคีมีอำนาจใช้กฎหมายภายในของรัฐบังคับแก่ความผิดชนิดนี้

อนุสัญญากรุงโตเกียวลงนามเมื่อวันที่ 14 กันยายน ค.ศ. 1963 และมีผลบังคับเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม ค.ศ. 1969 (19 วันหลังจากวันมอบสัตยาบันสารฉบับที่ 12) ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่สิบสองที่ได้มอบสัตยาบันเมื่อวันที่ 5 กันยายน ค.ศ. 1969 ระหว่างวันที่ 5 กันยายน ค.ศ. 1969 ถึงวันที่ 9 สิงหาคม ค.ศ. 1971 มีประเทศที่เข้าร่วมประชุมที่โตเกียวมี 61 ประเทศ ครั้งแรกมีผู้ลงนามเพียง 16 ประเทศ หลังจากนั้นผู้ลงนามทั้งสิ้นจนถึงปี ค.ศ. 1971 จำนวน 42 ประเทศ แต่มีเพียง 32 ประเทศเท่านั้นที่ให้สัตยาบัน

เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน ค.ศ. 1973 มีประเทศต่าง ๆ เข้าเป็นภาคีในอนุสัญญากรุงโตเกียว จำนวน 63 ประเทศ จากจำนวนสมาชิกขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ จำนวน 126 ประเทศในปี ค.ศ. 1973 แสดงว่าความพยายามขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศยังห่างไกลต่อเป้าหมายอยู่ ทั้งนี้เพราะขาดความร่วมมือจากประเทศสมาชิกขององค์การพลเรือนระหว่างประเทศอย่างเพียงพอ อนุสัญญากรุงโตเกียวนี้ใช้บังคับ

¹⁰³Tokyo convention 1963 และรายละเอียดของอนุสัญญาศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 458-478.

การกระทำความผิดที่ เกี่ยวข้องกับการจัดเครื่องบิน โดยเฉพาะเท่านั้น แต่จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ ประเทศสมาชิกขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศจำนวน 128 ประเทศ ได้เป็นภาคีสมาชิกตามอนุสัญญานี้ เรียบร้อยแล้ว

สำหรับประเทศไทยได้ประกาศเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญากรุงโตเกียว เมื่อ พ.ศ. 2515 โดยมีพระบรมราชโองการประกาศให้ทราบทั่วกันว่า โดยที่รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้ภาคยานุวัติอนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่น ๆ บางประการที่กระทำบนอากาศยาน ซึ่งลงนาม ณ กรุงโตเกียว เมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2505 ไว้กับเลขาธิการองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศผู้รักษาอนุสัญญานับตั้งแต่วันที่ 6 มีนาคม 2515 แล้ว และโดยที่ข้อ 22 (2) แห่งอนุสัญญาดังกล่าวบัญญัติว่าการภาคยานุวัติของรัฐหนึ่งรัฐใดให้ทำได้โดยการมอบภาคยานุวัติสารไว้กับองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ และจะมีผลในวันที่ครบเก้าสิบวันภายหลังวันมอบ เช่นว่านั้น อนุสัญญาที่ว่าจะเป็นอันใช้ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา ตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน พุทธศักราช 2515 เป็นต้นไป

อนุสัญญากรุงโตเกียวไม่ได้แก้ปัญหในการกระทำความผิดบนอากาศยานไว้ทุกแห่งทุกมุม จึงมีการก่อตั้งอนุสัญญาเกี่ยวกับการกระทำความผิดบนอากาศยานขึ้นมาอีก อนุสัญญากรุงโตเกียวมีบทบัญญัติที่สำคัญคือ

- หมวดที่ 1 ว่าด้วยขอบเขตของอนุสัญญา มาตรา 1 ถึงมาตรา 2
- หมวดที่ 2 ว่าด้วยเขตอำนาจศาล มาตรา 3 ถึงมาตรา 4
- หมวดที่ 3 ว่าด้วยอำนาจของหน่วยปฏิบัติปราบปรามมลพิษอากาศบนอากาศยาน มาตรา 5 ถึงมาตรา 10
- หมวดที่ 4 ว่าด้วยการยึดอากาศยาน โดยมีขอบด้วยกฎหมาย มาตรา 11
- หมวดที่ 5 ว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของรัฐ มาตรา 12 ถึง มาตรา 15
- หมวดที่ 6 ว่าด้วยบทบัญญัติอื่น ๆ มาตรา 16 ถึงมาตรา 18
- หมวดที่ 7 ว่าด้วยข้อสรุป มาตรา 19 ถึงมาตรา 26

อนุสัญญานี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 ธันวาคม ค.ศ. 1969 เป็นต้นไป โดยมีประเทศที่เข้าผูกพันตามอนุสัญญานี้รวม 128 ประเทศ¹⁰⁴

อนุสัญญากรุงโตเกียวว่าด้วยการกระทำความผิดบนอากาศยาน 1963 นี้เป็นอนุสัญญาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เป็นสัลดอากาศ ซึ่งครอบคลุมถึงการกระทำความผิดอาญาและการกระทำอื่น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างบินหรือทรัพย์สินใด ๆ ในอากาศยาน การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นนี้ถือว่าเกิดขึ้นบนอากาศยานของรัฐที่จดทะเบียนในระหว่างบินในทะเลหลวงหรือในดินแดนที่ไม่มีใครเป็นเจ้าของ อนุสัญญานี้ได้กำหนดให้รัฐภาคีใช้อำนาจศาลของตนตามมาตรา 3 และมีพันธกรณีที่จะใช้อำนาจศาลของตนเพื่อยุติการที่จะใช้เป็นหลักประกันว่าอย่างน้อยต้องมีสักรัฐหนึ่งที่จะมีอำนาจศาลเหนือการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นได้ ปัญหาของอนุสัญญานี้อยู่ที่รัฐภาคีมักจะไม่ดำเนินการต่อสัลดอากาศและนอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องที่ไม่ได้บัญญัติเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนแก่ผู้กระทำความผิดไว้หรือจะนำตัวผู้กระทำความผิดดำเนินการฟ้องร้องในรูปแบบอย่างไร¹⁰⁵

จากการที่ประเทศสมาชิกขององค์การบินพลเรือนระหว่างประเทศเข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญานี้จนครบจำนวนของประเทศสมาชิกก็จะมีเหตุผลเนื่องมาจากการบินพลเรือนระหว่างประเทศนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและสังคมระหว่างประเทศอย่างมาก ซึ่งไม่ค่อยมีปัญหาทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย จึงทำให้ทุก ๆ ประเทศให้ความร่วมมืออย่างจริงจังมากกว่าอนุสัญญาต่อต้านการก่อการร้ายที่มีปัญหาทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย (ปัญหาในเรื่องนี้จะศึกษาได้จากปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้หลักกฎหมายว่าด้วยการก่อการร้ายระหว่างประเทศในบทที่ 6 ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้) จึงสรุปได้ว่าผลการบังคับใช้ตามอนุสัญญานี้ล้มฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา

¹⁰⁴ รายชื่อรัฐที่เข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญานี้ ศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 473-478.

¹⁰⁵ Terry Richard Kane, "Prosecuting International Terrorists United International Law Vol, 12 : 1987, pp. 300-301.

3.5.4.2 อนุสัญญากรุงเฮกว่าด้วยการปราบปรามการยึดอากาศยาน โดยมี
ข้อด้วยกฎหมาย ค.ศ. 1970¹⁰⁶ (THE HAGUE CONVENTION
 FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL SEIZURE OF
 AIRCRAFT 1970)

เนื่องจากอนุสัญญากรุงโตเกียวยังมีข้อบกพร่องมากและไม่มี
 มาตรการเด็ดขาดเพียงพอไม่ได้แก้ปัญหาในการจับเครื่องบินไว้ทุกแห่งทุกมุมคณะกรรมการกฎหมาย
 จึงได้ร่างอนุสัญญาขึ้นมาอีกหนึ่งฉบับคือ อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการยึดอากาศยาน โดยมีข้อ
 ด้วยกฎหมายฉบับลงวันที่ 16 ธันวาคม ค.ศ. 1970 ดังความมุ่งประสงค์ในคำปรารภว่าการกระทำ
 อันมิชอบด้วยกฎหมาย เพื่อกดขี่ หรือเข้าควบคุมอากาศยานที่กำลังบินอยู่ย่อมเป็นอันตรายต่อ
 ความปลอดภัยของบุคคลและทรัพย์สิน กระทบต่อปฏิบัติการของการบริการเดินอากาศอย่างร้ายแรง
 และบ่อนทำลายความไว้วางใจของประชาชนแห่งโลก ในความปลอดภัยของการบินพลเรือนการ
 กระทำ เช่นว่านั้น ย่อมมีความจำเป็นอันรีบด่วนที่จะจัดทำมาตรการอันเหมาะสมเพื่อลงโทษผู้กระทำ
 ความผิด จึงได้ร่างอนุสัญญากรุงเฮกขึ้นและหลังจากได้มีการแก้ไขในสมัยประชุมที่กรุงมอนทรีล
 ระหว่างวันที่ 9 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 10 มีนาคม ค.ศ. 1970 ร่างอนุสัญญานั้นก็ถูกนำเสนอต่อที่
 ประชุมคณะผู้แทนทางการทูต ณ กรุงเฮก และกลายมาเป็นอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการยึดอากาศ
 ยานที่มีข้อด้วยกฎหมาย (THE CONVENTION FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL
 SEIZURE OF AIRCRAFT 1970) โดยมีบทบัญญัติรวม 14 มาตรา และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่
 14 ตุลาคม 1971

อนุสัญญานี้ยังมีบทบัญญัติเพิ่มเติมที่อนุสัญญากรุงโตเกียวไม่มี เช่น
 การส่งผู้ร้ายข้ามแดนตาม มาตรา 7 ที่ให้รัฐที่จับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนไป
 ยังรัฐที่ร้องขอหรือจะดำเนินการฟ้องร้องเอง และหลักเกณฑ์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของอนุสัญญานี้

¹⁰⁶The Hague Convention 1970 และรายละเอียดของอนุสัญญาศึกษาได้จากภาค
 ผนวก ๒ หน้า 479-495.

คือ มาตรา 4 ได้กำหนดอำนาจศาลให้เป็นไปตามหลักสากล คือ ทุก ๆ รัฐมีอำนาจที่จะดำเนินคดีกับผู้ที่กระทำความผิดที่เป็นสลัดอากาศได้ ทั้งนี้ก็เพื่อให้การปราบปรามสลัดอากาศมีประสิทธิภาพมากที่สุด¹⁰⁷

และประเทศไทยเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาฉบับนี้ด้วย โดยวิธีภาคยานุวัติและมีผลบังคับใช้ในประเทศไทยแล้ว เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2515

อนุสัญญากรุงเฮกนี้ใช้เฉพาะการจี้เครื่องบิน ในอากาศเท่านั้น (IN THE AIR) ดังนั้น การกระทำอื่น ๆ เช่น การก่อวินาศกรรมโดยนำวัตถุระเบิดไปวางไว้ในเครื่องบิน ในขณะที่เครื่องบินยังจอดอยู่หรือการใช้กำลังโจมตีเครื่องบินที่จอดอยู่ จึงไม่อยู่ในข่ายบังคับของอนุสัญญานี้ โดยมีประเทศที่เข้าเป็นภาคีสมาชิกตามอนุสัญญาฉบับนี้จนกระทั่งถึงวันที่ 28 กรกฎาคม ค.ศ. 1967 มีประเทศที่เข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญานี้รวม 139 ประเทศ¹⁰⁸ จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าผลการบังคับใช้ตามอนุสัญญานี้ ได้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เช่นเดียวกันเพราะเป็นอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเศรษฐกิจ และการเดินทางระหว่างประเทศซึ่งทุก ๆ ประเทศ ก็ต้องการความปลอดภัยเช่นเดียวกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁰⁷ Terry Richard Kane, op.cit, pp. 301-302.

¹⁰⁸ The Hague Convention 1970, op.cit. รายชื่อรัฐภาคีตามอนุสัญญานี้ศึกษา

3.5.4.3 อนุสัญญากรุงมอนทรีล เพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบ
ด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ค.ศ.1971¹⁰⁹

(THE MONTREAL CONVENTION FOR THE SUPPRESSION
OF UNLAWFUL ACTS AGAINST THE SAFETY OF CIVIL
AVIATION 1971)

แม้ว่าอนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่น ๆ บางประการ
ที่กระทำบนอากาศยาน และมีอนุสัญญาฉบับที่ 2 คือ อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการยึดอากาศยาน
โดยมิชอบด้วยกฎหมายแล้วก็ตาม แต่อนุสัญญาทั้งสองฉบับก็ยังมีข้อบกพร่องและไม่ครอบคลุมถึงการ
กระทำอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยของการบินพลเรือน เนื่องจากมีการกระทำความผิดเพิ่ม
ขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นอันตรายต่อชีวิตผู้โดยสารเป็นจำนวนมากที่ใช้บริการคมนาคมทางอากาศ ตั้ง
แต่ปี ค.ศ.1949 ถึงเดือนมีนาคม ค.ศ.1970 มีเครื่องบินที่ถูกกระเบิดและถูกทำลาย 22 ลำ และ
มีผู้โดยสารเจ้าหน้าที่เครื่องบินเสียชีวิตมากกว่า 400 คน

ดังนั้น คณะกรรมการกฎหมายของ ICAO จึงได้มีการประชุมครั้งที่
ที่ 17 เพื่อพิจารณาร่างอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมายต่อความ
ปลอดภัยของการบินพลเรือน โดยได้เรียกประชุมสมัยวิสามัญที่ Montreal ในเดือนมิถุนายน ค.ศ.
1970 ด้วยการริเริ่มของกลุ่มในรัฐในยุโรป ซึ่งมี 91 รัฐที่ประชุมโดย Resolution Annex
17-20 ได้มอบหมายให้คณะกรรมการกฎหมายไปร่างกฎหมายเพื่อใช้บังคับในกรณีดังกล่าว คณะ
กรรมการกฎหมายได้ทำการประชุมครั้งที่ 18 (กันยายน - ตุลาคม ค.ศ.1970) ในกรุงลอนดอน
อนุสัญญาฉบับนี้ได้มีการแก้ไขและลงนามเมื่อวันที่ 23 กันยายน
ค.ศ.1971 โดยที่ประชุมผู้แทนทางการทูต (THE DIPLOMATIC CONFERENCE) ที่กรุง MONTREAL
มีรัฐเข้าร่วมประชุม 61 รัฐและจำนวน 31 รัฐได้ลงนามในอนุสัญญาฉบับนี้ อนุสัญญานี้จึงใช้ชื่อ
ว่า อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน

¹⁰⁹The Montreal convention 1971 และรายละเอียดของอนุสัญญาศึกษาได้จาก
ภาคผนวก ข หน้า 496-514.

ค.ศ. 1971 โดยมีบทบัญญัติรวม 16 มาตรา และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 มกราคม ค.ศ. 1973 เป็นต้นไป ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาฉบับนี้โดยวิธีภาคยานุวัติ และมีผลใช้บังคับในประเทศไทยแล้ว ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2521

ในอนุสัญญากรุงโตเกียว และอนุสัญญากรุงเฮกนั้น เป็นการบัญญัติถึงลักษณะของการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการจี้เครื่องบิน โดยเฉพาะเท่านั้น ส่วนอนุสัญญากรุงมอนทรีลได้พยายามหามาตรการเพื่อที่จะให้ครอบคลุมถึงการกระทำทุกชนิด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการบินพลเรือนระหว่างประเทศสามารถที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดได้ในอนุสัญญาฉบับนี้ได้กำหนดความผิดใหม่เข้าไปอีก คือ ทำลายอากาศยานในขณะบริการ ซึ่งทำให้อากาศยานไม่สามารถทำการบินได้ ทำลายเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ แจ้งข่าวสารอันเป็นเท็จ ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานที่กำลังบินอยู่ การพยายามกระทำความผิดหรือการสมคบกันเพื่อกระทำความผิดก็ถือว่าเป็นความผิด จึงเห็นได้ว่าอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดบนอากาศยานนั้น ได้พยายามกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมเพื่อมิให้เกิดช่องว่าง เช่น กำหนดให้รัฐภาคีกำหนดบทลงโทษอย่างรุนแรงโดยกฎหมายแห่งชาติของรัฐภาคีต้องพยายามหามาตรการเป็นไปได้ในการป้องกันการกำหนดความผิด ให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐที่ร้องขอ หรือไม่ก็ต้องดำเนินการฟ้องร้องผู้กระทำความผิด นอกจากนี้รัฐภาคีจะต้องใช้ดุลยพินิจที่จะตัดสินในลักษณะเดียวกันกับความผิดธรรมดาภายใต้กฎหมายของรัฐ¹¹⁰ จนกระทั่งถึงวันที่ 28 กรกฎาคม ค.ศ. 1987 มีประเทศภาคีที่เข้าผูกพันตามอนุสัญญานี้รวม 137 ประเทศ ซึ่งประเทศไทยก็ได้เข้าร่วมเป็นภาคีตามอนุสัญญานี้ด้วย¹¹¹ และอนุสัญญาฉบับนี้ก็มีผลตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาโดยมีประเทศสมาชิกขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง ทุกประเทศ

¹¹⁰ Terry Richard Kane, op.cit, p. 303.

¹¹¹ รายชื่อรัฐสมาชิกตามอนุสัญญานี้ ศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 509-514.

3.5.4.4 พิธีสารเพิ่มเติมจากอนุสัญญากรุงมอนทรีลว่าด้วยการปราบปราม
การกระทำที่ผิดกฎหมายโดยใช้วิธีการรุนแรงเพื่อความปลอดภัย
ของท่าอากาศยานในการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

(PROTOCOL FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL ACTS OF VIOLENCE AT AIRPORTS SERVING INTERNATIONAL CIVIL AVIATION, SUPPLEMENTARY TO THE CONVENTION FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL ACTS AGAINST THE SAFETY OF CIVIL AVIATION SIGNED AT MONTREAL ON 23 SEPTEMBER 1971)

พิธีสารฉบับนี้ เป็นบทบัญญัติที่เสริมตามอนุสัญญาเพื่อการปราบปราม การกระทำที่ผิดกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ซึ่งทำกันที่กรุงมอนทรีล เมื่อวันที่ 23 กันยายน ค.ศ. 1971 การตีความในพิธีสารฉบับนี้และอนุสัญญากรุงมอนทรีลต้องตีความ ให้สอดคล้องต้องกัน จะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือพิธีสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญากรุงมอนทรีล (ดูมาตรา 1 ของพิธีสารฉบับนี้) และพิธีสารฉบับนี้ได้มีการลงนามกันที่กรุงมอนทรีลเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1988¹¹² รัฐบาลตามพิธีสารฉบับนี้ต่าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำที่ผิดต่อกฎหมายโดยใช้วิธีการรุนแรงซึ่งเป็นอันตราย หรือเป็นอันตรายต่อบุคคลที่ท่าอากาศยานที่ใช้ในการบินพลเรือนระหว่างประเทศ หรือเป็นอันตรายต่อการปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยของท่าอากาศยานต่าง ๆ ในการที่จะสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนทั่วโลกให้เห็นว่าท่าอากาศยานทั้งหลายต่างก็มี

¹¹²International Civil Aviation Organization, 1988. Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, Supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Aviation, Done at Montreal on 23 September 1971. Doc. 9518 และรายละเอียดของอนุสัญญาศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 672-675.

ความปลอดภัย และเป็นการกระทำให้เกิดความสงบในความปลอดภัย และดำเนินการแทรกแซงสิ่ง การไปยังการบินพลเรือนของทุก ๆ รัฐ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเหล่านี้เป็นสิ่งที่สร้างวิกฤติ- การณ์ให้เกิดขึ้นในประชาคมระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อการกำจัดการกีดกัน การกระทำเหล่านี้ให้หมดสิ้นไป ด้วยเหตุนี้ทุกฝ่ายจึงต้องการเร่งรัดในการทามาตรการที่เหมาะสมเพื่อ การลงโทษผู้กระทำผิด ด้วยทุกฝ่ายจึงเห็นความสำคัญที่จะรับเอาบทบัญญัติที่เป็นการส่งเสริมสนับสนุน ตามอนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ซึ่งทำกันที่กรุงมอนทรีล เมื่อวันที่ 23 กันยายน ค.ศ. 1977

พิธีสารฉบับนี้จึงมีบทบัญญัติเพื่อการปราบปรามการกระทำทั้งหลาย ที่ใช้ความรุนแรง และเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของท่าอากาศยานที่ใช้เพื่อการเดินทาง ใน การบินพลเรือนระหว่างประเทศ ในพิธีสารฉบับนี้จึงมีบทบัญญัติเพื่อการปราบปรามนี้รวมไว้ทั้งสิ้น 9 มาตรา และเปิดให้ทุก ๆ รัฐที่มีใช้เป็นสมาชิกขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ เข้า เป็นภาคีตามพิธีสารฉบับนี้ได้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม ค.ศ. 1988 เป็นต้นไป รายละเอียดของการ เข้าไปภาคีและผลบังคับใช้ให้ดูมาตรา 4 ถึงมาตรา 9

สารสำคัญของพิธีสารฉบับนี้ อยู่ที่กำหนดให้รัฐภาคีทามาตรการที่ เหมาะสม เพื่อป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดที่จะเกิดขึ้นกับท่าอากาศยานการบินพลเรือน ระหว่างประเทศ และจะต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดภายใต้ เขตอำนาจศาลของรัฐภาคีในทันที โดย ไม่มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ไปยังรัฐที่กล่าวอ้างว่า ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิดนั้นและนำ เชื่อ ว่าพิธีสารฉบับนี้จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของพิธีสารเช่นเดียวกัน เนื่องจากรัฐสมาชิกขององค์การ บินพลเรือนระหว่างประเทศต่างก็เข้าผูกพันเป็นภาคีในพิธีสารฉบับนี้ทั้งสิ้น¹¹³ จึงเป็นสิ่งที่พิสูจน์ ให้ เห็นถึงความร่วมมือกันอย่างแท้จริง และประเทศไทยก็เข้าเป็นภาคีด้วย โดยไม่ต้องออกกฎหมาย อนุวัติการให้เป็นไปตามพิธีสาร เพราะมี พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2515 และมีกฎหมายภายในรองรับอยู่แล้ว

¹¹³ International Civil Aviation Organization, 1988, Protocol.

3.5.4.5 อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมาย ซึ่งมุ่ง
กระทำต่อความปลอดภัยในการเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ¹¹⁴

(CONVENTION FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL
ACTS AGAINST THE SAFETY OF MARITIME NAVIGATION)

วัตถุประสงค์หลักของอนุสัญญานี้ เพื่อให้เป็นไปตามกฎบัตรของ
องค์การสหประชาชาติ ในการที่จะให้มีสันติสุข ความมั่นคงให้คงอยู่ในระดับระหว่างประเทศและ
เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความสัมพันธ์อันดีและการปฏิบัติร่วมกันระหว่างรัฐให้บังเกิดขึ้น โดยคำนึง
ถึงสิทธิของประชาชนทุกคนในการมีเสรีภาพและความปลอดภัยตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
เนื่องจากองค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศเล็งเห็นว่าลัทธิการก่อการร้ายไม่ว่าจะกระทำใน
รูปแบบใดเป็นอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ผู้บริสุทธิ์ และเป็นอันตรายต่อสิทธิเสรีภาพ หรือการบริการใน
การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ ปราบปรามการที่ก่อกวนขึ้นจากการกระทำของผู้นักก่อการร้ายระหว่าง
ประเทศจึงเป็นภัยอันตรายต่อประชาคมระหว่างประเทศ องค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศจึง
เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างจริงจังเพื่อ
การป้องกันปราบปรามการกระทำผิดใด ๆ ที่เป็นความผิดกฎหมายโดยมุ่งกระทำต่อความปลอดภัย
ในการเดินเรือทะเลระหว่างประเทศและจะต้องดำเนินการฟ้องร้องและลงโทษผู้กระทำความผิด
ต่อกฎหมายในทันที

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้นองค์การเดินเรือทะเลระหว่าง
ประเทศจึงได้ยกร่างอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมาย ซึ่งมุ่งกระทำต่อความ
ปลอดภัยในการเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้รัฐสมาชิกขององค์การเดินเรือทะเล
ระหว่างประเทศปฏิบัติตามอนุสัญญานี้

อนุสัญญาฉบับนี้ได้ทำการยกร่างเมื่อระหว่างวันที่ 15-19 มิถุนายน ค.ศ.
1987 และทำที่กรุงลอนดอนประเทศอังกฤษมีบทบัญญัติรวม 22 มาตรา

สารสำคัญของอนุสัญญานี้ คือ มีบทบัญญัติให้รัฐภาคีตามาตรการที่รัดกุมเพื่อ
ป้องกันปราบปรามการกระทำผิด และมีเขตอำนาจศาลที่จะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเห็นออาณาเขต

¹¹⁴International Maritime Organization, LEG/ES.1/3, 3 July
1987. และรายละเอียดของอนุสัญญานี้ศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 676-689.

ของรัฐภาคีหรือเรือเดินทะเลระหว่างประเทศที่ติดธงของรัฐหรือเป็นเรือสัญชาติของรัฐ และเมื่อภาคีมีเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำผิดแล้วห้ามมิให้รัฐภาคีส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐอื่น รัฐภาคีจะต้องดำเนินคดีในทันที แต่ถ้าไม่มีเขตอำนาจศาลก็ส่งไปยังรัฐที่ร้องขอไว้ นอกจากนี้รัฐภาคีจะต้องออกกฎหมายภายในของรัฐให้สอดคล้องกับอนุสัญญานี้ อีกทั้งจะต้องให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกันปฏิบัติระหว่างรัฐภาคี

อนุสัญญานี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อมีรัฐเข้าเป็นสมาชิกภาคี 15 รัฐขึ้นไปโดยปราศจากข้อสงวน (ความหมายของข้อสงวนคือมีหลายกรณีที่รัฐต้องการลงนามหรือให้สัตยาบันแสดงความยินดียอมรับข้อผูกพันตามสนธิสัญญาโดยตั้งเงื่อนไขว่า ไม่ยอมรับบทบัญญัติบางข้อหรือยอมรับโดยให้มีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างในแง่หนึ่ง ข้อสงวนก็ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงแก้ไขที่ภาคีฝ่ายหนึ่งแทรกไว้ในสนธิสัญญา¹¹⁵) ของรัฐภาคีด้วยและเมื่อระยะเวลาได้ผ่านพ้นไปแล้ว 90 วัน อนุสัญญานี้ได้ยกร่างเสร็จเมื่อไม่นานมานี้ ขณะนี้จึงอยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐทั้งหลายรวมทั้งประเทศไทยก็ยังไม่ได้เข้าร่วมเป็นภาคีอยู่จึงต้องรอดูผลว่าอนุสัญญานี้จะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ต่อไป โดยสรุปอนุสัญญานี้บังคับให้ต้องขึ้นมาเพื่อการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศจะเกิดขึ้นในการเดินเรือทะเลระหว่างประเทศโดยเฉพาะ ผู้เขียนมีความเห็นว่าเชื่อว่าอนุสัญญานี้ควรบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมระหว่างประเทศซึ่งทุกประเทศก็ต้องการความปลอดภัยด้วยกันทุกประเทศ

3.5.4.6 พิธีสารสำหรับการปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายที่มุ่งกระทำต่อความปลอดภัยในอาณาเขตของการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติเพื่อวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งตั้งอยู่บนไหล่ทวีป (PROTOCOL FOR THE SUPPRESSION OF UNLAWFUL ACTS AGAINST THE SAFETY OF FIXED PLATFORMS LOCATED ON THE CONTINENTAL SHELF)¹¹⁶

¹¹⁵ Cf. Lord McNair, op. cit., pp. 158-177.

E. Lauterpacht, op.cit., pp. 200-244.

¹¹⁶ International maritime Organization, LEGIES.1/3, 3 July 1987.

พิธีสารฉบับนี้ เป็นพิธีสารเพิ่มเติมจากอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมายซึ่งมุ่งกระทำต่อความปลอดภัยในการเดินเรือระหว่างประเทศ ซึ่งได้ยกร่างขึ้นเมื่อระหว่างวันที่ 15-19 มิถุนายน ค.ศ. 1987 ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ขึ้นในการป้องกันปราบปรามการก่อการร้ายระหว่างประเทศที่มุ่งกระทำต่อความปลอดภัยในอาณาเขตของการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งตั้งอยู่บนไหล่ทวีป พิธีสารฉบับนี้มีบทบัญญัติรวม 10 มาตรา และจะมีผลบังคับใช้เมื่อมีรัฐเข้าเป็นภาคีตามพิธีสารฉบับนี้ตั้งแต่ 2 รัฐขึ้น โดยจะต้องปราศจากข้อสงวนจากรัฐภาคีด้วยและเมื่อระยะเวลาได้ผ่านพ้นไปแล้วเป็นเวลา 90 วัน ซึ่งประเทศไทยก็ยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีตามพิธีสารฉบับนี้

สาระสำคัญของพิธีสารฉบับนี้จะมีบทบัญญัติให้รัฐภาคีทำมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการก่อการร้ายที่ผิดกฎหมายซึ่งมุ่งกระทำต่อความปลอดภัยในการเดินเรือระหว่างประเทศ โดยให้มีเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำผิดนั้น และจะไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐอื่นเมื่อรัฐภาคีมีเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำผิดนั้นแล้ว และพิธีสารฉบับนี้จะไม่เป็นสิ่งที่ขัดกับกฎหมายภายในของรัฐภาคีที่มีเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำผิดที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว ทั้งนี้รัฐภาคีควรออกกฎหมายภายในของรัฐให้สอดคล้องกับพิธีสารฉบับนี้ นอกจากนี้ยังให้นำบทบัญญัติในมาตรา 6 และมาตรา 8-16 ของอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมายซึ่งมุ่งกระทำต่อความปลอดภัยในการเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ สามารถมาบังคับใช้ในพิธีสารฉบับนี้ได้ด้วย

ด้วยเหตุที่พิธีสารฉบับนี้ได้ทำการยกร่างเสร็จเมื่อปี ค.ศ. 1987 ขณะนั้นจึงอยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐทั้งหลายว่าจะเข้าเป็นภาคีตามพิธีสารฉบับนี้หรือไม่ ด้วยเหตุนี้จึงต้องรอดูผลว่า พิธีสารฉบับนี้จะสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ต่อไป แต่ผู้เขียนเชื่อว่าน่าจะมีบรรลุผลเพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความปลอดภัยทางด้านเศรษฐกิจโดยตรง

- 3.5.5 อาชญากรรมที่กระทำผิดต่อความเป็นมนุษย์และสิทธิของคน มีอนุสัญญาในระดับระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศประเภทนี้ คือ

3.5.5.1 อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามและลงโทษการกระทำที่เป็นการก่อการร้ายในรูปของอาชญากรรมที่กระทำต่อบุคคลและการข่มขู่บังคับที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายซึ่งมีความสำคัญในระดับระหว่างประเทศ¹¹⁷ (THE CONVENTION TO PREVENT AND PUNISH THE ACTS OF TERRORISM TAKING THE FORM OF CRIMES AGAINST PERSONS AND RELATED EXTORTION THAT ARE OF INTERNATIONAL SIGNIFICANCE)

อนุสัญญานี้จัดทำขึ้นในกลุ่มประเทศสมาชิกขององค์การนาาาารัฐอเมริกาลงนามเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1971 ที่วอชิงตัน ดีซี ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีประเทศที่ร่วมลงนามคือ

1. โคลัมเบีย	2. คอสตาริกา
3. สาธารณรัฐโดมินิกัน	4. เอล ซาลวาดอร์
5. ฮอนดูรัส	6. จาไมกา
7. เม็กซิโก	8. นิคารากัว
9. ปานามา	10. ไตรนิแดดและโตโกบา
11. สหรัฐอเมริกา	12. อุรุกวัย
13. เวเนซุเอล่า	
- แต่มีประเทศที่ให้สัตยาบันคือ

1. คอสตาริกา	2. สาธารณรัฐโดมินิกัน
3. เม็กซิโก	4. นิคารากัว
5. เวเนซุเอล่า	

¹¹⁷Encyclopedia of the United Nation. The Convention to prevent and Punish the Acts of Terroism Taking the Form of Crimes Against Persons and Related Extortion that are of Interrnational Significance. p. 392 และรายละเอียดของอนุสัญญานี้ได้ศึกษาจากภาคผนวก ข หน้า 522-523.

สารสำคัญของอนุสัญญามี่ดังนี้¹¹⁸

มาตรา 1 รัฐซึ่งอยู่ภายใต้อนุสัญญานี้ให้สัญญาต่อกันว่าจะร่วมมือกันภายในรัฐสมาชิก โดยกำหนดมาตรการร่วมกันซึ่งพิจารณาแล้ว เห็นว่าจะเกิดผลบังคับ ซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมายของรัฐนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายซึ่งก่อตั้งขึ้นมาด้วยอนุสัญญานี้ เพื่อการปราบปรามและการลงโทษการกระทำที่เป็นการก่อการร้าย ซึ่ง ได้แก่ การลักพาตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ การฆาตกรรม และการประทุษร้ายต่อชีวิต หรือร่างกายของบุคคลซึ่งรัฐมีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายระหว่างประเทศ ในการคุ้มครองเป็นพิเศษอย่างต่อเนื่องกับอาชญากรรมเหล่านี้

มาตรา 2 สำหรับจุดประสงค์ของอนุสัญญานี้ การลักพาตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ การฆาตกรรม และการประทุษร้ายต่อชีวิต หรือบุคคล รัฐมีหน้าที่เป็นพิเศษที่จะต้องให้ความคุ้มครองให้ถูกต้องตามกฎหมายระหว่างประเทศ และต้องกระทำอย่างต่อเนื่องกับอาชญากรรมเหล่านี้ โดยลักษณะของอาชญากรรมประเภทนี้จะถูกพิจารณาว่าเป็นอาชญากรรมธรรมดาในทางกฎหมายระหว่างประเทศ โดยไม่มีเหตุผลใด ๆ

มาตรา 3 บุคคลผู้ซึ่งถูกฟ้องร้องหรือลงโทษสำหรับการกระทำใด ๆ ตามมาตรา 2 ในอนุสัญญานี้จะต้องอยู่ในบังคับของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งมีบทบังคับระหว่างคู่สัญญาหรือในคดีของรัฐ ที่ไม่กระทำการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่มีอยู่ในสนธิสัญญา ซึ่งถูกต้องตามกฎหมายของรัฐนั้น ๆ ในเรื่องความรับผิดชอบของรัฐก็จะอยู่ภายในเขตอำนาจศาลของรัฐนั้น หรือการคุ้มครองบุคคลเหล่านั้น ให้ขึ้นอยู่กับสิทธิการตัดสินใจโดยดุลภาพของการกระทำและตัดสินใจด้วยการนำเอามาตรฐานของอนุสัญญานี้ไปปรับใช้

มาตรา 4 บุคคลใดต้องหมดเสรีภาพไปโดยอนุสัญญานี้จะต้องได้รับการประกันจากกฎหมายด้วยวิธีพิจารณาคดีด้วยระบบคุณธรรม

มาตรา 5 เมื่อมีการร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยเฉพาะอาชญากรรมตามมาตรา 2 คำร้องขอ นั้นไม่ใช่คำสั่งที่บังคับเพราะจะต้องมีการค้นหาความจริงโดยรัฐซึ่งถูกร้องขอ หรือเพราะว่ามีกฎหมายอื่น หรือมีรัฐธรรมนูญขัดขวางไว้ในกรณีเช่นนี้รัฐซึ่งถูกร้องขอมีพันธกรณี ที่จะต้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการฟ้องร้องผู้กระทำผิดราวกับว่าการกระทำ ความผิดนั้น ได้เกิดขึ้นในดินแดนของตน การตัดสินใจว่าจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือไม่ เป็นเรื่องอำนาจ

¹¹⁸ Terry Richard Kane, op.cit., pp. 305-306.

ของเจ้าหน้าที่ภายในรัฐที่ถูกร้องขอ โดยเฉพาะ ในเรื่องวิธีการของบทบัญญัติมาตรานี้ เป็นพันธกรณีที่ควรได้รับการเคารพ

มาตรา 6 ไม่มีบทบัญญัติของอนุสัญญานี้จะถูกนำไปใช้ในทางแปลความหมายในสิทธิความคุ้มครองของผู้ลี้ภัยต้องเสียไป

อนุสัญญานี้เป็นอนุสัญญาพหุภาคีแบบเปิดคือ เปิดโอกาสให้เฉพาะประเทศที่อยู่ในกลุ่มองค์การนาารัฐอเมริกันเท่านั้น ที่จะเข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญานี้ได้ ซึ่งมีอยู่หลายรัฐในกลุ่มขององค์การรัฐอเมริกันเข้าเป็นภาคี จึงน่าเชื่อว่าอนุสัญญานี้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาซึ่งมีผลผูกพันเฉพาะรัฐที่เข้าเป็นภาคี ในกลุ่มองค์การรัฐอเมริกันเท่านั้นและเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้เห็นว่าองค์การระดับส่วนภูมิภาคก็ให้ความร่วมมือกัน ในการปราบปรามการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

3.5.5.2 อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามและลงโทษอาชญากรรมที่กระทำผิดต่อบุคคลผู้ได้รับความคุ้มครองระหว่างประเทศรวมทั้งผู้แทนทางการทูต
(CONVENTION THE PREVENTION AND PUNISHMENT OF CRIMES AGAINST INTERNATIONALLY PROTECTED PERSONS INCLUDING DIPLOMATIC AGENTS)¹¹⁹

อนุสัญญานี้เป็นอนุสัญญาที่สืบเนื่องมาจากข้อมติขององค์การสหประชาชาติที่ 3166 (XXVII) ลง 14 ธันวาคม ค.ศ. 1973 และมีสาระสำคัญของอนุสัญญาคือ รัฐภาคีในอนุสัญญานี้เห็นว่าเป็นไปตามความประสงค์และหลักเกณฑ์ของกฎบัตรองค์การสหประชาชาติในส่วนที่เกี่ยวกับความมั่นคงของสันติภาพระหว่างประเทศ และเพื่อการสนับสนุนในความสัมพันธ์ฉันมิตรและการร่วมมือปฏิบัติระหว่างรัฐ จึงพิจารณาว่าอาชญากรรมที่กระทำผิดกฎหมายต่อผู้แทนทางการทูตและบุคคลอื่น ๆ ในระดับระหว่างประเทศซึ่งได้รับความคุ้มครองจากภัยอันตราย ดังนั้นเพื่อ

¹¹⁹ General Assembly Resolution 3166 (XXVII). Convention on the Prevention and punishment of Crimes against Internationally Protected Persons including Diplomated Agents. และรายละเอียดของอนุสัญญานี้ศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 524-532.

รักษาความปลอดภัยต่อบุคคลเหล่านี้จึงต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์อย่างจริงจัง เพื่อการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้คงอยู่ต่อไปจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่รัฐต่าง ๆ จะต้องร่วมมือกันปฏิบัติในระหว่างรัฐ และเชื่อว่าการกระทำความผิดของอาชญากรรมเช่นนี้เป็นส่วนที่มีความสำคัญที่จะทำให้ความสัมพันธ์ในประชาคมระหว่างประเทศถึงกาลอวสานลงได้ จึงลงความเห็นร่วมกันว่าจะต้องมีการเร่งรัดในการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและได้ผลอย่างจริงจัง เพื่อการปราบปรามและลงโทษต่ออาชญากรรมในลักษณะเช่นนี้ คือ ให้รัฐทุก ๆ รัฐหามาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและปราบปรามเหตุร้ายที่จะเกิดขึ้นกับผู้แทนทางการทูตหรือครอบครัวของบุคคลเหล่านี้ นอกจากนี้จะต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในทันที หรือส่งไปยังรัฐที่ร้องขอ และรัฐภาคียังมีเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในดินแดนของรัฐภาคี หรือรัฐภาคีได้รับความเสียหายจากการกระทำนั้นและยังมีอำนาจดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเมื่อรัฐภาคีจับตัวผู้กระทำความผิดได้¹²⁰

อนุสัญญานี้จึงกำหนดบทบัญญัติเป็นหลักเกณฑ์ไว้รวม 20 มาตรา และเปิดให้ลงนามที่กรุงนิวยอร์กตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม ค.ศ. 1973 เป็นต้นไป และเปิดให้ลงนามจนกระทั่งถึงวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 1974 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1977 เป็นต้นไป ที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติในกรุงนิวยอร์ก อนุสัญญานี้จะต้องให้สัตยาบันและสัตยาบันสารจะถูกเก็บไว้ที่เลขาธิการองค์การสหประชาชาติแต่อนุสัญญานี้ก็ยังคงเปิดให้ภาคยานุวัติได้ไม่ว่ารัฐใด ๆ และภาคยานุวัติสารจะถูกเก็บไว้ที่เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ

จนกระทั่งถึงวันที่ 28 กรกฎาคม ค.ศ. 1987 มีประเทศที่ลงนามและให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติ ตามอนุสัญญานับรวม 71 ประเทศ¹²¹ ซึ่งประเทศไทยยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญานับนี้ และเมื่อศึกษาจากรัฐที่เข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญานับนี้เป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ว่า อนุสัญญานับนี้ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางด้านการเมือง รัฐส่วนใหญ่จึงไม่อยากจะเกี่ยวข้องด้วย แต่ก็ต้องรอดูผลต่อไป เพราะยังเปิดโอกาสให้รัฐทั้งหลายภาคยานุวัติอนุสัญญานับนี้ได้

¹²⁰Terry Richard Kane, op.cit., p. 304.

¹²¹General Assembly Resolution 3166 (XXVIII), op.cit. รายชื่อรัฐภาคีของอนุสัญญานับนี้ศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 529-532.

3.5.5.3 อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการกระทำความผิดกฎหมายโดย
การจับตัวบุคคลไปเป็นประกัน¹²² (INTERNATIONAL
 CONVENTION AGAINST THE TAKING OF HOSTAGES)

อนุสัญญานี้ถูกร่างขึ้นมาโดยคณะกรรมการที่ถูกแต่งตั้งขึ้นมาโดยสมัชชา
 องค์การสหประชาชาติตามข้อมติที่ 31/103 ลง 15 ธันวาคม ค.ศ. 1976 เพื่อการปราบปราม
 การก่อการร้าย โดยเปิดให้ลงนามและให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติตามอนุสัญญานี้ได้

สารสำคัญในอนุสัญญานี้คือ วัตถุประสงค์ในอนุสัญญานี้เห็นว่า

1. เพื่อให้วัตถุประสงค์หลักเกณฑ์ของกฎบัตรขององค์การสหประชาชาติ
 ในส่วนที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์สันติภาพและความปลอดภัยระหว่างประเทศ และสนับสนุนความสัมพันธ์
 ฉันทมิตรและการปฏิบัติร่วมกันระหว่างรัฐ

2. โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนึกในสิทธิของบุคคลทุกคนในการมีชีวิต
 อยู่เสรีภาพและความปลอดภัยของบุคคล และเป็นการเริ่มแสดงให้เห็นถึงปฏิกิริยาสากลว่าด้วยสิทธิ
 มนุษยชน และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของประชาชนและการปกครอง

3. ยืนยันให้เห็นถึงหลักเกณฑ์ในสิทธิที่เท่าเทียมกันและสิทธิมูล
 ฐานแห่งการมีศักดิ์ศรีของประชาชนอันเป็นการเคารพนับถือในกฎบัตรขององค์การสหประชาชาติ
 และปฏิกิริยาว่าด้วยหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์ฉันทมิตร
 และการร่วมมือปฏิบัติระหว่างรัฐ เพื่อให้ถูกต้องตามกฎบัตรขององค์การสหประชาชาติและตามข้อ
 มติอื่นของสมัชชาองค์การสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในเรื่องนี้

4. จึงเห็นว่า การจับตัวบุคคลไปเป็นประกันเป็นความผิดมหันต์
 และเกี่ยวข้องกับประชาคมระหว่างประเทศ และในความประสงค์ตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้คือ
 บุคคลใด ๆ ก็ตามที่กระทำความผิดโดยการจับตัวบุคคลไปเป็นประกัน จะถูกฟ้องร้องดำเนินคดี
 หรือถูกลงตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดน

5. ทำให้เชื่อว่า เป็นความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดพัฒนาใน

¹²² Yearbook of United Nations. 1979, International Convention
 against the taking of Hostages รายละเอียดของอนุสัญญานี้ศึกษาได้จากภาคผนวก ข
 หน้า 533-541.

ระหว่างประเทศ เนื่องการร่วมมือปฏิบัติในระหว่างรัฐอย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้เกิดผลในมาตรการ บังคับเพื่อการปราบปราม การฟ้องร้องดำเนินคดี และการลงโทษการกระทำใด ๆ ที่เป็นการจับตัว บุคคลไปเป็นประกันอันเป็นการแสดงออกถึงการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

อนุสัญญาฉบับนี้มุ่งให้รัฐภาคีมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดหรือมีละเมิดก็ต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐที่ร้องขอไม่ว่าการกระทำผิดนั้นจะมีวัตถุประสงค์ ด้วยเหตุใดก็ตามและรัฐภาคีมีพันธกรณีที่จะต้องออกกฎหมายภายในของรัฐให้สอดคล้องกับอนุสัญญา ฉบับนี้และมีเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำผิดที่เกิดขึ้นภายในดินแดนของรัฐภาคีหรือรัฐภาคีได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดนั้น¹²³

อนุสัญญานี้จึงได้จัดทำออกมาเป็นบทบัญญัติรวม 20 มาตรา ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับความประสงค์ข้างต้น และเปิดให้ลงนามที่กรุงนิวยอร์กตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม ค.ศ. 1979 เป็นต้นไป และตามมาตรา 17 อนุสัญญานี้เปิดให้ลงนามโดยทุกรัฐได้จนกระทั่งถึงวันที่ 31 ธันวาคม 1980 ที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติในกรุงนิวยอร์กและจะต้องให้สัตยาบัน โดย... สัตยาบันสารจะถูกเก็บไว้ที่เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ แต่อนุสัญญานี้ก็ยังเปิดให้ทุก ๆ รัฐเข้าภาคยานุวัติได้โดย ภาคยานุวัติสารจะถูกเก็บไว้ที่เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน ค.ศ. 1983 เป็นต้นไป โดยมีประเทศที่เข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญานี้รวม 56 ประเทศ¹²⁴ แต่ประเทศไทยไม่ได้เข้าร่วมเป็นภาคีด้วย หากจะวิเคราะห์ถึงการใช้ตามอนุสัญญานี้ก็จะทราบได้ว่า ไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เพราะมีรัฐที่เข้าผูกพันตามอนุสัญญานี้ไม่มากนักจึงเป็นสิ่งที่ไม่แสดงความร่วมมือกันอย่างแท้จริง สาเหตุน่าจะเนื่องมาจากอนุสัญญานี้เกี่ยวข้องกับปัญหาทางการเมืองโดยตรงแต่ก็ต้องรอผลในอนาคตต่อไปอีกด้วยเพราะว่าอนุสัญญานี้ยังเปิดโอกาสให้ภาคยานุวัติได้

¹²³ Terry Richard Kane, op.cit., pp. 306-307.

¹²⁴ Yearbook of United Nations. 1979, op. cit. รายชื่อรัฐภาคีตาม อนุสัญญานี้ ศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 539-541.

3.5.5.4 อนุสัญญาสภายุโรปว่าด้วยการปราบปรามการก่อการร้าย¹²⁵
(EUROPEAN CONVENTION ON THE SUPPRESSION OF
TERRORISM)

ได้ทำการร่างอนุสัญญาและลงนามกันเมื่อวันที่ 27 มกราคม ค.ศ.
1977 ที่สตราสเบิร์ก โดยมีสมาชิก 16 ประเทศคือ

1. เบลเยียม	2. เติมมารีค
2. ฝรั่งเศส	4. สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน
5. ไอร์แลนด์	6. อิตาลี
7. ลักเซมเบิร์ก	8. เนเธอร์แลนด์
9. สหราชอาณาจักร	10. สวีเดน
11. ออสเตรีย	12. มอลต้า
13. ตุรกี	14. ไชปรัส
15. สเปน	16. โปรตุเกศ

แต่ไอร์แลนด์ และมอลต้า งดเว้นไม่ออกเสียง

มีประเทศที่ให้สัตยาบันตามอนุสัญญานี้ จนกระทั่งสิ้นปี 1971 คือ

1. ออสเตรีย	2. เติมมารีค
3. สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน	4. อังกฤษ
5. สวีเดน	6. ไชปรัส

¹²⁵Multilateral European Convention on the Suppression of terrorism conclude at Strasbourg on 27 January 1977. No. 17828 และรายละเอียดของอนุสัญญาศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 542-548.

สารสำคัญของอนุสัญญานี้จะเน้นถึงการปราบปรามอาชญากรรมที่
เป็นความผิดในลักษณะ

1. การกระทำการเป็นสลัดอากาศ
2. การจับตัวบุคคลไปเป็นประกัน
3. การพยายามประทุษร้ายต่อชีวิตหรือให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย
4. การกระทำละเมิดในเสรีภาพต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีลักษณะทางการทูต

มีบทบัญญัติรวม 16 มาตรา อนุสัญญานี้เปิดให้ลงนามได้เฉพาะสมาชิกของสภายุโรป และให้มอบสัตยาบันสารไว้กับเลขานุการของสภายุโรป และจะมีผลบังคับใช้เมื่อผ่านพ้นไปแล้ว 3 เดือน หลังจากที่ได้มอบสัตยาบันสารไว้กับเลขานุการสภายุโรป การให้เข้าเป็นภาคีและให้สัตยาบันจะทำเมื่อใดก็ได้ แต่อนุสัญญานี้จะมีผลใช้ในวันที่ 4 สิงหาคม ค.ศ. 1978 เป็นต้นไป สารสำคัญของอนุสัญญานี้กำหนดให้รัฐภาคีมีพันธกรณีที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐที่ร้องขอ หรือมิฉะนั้นก็ต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด รัฐภาคีจะต้องกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามเหตุร้ายที่จะเกิดขึ้น ในดินแดนของรัฐหรือเมื่อรัฐได้รับผลกระทบที่เกิดความเสียหายแก่รัฐภาคี อนุสัญญานี้เป็นอนุสัญญาพหุภาคีแบบเปิด คือ มุ่งให้รัฐที่เป็นสมาชิกของสภายุโรปเท่านั้นที่จะเข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญาในฉบับนี้ได้ ผลการบังคับใช้อนุสัญญานี้จะถือได้ว่าสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในระดับปานกลาง เพราะมีรัฐสมาชิกของสภายุโรป เข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญานี้ยังไม่ครบจำนวนของรัฐสมาชิกของสภายุโรป แต่อนุสัญญาการต่อต้านการก่อการร้ายฉบับนี้ก็เป็นสิ่งที่ยืนยันให้เห็นได้ว่า ประชาคมระหว่างประเทศได้ให้ความสนใจ และความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศ แม้แต่สภายุโรปซึ่งเป็นองค์การระดับส่วนภูมิภาคยังเห็นความสำคัญต่อปัญหา และพยายามที่จะกำจัดให้หมดสิ้นไป

3.5.5.5 อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองวัตถุที่มีกัมมันตภาพรังสี¹²⁶ (THE CONVENTION ON THE PHYSICAL PROTECTION OF NUCLEAR MATERIAL)

อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพของวัตถุนิวเคลียร์มีสาระสำคัญคือ ได้เปิดโอกาสให้ทุก ๆ รัฐลงนามเมื่อวันที่ 3 มีนาคม ค.ศ. 1980 และถึงแม้ว่าอนุสัญญาจะไม่มีผลบังคับจนกระทั่งจะมีรัฐให้สัตยาบันครบ 21 รัฐเสียก่อน (ในวันที่ 18 มีนาคม ค.ศ. 1980 มีรัฐร่วมลงนามในอนุสัญญานี้คือ ออสเตรเลีย สาธารณรัฐโดมินิกัน กรีซ กัวเตมาลา ปานามา และ สหรัฐอเมริกา) แต่ก็ เป็นข้อสรุปได้ว่าได้มีการเจรจาเพื่อ เป็นแนวทางที่สนับสนุน ให้หาคุณค่าของความร่วมมือกันในระหว่างประเทศเพื่อการใช้พลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ ซึ่งทุกรัฐก็ยังคงมีหลักเกณฑ์ในเรื่องเขตอำนาจศาลเป็นของตนเอง แต่อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญคือต้องร่วมมือกันปฏิบัติ ในระหว่างประเทศอันจะเป็นการส่งเสริมในระบบรักษาความปลอดภัยขององค์การพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ ภายใต้ระบบพนักงานขององค์การพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศจะต้องทำให้บรรลุผลถึงการตรวจตราว่าได้ใช้นิวเคลียร์เพื่ออำนวยความสะดวกไปในทางใดได้มากกว่า 45 ประเทศ หน้าที่นี้เป็นหน้าที่ที่จะต้องทำให้บรรลุผลถึงการนิรโทษกรรมในข้อเท็จจริงของความเคลื่อนไหวของนิวเคลียร์ซึ่งรัฐได้แจ้งให้องค์การทราบ เพื่อให้ตระหนักถึงการใช้นิวเคลียร์ไปในทางสันติ และจะเป็นการตรวจสอบที่จะไม่ให้มีการใช้นิวเคลียร์ไปในทางที่อื่นที่มีใช้ทางสันติ ซึ่งทุกรัฐต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อการตัดสินใจในระดับแห่งการใช้นิวเคลียร์ และจะต้องมีหน่วยงานที่มีมาตรการในการคุ้มครองรักษาวัตถุนิวเคลียร์ จากการถูกลักขโมยไป หรือจากการถูกแทรกซึมด้วยวัตถุอื่น ๆ หรือนำไปใช้ในทางที่ผิดได้อย่างง่ายดาย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้ หากมีกลุ่มผู้ก่อการร้ายใช้อาวุธนิวเคลียร์เป็นเครื่องมือเพื่อการก่อการร้ายแล้ว ผลที่ตามมาก็คือ จะทำให้สถานการณ์ในระหว่าง

¹²⁶ Second Review Conference of the Parties the treaty on the Non-Proliferation of Nuclear the Weapons Convention on the Physical Protection of Nuclear Material. Vol. 22, NPT/CONEJ1/6/Add I. 2 June 1980. และรายละเอียดของอนุสัญญาศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 637-649.

ประเทศเกิด ความจริงเครียดในทันทีทันใด ดังนั้นในระดับระหว่างประเทศทุกรัฐจะต้องร่วมมือกัน ปฏิบัติอย่างจริงจังในการพัฒนามาตรการเพื่อการคุ้มครองรักษาวัตถุนิวเคลียร์และสิ่งที่ใช้นิวเคลียร์ เป็นส่วนช่วย ซึ่งอาจจะถูกนำมาใช้เพื่อการข่มขู่ของผู้ลี้ภัย โคมินาหรือนำมาทำวินาศกรรม

อนุสัญญานี้จึงมีบทบัญญัติไว้ 23 มาตรา และมีความสำคัญพื้นฐาน อยู่ที่การคุ้มครองรักษาวัตถุนิวเคลียร์ในระหว่างการขนส่งระหว่างประเทศและการเก็บรักษาดูแล ถึงแม้ว่าจะมีอยู่หลายมาตราที่บัญญัติถึงการคุ้มครองการใช้ การเก็บรักษาและการขนส่งวัตถุนิวเคลียร์ ภายในประเทศก็ตาม ทั้งนี้ก็เพื่อให้มีการใช้วัตถุนิวเคลียร์ไปในทางสันติเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะต้องคุ้มครองรักษาอย่างถึงที่สุดเพื่อบังคับให้ไปตกอยู่ในความครอบครองของผู้ก่อการร้าย เพราะถ้า หากตกไปอยู่ในความครอบครองของผู้ก่อการร้ายและผู้ก่อการร้ายอาจใช้อาวุธนิวเคลียร์ไปในทาง อื่นที่มีใช้ทางสันติ ประชาคมระหว่างประเทศอาจจะได้รับภัยพิบัติอย่างมากมาย หากจะวิเคราะห์ ถึงผลของการบังคับใช้อนุสัญญานี้ขึ้นมา เชื่อถือว่า จะไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์เพราะเป็นเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกันปัญหาทางการเมืองโดยตรง และประเทศไทยก็ยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญานี้ นี้ แต่ถึงอย่างไรก็ควรดูในอนาคตต่อไปเพราะอนุสัญญานี้ยังเปิดโอกาสให้เข้าเป็นภาคีโดยการ ภาควิชานิติได้

- 3.5.5.6 อนุสัญญาว่าด้วยการกระทำผิดกฎหมาย โดยการกระทำทารุณและการกระทำที่ทารุณ โหดร้ายอื่น ๆ หรือการปฏิบัติอย่างเลวทราม หรือการลงโทษอย่างทารุณ¹²⁷ (CONVENTION AGAINST TORTURE AND OTHER CRUEL, INHUMAN OR DEGRADING TREATMENT OR PUNISHMENT)

¹²⁷ Multilateral Treaties Deposited with the Secretary General. Convention against Torture and Other Cruel Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. 31 December 1985 (ST/Leg-Ser/5) และรายละเอียดของอนุสัญญาศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 650-662.

อนุสัญญานี้ สมัชชาองค์การสหประชาชาติเป็นผู้เสนอต่อที่ประชุม สมัชชาเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1984 โดยมีประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วมประชุมและลงนามรวม ทั้งให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติรวม 60 ประเทศ¹²⁸ และประเทศไทยก็ยังไม่ได้เข้าร่วมเป็นภาคี ตามอนุสัญญานี้

สาระสำคัญของอนุสัญญาคือ รัฐภาคีในอนุสัญญานี้พิจารณาว่าร่วมกันว่า เพื่อให้เป็นการถูกต้องตรงกับหลักเกณฑ์ในกฎบัตรองค์การสหประชาชาติให้การรับรองต่อสิทธิที่เท่าเทียมกันต่อสมาชิกทุก ๆ คนในประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อเป็นพื้นฐานในการมีเสรีภาพ ความยุติธรรมและสันติสุข ให้เกิดขึ้นในโลก

ให้การรับรองว่าสิทธิที่กล่าวมาแล้วนั้นเป็นสิทธิที่สืบเนื่องมาจาก ความมีศักดิ์ศรีที่ฝังตัวอยู่ในมนุษยชาติทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามมาตรา 55 แห่งกฎบัตรองค์การสหประชาชาติที่สร้างพันธกรณีให้รัฐต่าง ๆ ต้องเคารพซึ่งกันและกันและต้องปฏิบัติตามในสิทธิมนุษยชนและพื้นฐานแห่งเสรีภาพ ในมาตรา 5 ของปฏิญญาสากลกล่าวด้วยสิทธิมนุษยชนและ มาตรา 7 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของพลเรือนและในทางการเมืองที่ได้กำหนดว่า ไม่มีผู้ใดจะกระทำการทารุณ โหดร้าย หรือปฏิบัติในสิ่งที่เลวทรามต่อมนุษยชาติได้

จึงเห็นควรมีปฏิญญาร่วมกันเพื่อปกป้องมนุษย์ทุก ๆ คนจากการกระทำที่มีลักษณะเป็นการทารุณหรือโหดร้ายอันต่อมนุษย์หรือปฏิบัติในสิ่งที่เลวทรามรวมทั้งการลงโทษ ในลักษณะอย่างนั้น อนุสัญญานี้จึงได้กำหนดบทบัญญัติไว้รวม 33 มาตรา และตามมาตรา 25 อนุสัญญานี้เปิดให้ทุก ๆ รัฐมีอำนาจลงนาม และให้สัตยาบันได้โดย สัตยาบันสารจะถูกเก็บไว้ที่เลขาธิการ องค์การสหประชาชาติตามมาตรา 26 เปิดให้เข้าภาคยานุวัติได้ และจะมีผลเมื่อภาคยานุวัติสาร ถูกเก็บไว้ที่เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ การให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติจะมีผลผูกพันเมื่อครบ 30 วัน หลังจากยื่นแจ้งต่อเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ

บทบัญญัติในอนุสัญญานี้กำหนดให้รัฐภาคีจะต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำ ความผิดตามอนุสัญญานี้ โดยมีเขตอำนาจศาลเหนือดินแดนของรัฐหรือเมื่อรัฐได้รับความเสียหาย จากการกระทำของผู้กระทำผิด และจะต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด นอกจากนั้นจะ ไม่มีการส่ง ผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐอื่น ๆ เมื่อทราบแน่ชัดว่าผู้กระทำผิดกระทำความผิดที่อยู่ในเขตอำนาจศาล

¹²⁸ Ibid. รายชื่อรัฐภาคีอนุสัญญานี้ศึกษาได้จากภาคผนวก ข หน้า 660.

ของภูมิภาคนี้ ภูมิภาคนี้จะต้องออกกฎหมายให้สอดคล้องต้องกันกับอนุสัญญานี้ และจะต้องหามาตรการ
ป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดที่จะเกิดขึ้นภายในอาณาเขตของรัฐหรือ เขตอำนาจศาลของ
ภูมิภาค และอนุสัญญานี้ยังไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์เนื่องจากมีรัฐภาคีอยู่เป็นจำนวนมากจึง
เป็นสิ่งที่แสดงถึงความไม่ร่วมมือกันอย่างจริงจัง สาเหตุน่าจะเนื่องมาจากเป็นอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง
กับปัญหาการเมืองโดยตรง จึงทำให้หลายประเทศไม่อยากจะเกี่ยวข้องด้วย เพราะเกรงกลัวผล
กระทบกระเทือนที่จะตามมา แต่ถึงอย่างไรก็ควรรอดูผลในอนาคตด้วยเพราะอนุสัญญานี้ยัง
เปิดให้ภาคิกานวัติได้

3.5.5.7 อนุญัตตอ์ค่อค้ำนการก่การร่ำย (SAARC REGIONAL CONVENTION ON SUPPRESSION OF TERRORISM)

สืบเนื่องมาจากการประชุมสุดยอดของสมาคมเพื่อความร่วมมือแห่ง
ภูมิภาคเอเชียใต้ (SOUTH ASIAN ASSOCIATION FOR REGIONAL COOPERATION SAARC)
ครั้งที่ 3^{๑๐} มีขึ้นที่กรุงกัวมัทู เนปาล ระหว่างวันที่ 2-4 พฤศจิกายน 2530 ผู้นำทั้ง
7 ประเทศที่เข้าร่วมประชุมได้แก่ ประเทศเนปาล ซึ่งเป็นประธานการประชุม ประเทศภูฏาน
ประเทศปากีสถาน ประเทศอินเดีย ประเทศมัลดีฟส์ ประเทศบังคลาเทศ และประเทศศรีลังกา
ในวันเปิดประชุม ผู้นำประเทศเนปาล ได้กล่าวเปิดประชุมโดย
เรียกร้องให้ประเทศสมาชิกร่วมมือกันทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาในภูมิภาค และประสานความพยายาม
ในการพัฒนา เพื่อฟื้นฟูความเจริญในหมู่ประเทศสมาชิก และในที่สุดท้ายของการประชุมที่ประชุม
ได้ลงนามในอนุญัตตอ์ค่อค้ำนการก่การร่ำย ซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องการดำเนินคดีตามกฎหมายและ
การส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยกำหนดให้สมาชิกให้สัตยาบันภายใน 6 เดือน ก่อนที่ที่ประชุมรัฐมนตรี
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของ SAARC จะให้การรับรองในการประชุมครั้งต่อไป

^{๑๐} สยามจดหมายเทศปีที่ 12 ฉบับที่ 51 หน้า 1422-1423.

อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียใต้¹³⁰ นี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นมาตรการในการมุ่งเน้นถึงการนำตัวผู้กระทำความผิดขึ้นฟ้องร้องลงโทษ การส่งผู้ร้ายข้ามแดนและการร่วมมือในด้านอื่น ๆ อีกด้วย อนุสัญญานี้เป็นอนุสัญญาพหุภาคีแบบปิด คือ ให้แต่เฉพาะสมาชิกของกลุ่มประเทศเอเชียใต้เท่านั้นที่จะสามารถเข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญานี้ได้ โดยจะมีผลบังคับใช้เมื่อภาคีสมาชิกมอบสัตยาบันสารให้แก่เลขาธิการของ SAARC ผ่านพ้นไปแล้วเป็นเวลา 15 วัน อนุสัญญานี้มีอยู่ด้วยกัน 11 มาตรา โดยเฉพาะการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้น รัฐภาคีจะต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐที่ร้องขอ ถึงแม้การกระทำความผิดนั้นจะมีวัตถุประสงค์ทางการเมืองก็ตาม และรัฐภาคีจะต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในเขตอำนาจศาลของรัฐ นอกจากนี้รัฐภาคีก็ยังจะต้องทามาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันปราบปรามผู้ก่อการร้ายและให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนกับรัฐภาคีด้วยกัน สำหรับผลการบังคับใช้ของอนุสัญญานี้ ซึ่งเป็นอนุสัญญาที่เกิดขึ้นในองค์การส่วนภูมิภาค และรัฐสมาชิกของ SAARC ทั้ง 7 ประเทศก็เข้าเป็นสมาชิกอนุสัญญานี้ จึงเป็นสิ่งที่พิสูจน์ให้เห็นถึงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการบังคับใช้อนุสัญญาในการป้องกันปราบปรามการก่อการร้ายระหว่างประเทศในภูมิภาคใต้เป็นอย่างดี

นอกจาก 13 อนุสัญญาและ 4 นิธิสารตั้งที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ก็ยังมีองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งอยู่ในเครือข่ายขององค์การสหประชาชาติที่กำลังยกร่างอนุสัญญาที่เกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้ายอยู่คือ

1. สหภาพไปรษณีย์สากล (THE UNIVERSAL POSTAL UNION)
2. องค์การท่องเที่ยวทั่วโลก (THE WORLD TOURISM ORGANIZATION)
3. องค์การพลังงานระหว่างประเทศ (INTERNATIONAL ENERGY ORGANIZATION)

¹³⁰ SAARC Regional Convention on Suppression of Terrorism Done in Nepal on 4 November 1987, Terrorism และรายละเอียดของอนุสัญญาศึกษาได้จาก ภาคผนวก ข หน้า 663-671.

จากอนุสัญญาต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วย่อมเป็นที่ตระหนักได้ว่า ประชาคมระหว่างประเทศพยายามที่จะบัญญัติกฎหมายขึ้นมาเป็นจำนวนมาก เพื่อต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายมีอยู่กระจัดกระจายทั่วไป ซึ่งถือได้ว่าเป็นช่องว่างอย่างหนึ่ง ในการปราบปรามการก่อการร้ายและปัญหาที่จะนำไปวิเคราะห์ในรายละเอียดต่อไปในบทที่ 6 แต่ถึงอย่างไรก็ตามต้องยอมรับว่าประชาคมระหว่างประเทศได้พยายามแก้ไขอาชญากรรมประเภทนี้ให้หมดสิ้นไป สิ่งที่เป็นเครื่องพิสูจน์คือ อนุสัญญาทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศนั้น ต่างก็เป็นอนุสัญญาในระดับองค์การระหว่างประเทศ เช่นองค์การสหประชาชาติ สภายุโรป องค์การรัฐอเมริกัน องค์การนิพลเรือนระหว่างประเทศ สมาคมเพื่อความร่วมมือแห่งภูมิภาคเอเชียใต้และองค์การเดินเรือระหว่างประเทศ จึงต้องยอมรับว่าการแก้ไขปัญหของอาชญากรรมประเภทนี้ ได้บรรลุผลไปถึงระดับหนึ่งแล้วเพราะว่า การก่อการร้ายระหว่างประเทศเกิดขึ้นทั่วไปในภูมิภาคต่าง ๆ การแก้ไขปัญหานี้จึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างแท้จริง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในระยะหลัง ๆ มีอนุสัญญาหลายฉบับ เช่น อนุสัญญาว่าด้วยการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการทำทรมาน และการกระทำทารุณโหดร้ายอื่น ๆ หรือการปฏิบัติอย่างเลวทราม หรือการลงโทษในชีวิตมนุษย์ ค.ศ. 1984 นิธิสารเพิ่มเติมอนุสัญญากรุงมอนทรีลว่าด้วยการปราบปรามการกระทำ ความผิดกฎหมาย โดยการใช้วิธีการรุนแรงเพื่อความปลอดภัยของท่าอากาศยานพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. 1988 และอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมายซึ่งมุ่งกระทำต่อความปลอดภัยในการเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ เป็นต้น ได้มีบทบัญญัติห้ามมิให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐที่ร้องขอ เมื่อรัฐที่จับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้จะต้องพิจารณาคดีผู้กระทำความผิดในทันที ยกเว้นรัฐที่ร้องขอจะได้รับผลเสียหายจากการกระทำของผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศโดยตรงด้วย จึงให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐที่ร้องขอได้ สิ่งเหล่านี้เป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่าประชาคมระหว่างประเทศร่วมมือกัน อย่างจริงจังเพื่อแก้ไขปัญหานี้ ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่าในอนาคตข้างหน้า อนุสัญญาทั้งหลายที่กล่าวมาแล้วข้างต้นน่าจะสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาทั้งหลายมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา

3.6 หลักกฎหมายในอนุสัญญาเหล่านั้นจะมีผลบังคับในฐานะเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ ได้อย่างไร

ข้อเกิดกฎหมายระหว่างประเทศในปัจจุบันนี้จะเกิดขึ้นจากการที่ชาวโลกมาเจรจาต่อรองกันในที่ประชุมระหว่างประเทศว่ากฎหมายในเรื่องนั้น ๆ ว่า ควรจะมีกฎเกณฑ์อย่างไร หลักกฎหมายที่เป็นผลจากการเจรจานั้นถือได้ว่าชาวโลกทั้งหลายเห็นว่าการกฎหมายในเรื่องนั้นควรมีหลักเกณฑ์เช่นนั้น¹³¹ (LEX FERENDA หรือ LAW AS IT SHOULD BE) แต่ก็มีกรณีเกิดกฎหมายระหว่างประเทศได้อีกทางหนึ่งคือกฎหมายที่กำลังก่อตัวขึ้นมา หรือหลักเกณฑ์ที่กำลังจะกลายเป็นกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเอง โดยรวบรวมได้จากทางปฏิบัติของรัฐ¹³² (DE LEGE FERENDA) จึงแตกต่างจากการเกิดกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งเป็นผลจากการเจรจาร่วมกันยกเว้นขึ้นมา¹³³ (LEX FERENDA) และเมื่อผลการเจรจาในที่ประชุมก้าวตกลงกันได้ ในหลักการและเป็นที่ยอมรับกันโดยฉันทามติที่ประชุมก็จะลงมติรับเอา (ADOPTED) ในรูปของอนุสัญญา (CONVENTION) หรือในรูปของพิธีสาร (PROTOCOL) ซึ่งเป็นอนุสัญญารูปแบบหนึ่งที่จะผูกมัดเฉพาะรัฐที่เป็นภาคีแต่ก็อาจกลายเป็นหลักกฎหมายจารีตประเพณีซึ่งมีผลใช้บังคับได้เป็นการทั่วไปแก่ทุกประเทศ (ERGA OMNES) หากมีทางปฏิบัติของนานาชาติเป็นที่ยอมรับคล้อยไปในทางเดียวกันนั้นมากเพียงพอที่จะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่ากฎหมายเป็นเช่นนั้น หรือกฎหมายอนุญาตให้ทำเช่นนั้นได้หรือกฎหมายบังคับให้ต้องทำเช่นนั้นถ้าไม่ทำการละเมิดกฎหมาย¹³⁴ (OPINIO JURIS หรือ LEGAL CONVICTION) ตามสายตาของชาวโลกซึ่งในภาษากฎหมายเรียกหลักกฎหมายนั้นได้ว่าเป็นสิ่งที่ได้เจียรไนมาแล้ว ทำให้เห็นได้อย่างชัดเจน (CRYSTALLIZED) จึงเกิดเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ¹³⁵ (LEX LATA หรือกฎหมายเป็นเช่นนั้น LAW AS IT IS) ดังนั้นอนุสัญญาหรือพิธีสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการต่อต้าน

¹³¹Burns H. Weston, Richard A. Falk, and Anthony A.D' Amato, op. cit., pp. 33-67.

¹³²Paul Reuter, op. cit.

¹³³Ibid.

¹³⁴Ibid.

¹³⁵Ibid.

การก่อกำรร้ายคั่งที่ได้กล่าวมาแล้วก็สามารถเป็นหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศได้ หากมีทางปฏิบัติของนานาชาติ เป็นที่สอดคล้องไปในทางเดียวกันมากเพียงพอที่จะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่า กฎหมายเป็นเช่นนั้นและเมื่อเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศไปแล้ว รัฐที่มิได้เป็นภาคีในอนุสัญญาเหล่านั้นก็มีสิทธิและพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศที่จะต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาเหล่านั้น

3.7 หลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการก่อกำรร้ายระหว่างประเทศ

แหล่งและที่มาของกฎหมายที่เกี่ยวกับการก่อกำรร้ายระหว่างประเทศแหล่งที่สองที่จะกล่าวต่อไปนี้คือ หลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

กระบวนการเกิดกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศในรูปแบบเดิมนั้น จะมีกรณีตัวอย่างเกิดขึ้นก่อน (PRECEDENTS) และกลายเป็นทางปฏิบัติของรัฐ (STATE PRACTICE) ส่วนทางปฏิบัติของรัฐจะกลายเป็นหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศได้ก็ต่อเมื่อมีทางปฏิบัติของรัฐที่สอดคล้องและเป็นไปในแนวเดียวกันอย่างต่อเนื่องอยู่เป็นเวลานาน จนกว่าจะเกิดมี OPINIO JURIS หมายถึงความเชื่อมั่นทางกฎหมายหรือกฎหมายอนุภาคให้ทำเช่นนั้น ได้หรือกฎหมายบังคับให้ต้องทำเช่นนั้นถ้าไม่ทำการละเมิดกฎหมาย¹³⁶ ขึ้นมาได้ ทั้งนี้เพราะสมัยก่อนนี้รัฐต่าง ๆ ในโลกมีอยู่เป็นจำนวนน้อยมาก การคมนาคมไม่สะดวกและยังล้าหลังทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีอยู่จำกัดในระดับที่ต่ำมาก กรณีตัวอย่างในทางปฏิบัติของรัฐจึงมีจำกัดไป ตามส่วนในสภาพการณ์เช่นนี้ย่อมเป็นธรรมดาที่จะต้องใช้เวลาานมาก กว่าที่จะมีกรณีตัวอย่างในทางปฏิบัติของรัฐมากเพียงพอที่จะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นทางกฎหมายว่าทางปฏิบัติเช่น ๆ ของรัฐได้กลายเป็นหลักกฎหมายจารีตประเพณีไปแล้ว

แต่ในยุคปัจจุบันทุกสิ่งทุกอย่างได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยจำนวนของรัฐทั้งหลายในโลกได้เพิ่มมากขึ้นกว่า 5 เท่าตัว เกิดมีองค์การระหว่างประเทศขึ้นมาอย่างมากมาย ทำให้

¹³⁶Burns H. Weston, Richard A. Falk, and Anthony A.D'Amato, op. cit., pp. 33-67.

บุคคลระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้นอีก การคมนาคมก็สะดวกและเจริญมากทำให้มีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมื่อระบบการสื่อสารเจริญรุ่งเรืองมากจนเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในมุมใดของโลกจะกลายเป็นที่ทราบกันทั่วโลกได้ในระยะเวลาอันสั้นมาก อีกประการหนึ่ง การที่ประชาคมระหว่างประเทศสามารถแสดงความเชื่อมั่นทางกฎหมายในองค์การระหว่างประเทศก็ทำให้กระบวนการเกิดกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นอีกมาก จนทำให้เกิดสิ่งที่เรียกกันในวงการนักกฎหมายระหว่างประเทศว่า กฎหมายจารีตประเพณี "ที่เกิดขึ้นโดยฉับพลัน"¹³⁷ ("SPONTANEOUS") นอกจากนั้นการเพิ่มของความถี่การเกิดมีกรณีตัวอย่างในทางปฏิบัติของนานาชาติ ซึ่งเป็น "ความเข้มข้นในช่วงเวลาหนึ่ง" ก็มีส่วนเร่งให้เกิดมีกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศได้รวดเร็วยิ่งขึ้นอีกด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เวลาที่ร้องใช้ย่อมลดลงตามสัดส่วนของจำนวนและความถี่ของการเกิดมีกรณีตัวอย่างขึ้นในทางปฏิบัติของนานาชาติในช่วงเวลานั้น ๆ ยิ่งกว่านั้นบทบาทของศาลโลก ก็มีส่วนช่วยอย่างมากในการเร่งให้หลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่กำลังก่อตัวขึ้นมากลายเป็นกฎหมายจารีตประเพณีได้รวดเร็วยิ่งขึ้น¹³⁸

แต่หลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศทั้งในรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบปัจจุบันที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศในปัจจุบันนี้ ยังไม่ปรากฏว่ามีอยู่ในรูปของกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่ใช้บังคับได้เป็นการทั่วไป (ERGA OMNES) ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องในทางการเมืองและเกี่ยวข้องกับปัญหาอื่น ๆ อย่างมาก จึงทำให้การเกิดความเชื่อมั่นทางกฎหมาย (OPINIO JURIS) เป็นไปได้ยากด้วยเหตุผลนี้แหล่งและที่มาของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศจึงไม่ปรากฏอยู่ในรูปแบบอื่น เช่น สนธิสัญญา, ข้อตกลงหรือปฏิญญา เป็นต้น

¹³⁷ Paul Reuter, op. cit.

¹³⁸ Ibid.

3.8 หลักกฎหมายทั่วไปซึ่งเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

หลักกฎหมายทั่วไปเป็นแหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศ¹³⁹ แหล่งที่สาม และ
ดังที่ได้เคยกล่าวมาแล้วว่าหลักกฎหมายทั่วไปซึ่งเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศนั้น เกิดขึ้นมาจากหลัก
หรือกฎเกณฑ์ที่จะสามารถทำให้สังคมระหว่างประเทศดำรงอยู่ได้ด้วยสันติสุขและความปลอดภัย¹⁴⁰
เช่น หลัก PACTA SUNT SERVANDA หลักการเคารพสิทธิและอธิปไตยของรัฐ หลักการไม่รุกราน
รัฐอื่น เป็นต้น ด้วยเหตุที่หลักกฎหมายทั่วไปเป็นหลักกฎหมายที่กำหนดไว้กว้าง ๆ จึงทำให้หลัก
กฎหมายทั่วไปในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศ นับตั้งแต่อดีตจนถึง
ปัจจุบันจึงยังไม่มีปรากฏอยู่ในหลักกฎหมายทั่วไป

หากจะวิเคราะห์ว่าการก่อการร้ายโดยรัฐจะเข้าหลักเกณฑ์ของหลักกฎหมายทั่วไปหรือไม่
หรือไม่ก็วิเคราะห์ได้ดังนี้ กล่าวคือแม้ว่าการกระทำของรัฐที่มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจในทางการ
บริหารของรัฐ (PUBLIC ACT) จะได้รับความคุ้มครองตามหลักที่รัฐมีอำนาจอธิปไตยก็ตาม แต่ถ้าหาก
การกระทำของรัฐนั้นเป็นการกระทำที่เป็นการก่อการร้ายโดยรัฐแล้วก็จะไม่ได้รับความคุ้มครอง
เพราะเป็นการกระทำที่ผิดต่อหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงหลักกฎหมายทั่วไปในเรื่อง
การไม่เคารพในสิทธิและอธิปไตยของรัฐและหลักการไม่รุกรานรัฐอื่น แต่หลักกฎหมายทั่วไปก็ไม่มี
มาตรการที่จะบังคับใช้เพื่อการลงโทษรัฐที่กระทำสงครามผิด ทั้งนี้เพราะกฎหมายระหว่างประเทศ
ยังมีลักษณะที่ละหลวมและมีช่องโหว่ (LACUNAE) อยู่อีกมาก แม้แต่กฎหมายอาญาระหว่าง
ประเทศก็เป็นกฎหมายที่มุ่งจะใช้ต่ออาชญากรระหว่างประเทศซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาโดยตรงและยัง
ไม่มีกฎหมายอาญาระหว่างประเทศที่จะบังคับใช้ต่ออาชญากรซึ่งกระทำโดยรัฐ แม้แต่ในกรณีที่เกี่ยวข้อง
การสังหารล้างเผ่าพันธุ์โดยพรคนาซีของเยอรมัน ซึ่งได้มีการดำเนินคดีและลงโทษต่ออาชญากรรม

¹³⁹ Louis Henkin, Richard Crawford Pugh, Oscar Schachter, and Hans Smit, op. cit., pp. 75-86.

Wolfgang G. Friedmann, Oliver J. Lissitzyn, Richard Crawford Pugh, op. cit. pp. 69-81.

¹⁴⁰ Ibid.

ระหว่างประเทศไปแล้วก็เป็น เรื่องของการใช้กฎหมายอาญาระหว่างประเทศต่ออาชญากรซึ่งเป็น บุคคลธรรมดาเท่านั้น มิได้เป็นการลงโทษต่อรัฐ ด้วยเหตุนี้จึงน่าจะสรุปได้ว่า โทษที่นำมาใช้ต่อรัฐที่ ใช้สิทธิการก่อการร้ายระหว่างประเทศก็มีจำกัดอยู่เพียงเท่าที่จะกระทำได้ ตามกฎหมายระหว่าง ประเทศภาคมหาชน (PUBLIC INTERNATIONAL LAW) เท่านั้นกล่าวคือจะลงโทษโดยมติมหาชน ระหว่างประเทศ (PUBLIC OPINION) ในรูปของการร่วมกันประณาม โดยข้อมติขององค์การ ระหว่างประเทศต่าง ๆ หรืออยู่ในรูปของการคว่ำบาตร (BOYCOTT) ต่าง ๆ กับลงโทษตามหลัก ความรับผิดชอบของรัฐ (STATE RESPONSIBILITY)¹⁴¹ โดยรัฐที่กระทำผิดจะต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐที่ได้รับความเสียหายเป็นต้น แต่มาตรการทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นเพียงมาตรการตาม กฎหมายระหว่างประเทศภาคมหาชนเท่านั้น มิใช่เป็นมาตรการตามกฎหมายอาญาระหว่างประเทศ หรือตามหลักกฎหมายทั่วไป เนื่องจากลักษณะและสภาพความเป็นจริงแล้ว การที่จะดำเนินคดี ต่อรัฐและลงโทษทางอาญาเป็นสิ่งที่มิอาจกระทำได้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการก่อการร้ายระหว่าง ประเทศที่กระทำโดยรัฐนั้นแม้จะผิดหลักกฎหมายทั่วไปในเรื่องการรุกรานรัฐอื่นหรือการไม่เคารพ สิทธิและอธิปไตยของรัฐอื่นก็ตาม แต่หลักกฎหมายระหว่างประเทศก็ไม่มีมาตรการที่จะบังคับและลง โทษรัฐที่กระทำผิดได้ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วนี้หลักกฎหมายทั่วไปจึงเป็นเพียงการกำหนด หลักเกณฑ์กว้าง ๆ เท่านั้น และยังไม่มียุทธศาสตร์ที่จะบังคับใช้ต่อการก่อการร้ายที่กระทำโดย รัฐได้เป็นการทั่วไป

3.9 แนวคำพิพากษาของศาลโลกที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

แหล่งและที่มาของกฎหมายที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศแหล่งที่สำคัญซึ่งเป็น แหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศในระดับที่ 2 แต่อยู่ในอันดับที่ 1 ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้เป็นคือ แนวคำพิพากษาของศาลโลก

¹⁴¹Louis Henkin, Richard Crawford Pugh, Oscar Schachter, and Hans Smit, op. cit., pp. 556-578.

ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศที่มีลักษณะเป็นศาลโลกนั้นเมื่ออยู่ 2 ศาล¹⁴² คือศาลยุติธรรม
ประจำระหว่างประเทศ (THE PERMANENT COURT OF JUSTICE) และศาลยุติธรรมระหว่าง
ประเทศ (THE INTERNATIONAL COURT OF JUSTICE)

3.9.1 ศาลยุติธรรมประจำระหว่างประเทศ¹⁴³ (THE PERMANENT COURT OF JUSTICE)

ศาลยุติธรรมประจำระหว่างประเทศจัดตั้งขึ้นตามนัยแห่งข้อ 14 ของกติกา
สันนิบาตชาติ ซึ่งบัญญัติว่า "คณะกรรมการมีหน้าที่จัดเตรียมโครงการจัดตั้งศาลยุติธรรมประจำระหว่าง
ประเทศและเสนอโครงการดังกล่าวต่อสมาชิกของสันนิบาตชาติ" อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่ง
กติกาสันนิบาตชาติ ดังกล่าว คณะมนตรีจึงได้ตั้ง "คณะกรรมการบริหารกฎหมาย" ขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย
ด้วยคณะกรรมการ 10 นาย คณะกรรมการมีหน้าที่ในการจัดร่างโครงการเพื่อตั้งศาลยุติธรรม
ประจำระหว่างประเทศ โครงการที่ร่างขึ้นโดยคณะกรรมการดังกล่าวได้รับอนุมัติจากคณะมนตรี
เมื่อ 28 ตุลาคม ค.ศ. 1920 และจากสมัชชาเมื่อ 13 ธันวาคม ค.ศ. 1920 ร่างโครงการมีสภาพ
เป็นธรรมนูญของศาลยุติธรรมประจำระหว่างประเทศ เมื่อมีการเสนอให้รัฐภาคีของสันนิบาตชาติ
ลงนามในวันที่ 16 ธันวาคม ค.ศ. 1920 จนเมื่อวันที่ 1 กันยายน ค.ศ. 1939 รัฐที่ลงนามเป็นภาคี
ของธรรมนูญศาลยุติธรรมประจำระหว่างประเทศมีจำนวนถึง 59 รัฐ ปรากฏว่าทั้งสหรัฐอเมริกา
และสหภาพโซเวียตไม่ได้เป็นภาคีของธรรมนูญศาลยุติธรรมประจำระหว่างประเทศแต่อย่างใด ศาล
ยุติธรรมประจำระหว่างประเทศประกอบด้วยผู้พิพากษา 15 นาย มีทั้งอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา
พิพากษารณีพิพาทและอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายแก่คณะมนตรีและสมัชชา
ของสันนิบาตเมื่อมีการร้องขอ

¹⁴²Louis Henkin, Richard Crawford Pugh, Oscar Schachter, and
Hans Smit, op. cit., pp. 87-89.

Wolfgang G. Friedmann, Oliver J. Lissitzyn, Richard Crawford
Pugh, op. cit. pp. 82-84.

¹⁴³ibid.

แม้ศาลยุติธรรมประจำระหว่างประเทศ จะมีได้สิ้นสภาพไปพร้อมกับองค์การสันนิบาตชาติ แต่ก็ต้องสิ้นสภาพไปเพราะมีปัญหาอุปสรรคในทางปฏิบัติอย่างมาก ถึงอย่างไรก็ตาม แนวคำพิพากษาของศาลยุติธรรมประจำระหว่างประเทศก็ถือว่าเป็นแหล่ง และที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศ แต่ที่ผ่านมามีศาลยุติธรรมประจำระหว่างประเทศก็ไม่เคยมีแนวคำพิพากษาที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

3.9.2 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ¹⁴⁴ (INTERNATIONAL COURT OF JUSTICE)

ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ จัดตั้งขึ้นตามผลการประชุมระหว่างประเทศ ณ นครซานฟรานซิสโก ค.ศ. 1945 ซึ่งได้มีการจัดทำทั้งกฎบัตรองค์การสหประชาชาติและธรรมนูญของศาลโลก (ศาลใหม่) โดยใช้ชื่อว่า "ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ" (INTERNATIONAL COURT OF JUSTICE) ทั้งนี้ตามนิยแห่งกฎบัตรขององค์การสหประชาชาติ ข้อ 29 ซึ่งบัญญัติไว้มีความว่า

"ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศจัดเป็นองค์การทางตุลาการอันสำคัญของสหประชาชาติ ศาลจักดำเนินหน้าที่ตามธรรมนูญแนวก่าย ซึ่งยึดถือธรรมนูญของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเป็นมูลฐานและซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งส่วนเดียวกับกฎบัตรฉบับปัจจุบัน"

ผู้พิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศประกอบด้วยผู้พิพากษา 15 นาย มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีข้อพิพาทและอำนาจให้ความเห็นแนะนำในทางกฎหมาย

มีเหตุผลที่สำคัญอย่างมาก (เหตุผลที่ยกขึ้นมาข้างนี้ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปของสังคมระหว่างประเทศ) ที่ให้ถือว่าแนวคำพิพากษาของศาลโลกเป็นแหล่ง และที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศก็เพราะด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้คือ

1. ผู้พิพากษาศาลโลกเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายระหว่างประเทศโดยเฉพาะ
2. บรรดาผู้พิพากษาศาลโลกจึงเป็นผู้ที่เก่งที่สุดแล้วและถ้าหากแนวคำ

¹⁴⁴ Ibid.

นิพากษาของศาลโลกไม่มีการทำความเห็นแย้งไว้ยิ่งถือว่าแนวคำนิพากษาศาลโลกนั้นมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด

3. คู่ความทั้งหลายที่น่าคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลโลกคือรัฐ และแต่ละรัฐที่เป็นคู่ความก็จะส่งนักกฎหมายระหว่างประเทศที่เก่งที่สุดของตนขึ้นสู้คดี หากนักกฎหมายระหว่างประเทศของรัฐใดเห็นว่าแนวคำนิพากษาศาลโลกผิดเขาจะต้องต่อสู้จนถึงที่สุดแต่ส่วนใหญ่จะยอมรับในผลคำนิพากษาของศาลโลก

4. ถ้าหากแนวคำนิพากษาของศาลโลกไม่ถูกต้องแล้วจะต้องถูกนักวิชาการกฎหมายระหว่างประเทศวิพากษ์วิจารณ์กันไปทั่วโลกว่ามีผลความผิดพลาดอย่างไร แต่ส่วนใหญ่ที่ผ่านมาแนวคำนิพากษาของศาลโลกมักจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องจึงไม่มีการคัดค้านกัน

5. ตำรากฎหมายระหว่างประเทศและบทความทางกฎหมายระหว่างประเทศจะยึดถือตามแนวคำนิพากษาของศาลโลกเป็น เกณฑ์และรัฐมักจะยึดถือตามแนวคำนิพากษาของศาลโลกด้วย

6. แนวคำนิพากษาของศาลโลกจะชี้แจงไว้ให้ทราบถึงว่าศาลโลกได้ยึดถือหลักกฎหมายอะไรที่ใช้ในการตัดสินคดี

แนวคำนิพากษาศาลโลกเดิมมีขึ้นคือ ศาลยุติธรรมประจำระหว่างประเทศ ซึ่งไม่เคยมีแนวคำนิพากษาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศโดยตรงมาก่อนเลย มีแต่คำนิพากษาศาลทหารระหว่างประเทศ¹⁴⁵ (INTERNATIONAL MILITARY TRIBUNAL) โดยมีฝ่ายสัมพันธมิตร คือ อังกฤษ, ไอร์แลนด์เหนือ, สหรัฐอเมริกา, ฝรั่งเศส และรัสเซีย ได้ลงนามที่กรุงลอนดอนประเทศอังกฤษเมื่อ 8 สิงหาคม ค.ศ.1945 จัดตั้งศาลทหารขึ้น และศาลทหารนี้ได้พิจารณาคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมสงคราม (WAR CRIMES) และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ (CRIMES AGAINST HUMANITY) ที่กรุงนูเรมเบิร์ก (NUREMBURG) ในปี ค.ศ.1946¹⁴⁶ แต่ัก

¹⁴⁵Burns H. Weston, Richard A. Falk, and Anthony A.D'Amato, op. cit., pp. 33-67.

¹⁴⁶Ibid.

มิใช่เป็นแนวคำนิยามสากลของโลกและไม่เกี่ยวกับการก่อกองร้ายระหว่างประเทศโดยตรง จะมีแนวคำนิยามสากลโลกที่เกี่ยวกับการก่อกองร้ายระหว่างประเทศโดยตรง ก็คือ กรณีสากลยุติธรรมระหว่างประเทศ(ศาลโลกใหม่) มีคำนิยามฯให้ประเทศสหรัฐอเมริกา ทฤษฎีหรือระงับให้ความช่วยเหลือต่อกบฏคอมทราในประเทนิคารากัว¹⁴⁷ ทั้งนี้จะเป็นเพราะการก่อกองร้ายระหว่างประเทศเริ่มมีการนำมาใช้กันอย่างจริงจังในสมัยที่อิสราเอล ซึ่งในสมัยนั้นยังใช้ชื่อว่าชาวยิวได้ใช้การก่อกองร้ายระหว่างประเทศต่อสู้เพื่อปลดแอกอาณานิคมจากประเทศอังกฤษในปี ค.ศ. 1930¹⁴⁸ และต่อมาเมื่อองค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์ (THE PALESTINE LIBERATION ORGANIZATION) หรือที่เรียกกันย่อ ๆ ว่า P.L.O.¹⁴⁹ ซึ่งประกอบไปด้วยขบวนการปาเลสไตน์หลายขบวนการได้นำเอาวิธีการการก่อกองร้ายระหว่างประเทศมาใช้เพื่อบีบบังคับให้ชาวโลกบังคับให้อิสราเอลออกไปจากดินแดนปาเลสไตน์ ซึ่งคล้ายกับวิธีการที่ชาวยิวกระทำต่อประเทศอังกฤษ แต่ขบวนการปาเลสไตน์มิได้จำกัดการกระทำดังกล่าวต่ออิสราเอลเท่านั้น หากแต่กระทำต่อทุก ๆ ประเทศในโลกเว้นแต่ประเทศในค่ายคอมมิวนิสต์เท่านั้น (ดูได้จากเหตุการณ์ก่อกองร้ายมักจะมีเกิดขึ้นในประเทศที่ใช้ระบอบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย) แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีแนวคำนิยามสากลโลกที่นิยามนิยามศาสตร์หรือประณามการกระทำดังกล่าวอย่างใดหรือแม้แต่องค์การสหประชาชาติเองก็ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่งในการประณามการกระทำดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ก็เป็นเพราะมี

¹⁴⁷ รายละเอียดของคดีนี้ศึกษาได้จาก B.S. Chimni, "The International Court and the Maintenance of Peace and Security : the Nicaragua Decision and the United States Response," International and Comparative Law Quarterly, Vol.35, October 1986, PP.960-970.

¹⁴⁸ ไพรตตุ สุวัณธ์ ทิมสุวรรณ และสุรพล ราชภัณฑารักษ์, การเมืองระหว่างประเทศในตะวันออกกลาง (กรุงเทพมหานคร : ประชาชน, 2530), หน้า 181-195.

¹⁴⁹ ไพรตตุ สุวัณธ์ ทิมสุวรรณและสุรพล ราชภัณฑารักษ์, เรื่องเดียวกัน, หน้า 253-257.

นิชัย วาสนาสง, "ปาเลสไตน์ชาติใหม่ในโลก", นิตยสารพบโลก ปีที่ 2 (ธันวาคม 2531) : 18-23.

เหตุผลทางการเมืองระหว่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยกล่าว คือ องค์การสหประชาชาติจะ
 ประสงค์ปัญหาการใช้สิทธิยับยั้ง (VETO) อยู่เสมอ ยิ่งกว่านั้นขบวนการก่อกองร้ายระหว่างประเทศ
 ที่ใช้การกระทำอันเป็นที่น่ารังเกียจ และน่าสยงกลัวของสังคมระหว่างประเทศเป็นเครื่องมือทาง
 การเมืองก็ยังประพาศติตนเยี่ยงโจรและก่ออาชญากรรมโดยไม่ยอมเปิดเผยตัวเองแต่อย่างใด นอก
 จากนี้ประเทศต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุนและหนุนหลังการก่อการร้ายระหว่างประเทศอยู่¹⁵⁰
 ต่างก็ปฏิเสธว่าไม่มีส่วนรู้เห็นด้วยและยังร่วมออกแถลงการณ์ประณามการกระทำเช่นนั้น และแม้แต่
 ขบวนการปาเลสไตน์เองก็อ้างว่าเป็นการก่อการระหว่างระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการ
 กระทำของชนกลุ่มน้อยชาวปาเลสไตน์ที่ตนไม่สามารถควบคุมได้และไม่ทราบว่ามีใครเป็นสมาชิกอยู่
 บ้าง¹⁵¹ ดังนั้นเมื่อศาลโลกเป็นศาลที่มีเขตอำนาจเหนือการกระทำของรัฐ และไม่มีเขตอำนาจ
 เหนือการกระทำของบุคคลธรรมดา¹⁵² โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลซึ่งไม่ปรากฏตัวว่าเป็นใครย่อม
 ไม่อยู่ในฐานะที่จะมีคำพิพากษาประณามผู้ใดโดยเฉพาะได้ จนกระทั่งเกิดกรณีของประเทศนิการากัว
 ซึ่งมีรัฐนิการากัวเป็นโจทก์ฟ้องประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นจำเลยขึ้นมา ศาลโลกจึงได้มีคำพิพากษา
 ในคดีดังกล่าวขึ้นมา

ไร้ร่องร่องต่อศาลโลกเมื่อวันที่ 8 เมษายน ค.ศ. 1984 ในคดีนี้รัฐนิการากัว โดยก
 ล่าวหาว่าประเทศสหรัฐอเมริกาแทรกแซงการบริหารงานของรัฐบาลนิการากัว โดยให้ความช่วย
 เหลือขบวนการ CONTRA ซึ่งเป็นฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาลนิการากัว ทั้งนี้เพื่อให้ขบวนการ CONTRA
 ล้มล้างรัฐบาลที่ชอบด้วยกฎหมายของรัฐนิการากัว การให้ความช่วยเหลือของประเทศสหรัฐอเมริกา

¹⁵⁰ เช่นกรณีของกลุ่มประเทศอาหรับ และรัสเซียให้ความช่วยเหลือองค์การปลดปล่อย
 ปาเลสไตน์ ดู "พีแอลโอได้เงินช่วยเหลือ" วัฏจักร, 14 มิถุนายน 2531 หน้า 7. และ "Iran :
 Trainees in Terror", Newsweek, May 2, 1988, P. 9.

¹⁵¹ เช่นการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในริมฝั่งแม่น้ำจอร์แดนตะวันตกและฉนวนกาซ่า และ
 ไปรคดู "Cost of Arafat survival clouds future of P.L.O.," World Paper,
 August 1987, P. 12.

¹⁵² Statute International Court of Justice, Chapter II
 Competence of the Court, Article 34-35.

นั้นให้ความช่วยเหลือทั้งด้านการเงิน กำลังอาวุธ อาหาร ยารักษาโรค อีกทั้งยังใช้ทหารรับจ้าง ซึ่งอยู่ในประเทศฮอนดูรัสมากกว่า 10,000 คน เข้ามาโจมตีกำลังฝ่ายทหารของรัฐบาลนิการากัว การกระทำของประเทศสหรัฐอเมริกา จึงเป็นความผิดฐานรุกรานและแทรกแซงกิจการภายในของ รัฐนิการากัว อีกทั้งยังเป็นการทำลายความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงระหว่างประเทศ ศาลโลกจึงได้มีคำตัดสินให้ประเทศสหรัฐอเมริกาเคารพในกฎบัตรขององค์การสหประชาชาติ มาตรา 24 ซึ่งว่าด้วยความมั่นคงและสันติภาพของโลก และมาตราที่ 51 ซึ่งว่าด้วยหลักและสิทธิในการเลือก ปกครองตนเอง รวมทั้งให้ประเทศสหรัฐอเมริกาควรให้ความร่วมมือในการรักษาไว้ซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงในระหว่างประเทศ คือความเห็น้องต้องกันของผู้พิพากษาศาลโลกจึงให้ประเทศ สหรัฐอเมริกาหยุดหรือระงับความช่วยเหลือขบวนการ CONTRA ในทุก ๆ ด้าน¹⁵³

3.10 แนวความเห็นของนักนิติศาสตร์ที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

บ่อเกิดและแหล่งของกฎหมายระหว่างประเทศที่ว่าด้วยการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ยังมีแหล่งกฎหมายในเรื่องการก่อการร้ายระหว่างประเทศที่จะศึกษาได้อีกแหล่งหนึ่ง เป็นแหล่งสุดท้าย คือ แนวความเห็นของนักนิติศาสตร์¹⁵⁴ ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปของทฤษฎีกฎหมายระหว่างประเทศ และความคิดเห็นทางกฎหมายระหว่างประเทศต่าง ๆ แนวความเห็นของนักนิติศาสตร์หากได้รับการยอมรับและยึดถือปฏิบัติตามจากสังคมนระหว่างประเทศแล้ว ย่อมถือได้ว่าเป็นบ่อเกิดและแหล่ง

¹⁵³ Cf. B.S. Chimni, "The International Court and The Maintenance of Peace and Security : The Nicaragua Decision and The United States Response," *International and Comparative Law Quarterly* (Vol.35 October 1986), pp.960-970.

¹⁵⁴ Louis Henkin, Richard Crawford Pugh, Oscar Schachter, and Hans Smit, *op. cit.*, pp. 90-91.

Wolfgang G. Friedmann, Oliver J. Lissitzyn, Richard Crawford Pugh, *op. cit.* pp. 85-86.

ของกฎหมายระหว่างประเทศที่สำคัญยิ่ง เช่น แนวความเห็นของ โกรติอุส (GROTIUS),
บุฟเฟนดอร์ฟ (BUFFENDORF) บินเกอเช็อก (BYNKERSHOCK) และวัตแตล (VATTEL)
ซึ่งได้เขียนตำราและบทความทางกฎหมายระหว่างประเทศจนเป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปในวงการ
นักกฎหมายระหว่างประเทศ¹⁵⁵ มาแล้วเป็นต้น

มีทฤษฎี และแนวความเห็นของนักนิติศาสตร์ที่เกี่ยวกับปัญหาการก่อการร้ายระหว่าง
ประเทศอยู่มาก แต่แนวความเห็นของนักนิติศาสตร์เกี่ยวกับปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศนี้ก็
ไม่ได้แสดงออกในรูปของหนังสือหรือบทความโดยตรง หากแต่หมายถึงแนวความคิดเห็นของนักกฎหมาย
ระหว่างประเทศซึ่งแฝงในการประชุมขององค์การสหประชาชาติ¹⁵⁶ มักจะมีแนวความคิดเห็นใน
ลักษณะที่สะท้อนให้เห็นหรือสอดคล้องกับผลประโยชน์ของประเทศหรือกลุ่มประเทศของตน โดยต่าง
ก็ให้เหตุผลสนับสนุนแนวความคิดของตนที่มักจะค่อนข้างไปในแนวของสังคมวิทยา (SOCIOLOGY)
โดยพยายามหาพื้นฐานทางกฎหมายมาสนับสนุนประกอบด้วยและมีความเห็นซึ่งในบางครั้งก็ตรงกัน
ข้าม แต่ทุกฝ่ายต่างก็ยอมรับโดยหลักการว่าการกระทำการก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นอาชญา-
กรรมระหว่างประเทศ¹⁵⁷ แต่ยังมีประเด็นโต้เถียงในลักษณะที่เห็นได้ค่อนข้างชัดเจนว่าฝ่ายหนึ่ง
มุ่งที่จะประณามและให้มีการลงโทษอย่างรุนแรงสำหรับการก่อการร้ายระหว่างประเทศโดยไม่คำนึง
ว่าเป็นการกระทำเพื่อมุ่งต่อวัตถุประสงค์อะไร โดยถือว่าเป็นอาชญากรรมที่โหดเหี้ยมและไร้มนุษยธรรม

¹⁵⁵ Ibid.

¹⁵⁶ Cf. Report of the AD HOC Committee on international Terrorism,
United Nations General Assembly, Official Records : Thirty second
session, Supplement No. 37 (A/32/37), 1977.

Report of the AD HOC Committee on international Terrorism,
United Nations General Assembly, Official Records : Thirty fourth
session, Supplement No. 37 (A/34/37), 1979.

United Nation General Assembly, : Forty second session,
Official Records, Sixth Committee, A/C. 6/42/SR.28-34, 1987.

¹⁵⁷ Ibid.

เกินกว่าที่จะมีเหตุผลใด ๆ มาเป็นข้ออ้างเพื่อแก้ตัวให้พ้นผิดได้^{15๕} แต่อีกฝ่ายหนึ่ง โดยที่ตระหนัก
 ดีว่ามติมหาชน (PUBLIC OPINION) ระหว่างประเทศไม่ยอมรับหลักการก่อการร้ายระหว่าง
 ประเทศ จึงพยายามหาทางบิดเบือนหลักการในลักษณะที่จะทำให้ประเทศหรือกลุ่มผลประโยชน์
 ของตนมีช่องทางที่จะใช้การก่อการร้ายระหว่างประเทศได้หลายกรณีที่สุดที่จะเป็นไปได้โดยพยายาม
 หาเหตุผลมาแก้ตัวแทนผู้ก่อการร้ายในลักษณะต่าง ๆ กัน^{15๖} เช่น อ้างว่าเป็นชนกลุ่มน้อยที่ถูกกด
 ชี้อ่มเหงหรือเป็นผู้อ่อนแอที่ถูกรังแก เป็นต้น ตลอดจนมีบางคนถึงกับพยายามให้เหตุผลว่าการก่อการ
 ร้ายระหว่างประเทศมีลักษณะเสมือนเป็นการทำสงคราม โดยพยายามอธิบายปรากฏการณ์นี้ใน
 ลักษณะเปรียบเทียบกับสภาวะสงครามถึงกับพยายามที่จะทำให้เป็นที่ยอมรับหลักการที่ให้ถือว่าผู้ก่อ
 การร้ายที่ถูกจับได้มีสถานะเสมือนเป็นเชลยศึก ซึ่งควรได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาที่กรุงเจนีวา
 ค.ศ. 1949 โดยที่อนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. 1949 ซึ่งมีลักษณะเป็นกฎหมายภาคสงครามที่กำหนด
 กฎเกณฑ์ในการทำสงครามซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากแต่ก็เป็นเอกสารที่สภาทาสากลระหว่างประ
 เทศและองค์การสหประชาชาติก็ได้เผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักกัน โดยแพร่หลายแล้ว

^{15๕} Ibid. โดยศึกษาได้จากถ้อยแถลงของผู้แทนในกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก
 สหรัฐอเมริกา และ อิสราเอล.

^{15๖} ดูแถลงการณ์ของผู้แทนจากกลุ่มในประเทศอาหรับ กลุ่มประเทศผู้นับถือศาสนาอิสลาม
 และจากกลุ่มประเทศสังคมนิยม ซึ่งเป็นนักกฎหมายและสังคมวิทยาจากการประชุม United
 Nations General Assembly Forty-Second Session. Agenda Item 126 :
 Measure to Prevent International terrorism which endangers or take
 innocent human lives or jeopardizes fundamental freedoms and study of
 the underlying cause of those forms of terrorism and acts of violence
 which cause some people to sacrifice human lives including their own,
 in and attempt to effect radical changes. A/C.6/42/SR.28-34.

Report of the AD HOC Committee on international Terrorism,
 op. cit.

ฝ่ายที่สนับสนุนและพยายามหาเหตุผลมาแก้ตัวแทนผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศและเป็นฝ่ายที่ไม่ยอมรับหลักการของความเป็นประชาธิปไตย แต่เหตุผลของนักกฎหมายฝ่ายนี้มักมีใช้ข้อถกเถียงทางกฎหมายโดยแท้ แต่เป็นการถกเถียงกึ่งกฎหมายการเมืองและสังคม โดยศึกษาได้จากถ้อยแถลงของผู้แทนในกลุ่มประเทศอาหรับ กลุ่มประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม และกลุ่มประเทศในสังคมนิยมซึ่งได้แถลงไว้ที่สมัชชาใหญ่สหประชาชาติ¹⁶⁰ เช่น ประเทศซีเรีย, แอลจีเรีย, รัสเซีย, ลิเบีย, อิหร่านและอิรัก เป็นต้น นักกฎหมายฝ่ายนี้มักจะเป็นฝ่ายที่ยึดแนวความคิดเห็นและหาเหตุผลทางการเมืองเป็นหลัก โดยเฉพาะฝ่ายที่เป็นพวกคลั่งศาสนาหรือคลั่งลัทธิการเมืองต่าง ๆ ซึ่งจะอ้างว่ามนุษย์จำเป็นต้องเสียสละชีวิตมนุษย์จำนวนหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางการเมืองของตน¹⁶¹ และมักจะทำเป็นการต่อสู้ของชนกลุ่มน้อยที่ถูกข่มเหง นักกฎหมายฝ่ายนี้จึงเห็นด้วยกับการที่ชนกลุ่มน้อยพยายามบีบบังคับสมาชิกส่วนใหญ่ของสังคมระหว่างประเทศและในประเทศให้ยินยอมทำตามความคิดเห็นและข้อเรียกร้องของตน นักกฎหมายฝ่ายนี้บางครั้งจะอ้างว่าการก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นการต่อสู้ของชนกลุ่มน้อยเพื่อความเป็นธรรมในสังคม¹⁶²

ฝ่ายที่มุ่งคุ้มครองผู้บริสุทธิ์ให้ตกเป็นเหยื่อของการก่อการร้ายทางการเมืองและปราบปรามการใช้ความรุนแรง ซึ่งเป็นนักนิติศาสตร์ฝ่ายโลกเสรีที่นิยมความเป็นประชาธิปไตย โดยศึกษาได้จากถ้อยแถลงของผู้แทนในกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก¹⁶³ เช่น ฝรั่งเศส อิตาลี เยอรมันตะวันตก สเปน โปรตุเกส เติมนาร์ควี ฮอลแลนด์ สวีเดน อังกฤษ เป็นต้น หรือจากประเทศสหรัฐอเมริกาและอิสราเอล นักกฎหมายระหว่างประเทศแนวนี้จะมีความเห็นที่มุ่งจะประณามและถือว่าการก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ นักนิติศาสตร์ฝ่ายนี้จะเรียกร้องให้ชาวโลกร่วมมือกันปราบปรามการกระทำดังกล่าวในลักษณะเดียวกันกับที่ประชาคมระหว่างประเทศประณาม

¹⁶⁰United Nations General Assembly, Forty-Second, Agenda Item 126, op.cit.

¹⁶¹Report of the AD HOC Committee on international Terrorism, op. cit.

¹⁶²Ibid.

¹⁶³Ibid.

และปราบปรามโจรสลัด¹⁶⁴

จากแนวความคิดเห็นของนักนิติศาสตร์ทั้งสองฝ่ายที่มีความขัดแย้งกันนี้จึง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ปัญหาการนิยามการก่อการร้ายระหว่างประเทศและการป้องกันปราบปรามการก่อการร้ายระหว่างประเทศไม่สามารถที่จะสัมฤทธิ์ผลลงได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่พิสูจน์ได้ว่าแนวความคิดเห็นของนักนิติศาสตร์จะเป็นบ่อเกิดและแหล่งกฎหมายระหว่างประเทศที่สำคัญอย่างซึ่งประเภทหนึ่ง ปัญหาความขัดแย้งของนักนิติศาสตร์ทั้งสองฝ่ายที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศนี้ ผู้เขียนจะได้นำไปวิเคราะห์อย่างละเอียดในบทที่ 5 ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับการกระทำของการก่อการร้ายระหว่างประเทศในรูปแบบของขบวนการปลดแอกประเทศชาติ (NATIONAL LIBERATION MOVEMENT) ที่จะวิวัฒนาการไปในทางใดตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ และน่าจะถือได้ว่าปัญหาดังกล่าวนี้จะนำไปสู่แนวใหม่ใหม่ของหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งอาจนำไปสู่หลักกฎหมายในเรื่องนี้ว่าควรมีหลักเกณฑ์เช่นนั้น (LEX FERENDA หรือ LAW AS IT SHOULD BE) หรือไม่

3.11 สรุปแหล่งและที่มาของกฎหมายที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ จะมีดังต่อไปนี้

1. สนธิสัญญา ซึ่งได้ถือว่าเป็นแหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่มากที่สุด เนื่องจากกระบวนการเกิดกฎหมายระหว่างประเทศในปัจจุบันนี้จะอาศัยองค์การระหว่างประเทศเป็นที่ประชุมในระดับระหว่างประเทศเพื่อถกเถียงและหาข้อยุติในการสร้างกฎหมายระหว่างประเทศขึ้นมา¹⁶⁵ ด้วยเหตุผลเช่นนี้จึงทำให้แหล่งและที่มาของกฎหมายที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ปรากฏออกมาในรูปของสนธิสัญญา, มีอยู่เป็นจำนวนมากกว่าหลักกฎหมายระหว่างประเทศในรูปแบบอื่น ๆ

2. กฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ยังไม่ปรากฏว่ามีอยู่ในรูปของกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่ใช้บังคับได้ เป็นการทำไปดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

¹⁶⁴ Ibid.

¹⁶⁵ ศึกษาได้จากข้อมติของประชุมสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ, การประชุมของสภายุโรป และการประชุมขององค์การนาารัฐอเมริกัน จากภาคผนวก ข.

3. หลักกฎหมายทั่วไปที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศยังไม่ปรากฏว่ามีอยู่ในรูปของหลักกฎหมายทั่วไปที่จะใช้เป็นการบังคับได้ทั่วไปดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

4. แนวคำนิยามของศาลโลกที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ มีอยู่เพียงแนวคำนิยามเดียวเท่านั้นคือ กรณีที่ศาลโลกมีคำนิยามให้ประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความช่วยเหลือกองทหารในประเทนิคารากัว

5. แนวความคิดเห็นของนักนิติศาสตร์ที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ มีอยู่ 2 แนวความเห็นคือ ฝ่ายหนึ่งพยายามหาเหตุผลมาแก้ตัวแทนผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศและเป็นฝ่ายที่ไม่ยอมรับหลักการของความเป็นประชาธิปไตย ฝ่ายนี้จะเป็นนักนิติศาสตร์ที่อยู่ในกลุ่มประเทศอาหรับ, กลุ่มประเทศที่นับถือศาสนาอิสลามและกลุ่มประเทศสังคมนิยม อีกฝ่ายหนึ่งมุ่งคุ้มครองผู้บริโภคให้มีให้ตกเป็นเหยื่อของการก่อการร้ายทางการเมืองและปราบปรามการใช้ความรุนแรงนักนิติศาสตร์ฝ่ายนี้จะอยู่ในกลุ่มประเทศที่นิยมความเป็นประชาธิปไตย

แหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะเป็นมาตรการ หรือหนทางแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศที่สำคัญมากที่สุดเพราะหากขาดสิ่งเหล่านี้แล้วหนทางแก้ไขอาชญากรรมประเภทนี้ ก็จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง¹⁶⁶ ด้วยเหตุนี้ประชาคมระหว่างประเทศจึงจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตาม แหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศอย่างเคร่งครัดเพื่อขจัดปัญหาให้หมดสิ้นไปจากสังคมระหว่างประเทศ นอกจากแหล่งและที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศที่กล่าวมาทั้งหมดนี้แล้ว ยังมีแนวโน้มใหม่ของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

¹⁶⁶ แหล่งและที่มาของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายอีกมากมาย ผู้สนใจโปรดศึกษาค้นคว้าได้จาก Robert A. Friedlander, Terrorism Documents of Internation and Local Control, Vol. I-II (New York : Oceana Publications, 1979.), Vol. III 1981, Vol. IV 1984. แต่ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนได้นำเอกสารที่สำคัญมา ๗ มากล่าวไว้โดยละเอียดแล้ว ซึ่งเอกสารที่นำมากล่าวไว้เป็นเอกสารที่มุ่งป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายระหว่างประเทศโดยตรง.

อีกแหล่งหนึ่ง คือ ข้อมูลขององค์การระหว่างประเทศ ทั้งในระดับองค์การสหประชาชาติและระดับ
ส่วนภูมิภาค ข้อมูลขององค์การระหว่างประเทศจะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงมติมหาชนระหว่างประ
เทศที่เกี่ยวกับปัญหานี้ได้เป็นอย่างดี และเนื่องจากข้อมูลขององค์การระหว่างประเทศมีอยู่มากมาย
และมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมประเภนี้ ในอีกระดับหนึ่งด้วยเหตุผลนี้ผู้เขียน
จึงได้แยกนำมากล่าวและวิเคราะห์ในบทต่อไป

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย